

TEKNILLINEN
KORKEAKOULU
TOIMINTAKERTOMUS

1960—1961

HELSINKI 1962

TEKNILLINEN
KORKEAKOULU
TOIMINTAKERTOMUS

1960—1961

HELSINKI 1962

RENTALIZATSE

UADONJAKIX

SUMOSTE ATIMOT

1961-1962

1961-1962

Helsinki 1962. Valtioneuvoston kirjapaino

SISÄLTÖ:

	Sivu
I. Yleisiä tietoja	5
II. Hallitus ja Hallinto	19
Neuvottelukunta	19
Opettajaneuvosto	19
Rehtori ja vararehtori	20
Hallintokollegi, osastonjohtajat ja osastokollegit	20
Osakuntien inspektorit	21
Kanslia	21
III. Opettajat ja opetus	21
1. Professorinvirkoja	21
Uusia professorinvirkoja	21
Eroamisia professorinvirasta	21
Virkaanastujaisesitymät	22
Uusia professorinimityksiä	22
Virkavapaudet	23
Rehtorin opetusvelvollisuuden hoito	23
Avoimien professorinvirkojen täyttäminen ja hoito	23
2. Apulaisprofessorinvirat	26
Uusia apulaisprofessorinvirkoja	26
Avoimien apulaisprofessorinvirkojen täyttäminen ja hoito	26
Virkavapaudet	28
3. Dosenttinitykset	28
4. Lehtorinvirat	29
Lehtorinvirkojen hoito	29
5. Erikoisopettajat	30
6. Kursseja	36
7. Assistentit	37
8. Ulkomaiset luennoitsijat	38
9. Atomireaktori	38
10. Insinöörien täydennyskoulutus	39
11. Televisiotoiminta	39
IV. Suoritetut tutkinnot	41
1. Väitöstilaisuudet tekniikan tohtorin arvon saamiseksi	41
2. Tekniikan lisensiaatin tutkinnot	42
3. Diplomi-insinöörin ja arkkitehdin tutkinnot	42
V. Opettajaneuvoston ja hallintokollegin asettamat toimikunnat ja niiden antamat lausunnot	46
VI. Teknillisen korkeakoulun talous	49

	Sivu
VII. Korkeakoulun rahastot, myönnetty stipendit ja apurahat	50
VIII. Lahjoitukset ja niiden käyttö	57
IX. Kotimaiset ja ulkomaiset opintoretkeilyt	58
X. Kotimaan ja ulkomaan harjoittelu	61
XI. Karsintakurssit	61
XII. Korkeakoulun kirjasto	62
XIII. Opiskelijat ja ylioppilasyhdistykset	64
1. Opiskelijain lukumäärä	64
2. Ylioppilaskunnan toiminta	64
XIV. Otaniemen suunnittelu ja rakennustyöt	68
XV. Diplomityöt	69
XVI. Selvitys teknillisen korkeakoulun opettajain toiminnasta	81

Teknillinen korkeakoulu lukuvuonna 1960—1961

Rehtori, professori Jaakko Raholan puhe
teknillisen korkeakoulun avajaisissa 12. 9. 1960

Herra ministeri, arvoisat kutsuvieraat, professorit, muut opettajat ja virkailijat sekä oppilaat, hyvät naiset ja herrat. Minulla on ilo lausua teidät kaikki sydämellisesti tervetulleiksi tähän korkeakoulumme avajaistilaisuuteen.

Siinä tasavallan presidentin puheessa, jonka kuulumme radion ja television välittämänä uuden vuosikymmenen ensimmäisenä päivänä, lausuttiin voimakkaita sanoja korkeimman opetuksen tehostamisen tarpeellisuudesta ja sen vaikutuksesta maan kansalliselle ja kansainväliselle menestymiselle. Se oli ilahduttava osoitus siitä, että kaikkialla maailmassa jo kauan korostettu tieteellisen työn ja taloudellisen nousun yhteys halutaan asettaa meilläkin sille kuuluvalla arvoisijalle; puhe sisälsi myös vakavan kehoituksen päästä vihdoinkin siitä „paikallaan polkemisesta”, joka on sodan jälkeisinä vuosina muodostanut tieteiden edistämistä ajavissa piireissä suuren huolen aiheen. Meidän tekniikan edustajien on syytä uskoa, että tähän kehoitukseen sisältyi myös huolenpito teknillisen tutkimuksen ja opetuksen laajentamisesta ja syventämisestä.

Tieteen ja tutkimuksen laiminlyöminen on ollut maassamme todella käsitettämättömän yleistä. Tuntuu siltä kuin olisimme uppoutuneet sodan jälkeen seuranneiden vaikeuksien voittamisessa niin täydellisesti kulloinkin esille tulleiden taloudellisten ja poliittisten erikoiskysymysten ratkaisemiseen, että kykymme tajuata kehityksen yleinen suuntaus olisi turtunut. Sotatieteissä opetetaan, että taktikalla voitetaan taistelu, hyvän strategian avulla koko sota. Tulevan kehityksen arvioimisessa ovat johtajamme jääneet valitettavan usein taktikoiksi. Meidän on ollut murehtien todettava, että kansamme ei ole vielä kypsynyt näkemään sitä merkitystä, mikä tieteellisellä työllä on koko maan hyvinvoinnille ja elintasolle. Erikoisin huolen tuntein olemme voineet todeta kylmyyden kohdistuneen myös luonnontieteitä ja niitä soveltavaa tekniikkaa kohtaan.

Huutavan ääniä ei ole kuitenkaan puuttunut. Suurimmaksi kuoroksi ne yhtyivät viime vuoden tammikuussa pidetyillä kulttuuripoliittisilla päivillä, joiden aikana lausuttujen varoitusten ja kehoitusten voi toivoa kantautuneen sekä valtion että talouselämämme ja koko kansankin korviin. Tieteen alalla yleensä ja tekniikan ja luonnontieteiden piirissä erikoisesti emme voi jättäytyä passiivisina seuraamaan sitä valtavaa kehityksen kulkua, jonka mullistavista saavutuksista joudumme joka päivä kuulemaan ja lukemaan. Tällaiset ajatukset olivat kult-

tuuripäivien puhujilla yleisiä. Vain aktiivisin toimenpitein voimme taata maamme pysymisen tasa-arvoisena siinä ankarassa taloudellis-tuotannollisessa kilpailussa, jota eri kansojen ja ryhmittymien kesken parhaillaan käydään.

Emme voi lohduttautua sillä, että kaikkialta maailmasta kuuluu samankaltaisia huolen ilmauksia. Tieteen ja erikoisesti teknillisen tutkimuksen edistämistarve on synnyttänyt valtioiden hallintoon uusia orgaaneja, on nimitetty komiteoita, julkaistu raportteja, pidetty konferensseja, joiden teemana on ollut teknillisen tutkimuksen sekä laajuuden että laadun parantamispäyrkimys. Tehtyjen ehdotusten joukosta tapaa alituisen teknillisten korkeakoulujen kapasiteetin suurentamiseen ja niiden tason korottamiseen tähtääviä esityksiä. Lohdutuksen sijasta olemme tunteneet yhä suurempaa huolta siitä, miten me pystymme pysyttelemään tämän yleismaailmallisen virtauksen mukana.

Teknilliset korkeakoulut ja niiden piirissä suoritettava opetus ja tieteellinen työ ovat olleet merkittäviä tekijöitä yleisen kehityksen suuntauksessa. Tosin tutkimustyön rationalisoitumisen vuoksi ja yksilön saavutusten vähentyessä ryhmätyöskentelyn rinnalla, suurien tutkimuskeskusten otettua tehtäväkseen tieteellisen tekniikan hoitamisen, on teknillisten korkeakoulujen osuus pienentynyt, mutta niiden panos elävän teknillisen tutkijamateriaalin kasvattamisessa on edelleen korvamaaton. Kaikkialla maailmassa onkin kiinnitetty huomiota juuri teknillisiin korkeakouluihin ja niiden kehittämiseen. Näistä esityksistä saamme sopivat puitteet omille kotoisille ongelmillemme.

Jättäen syrjään suurimpien teollistuneiden maiden saavutukset ja tavoitteet — niihinhan keskinäinen kilpailukin on antamassa oman värinsä — voimme tyytyä eräisiin Euroopan maita koskeviin selvityksiin. Niiden mukaan tutkija- ja insinöörivoimien puute on kaikissa Euroopan maissa aivan yleinen. Näille aloille pyrkivien opiskelijoiden suhteellinen määrä on huolestuttavasti pienempi kuin muissa suurissa teollistuneissa valtioissa, Yhdysvalloissa ja Neuvostoliitossa. Syytä tähän on etsittävä Euroopan maiden sosiaalisista ja taloudellisista oloista, ja niiden johdosta mainittu puute tulee lähitulevaisuudessa yhä vain kasvamaan.

Tämä ilmiö perustuu moniin samaan suuntaan vaikuttaviin tekijöihin, kuten yleiseen taloudelliseen ekspansioon, elintason kohottamistarpeeseen, Euroopan kaupan vapautumiseen sekä alikehittyneiden maiden elintason parantamisen avustamiseen. Kaikki nämä tekijät kiihdyttävät teollisen tuotannon kasvua; sen vuotuinen määrä on O.E.E.C:n (Organization of European Economic Co-operation) laskelmien mukaan eräillä uudemmillä teollisuuden aloilla, kuten kemiallisessa ja sähköteollisuudessa, jopa 7 prosenttia, mutta tulevaisuutta ajatellen on 4 prosentin jatkuvaa kasvua pidetty suurimpien teollisuusryhmien kohdalla keskiarvona.

Korkeimman teknillis-tieteellisen opin saaneiden henkilöiden luvun tulisi kasvaa tahdissa tuotannon lisääntymisen kanssa. Mutta ei vain tahdissa, sillä useat syyt vaikuttavat siihen, että tieteellisen kasvatuksen saaneiden miesten tarve kasvaa tuotantoa nopeammin. Näistä syistä vaikuttavin ja meille tutuin

on koulutetun työvoiman suhteellisen määrän voimakas lisätarve teollisuudessa. Yleinen koneellistuminen, koneiden työnopeuden eneneminen, siirtyminen juoksevaan tuotantoon, valmistusmenetelmien automatisointi lisäävät jatkuvasti teknikkojen ja insinöörien osuutta teollisuuden koko henkilötarpeeseen verrattuna. Monet välilliset syyt, kuten perustutkimuksen ylläpitäminen, teknillisen opetuksen hoitaminen, laajan teknillisen koulutuksen saaneiden henkilöiden tarve yhteiskunnan muissa kuin välittömästi tuotannollisissa tehtävissä ovat kysyntää lisäämässä.

Erikoisesti teknillis-tieteellisen opetuksen laajentamistarpeen osalta on Euroopan maiden suhteen ollut vaikeata päästä mihinkään yleispäteviin numeroihin. Eri maiden teollisuuden rakenne on niin kovin erilainen. Maissa, joissa teollisuus on siirtymässä pienistä yksiköistä suurempiin, joukkotuotantoa harjoittaviin, voi tämän opetuksen saaneiden lisätarve olla jopa kolmekin kertaa suurempi kuin muualla. Esimerkiksi Isossa Britanniassa on laskettu, että sovellettujen teknillisten tieteiden aloilla akateemisen henkilöstön luvun olisi lähimpinä kymmenenä vuotena kohottava 70 prosentilla ja puhtaiden tieteiden harjoittajien 50 prosentilla, kun taas Saksassa korkeakouluinsinöörien lisätarpeen on arvioitu vastaavana aikana olevan vain 25 prosenttia ja alemman teknillisen koulutuksen saaneiden 40 prosenttia. Viime syyskuussa Dijonissa pidetyn Euroopan yliopistojen ja teknillisten korkeakoulujen rehtorien kokouksen työvaliokunta, jonka mietintöä olen tässä käyttänyt hyväkseni, päätyi kuitenkin pitämään 60 prosentin lisäystä suositeltavana ja siten, että lähivuosina se olisi pidettävä 10 prosentin suuruisena vuotta kohden.

Siirryttäessä meitä lähemmäksi Skandinavian maihin, voimme todeta niissä huolehdittavan teknillisen korkeakouluopetuksen lisäämisestä muuhun Eurooppaan verrattuna hyvin. Tosin kehityksen tasalla pysyminen on siellä, kuten kaikkialla maailmassa, tuottanut suuria vaikeuksia, ja tarvittavien toimenpiteiden myöhästyminen on ilmeistä. Sen voimme nähdä niistä suurista laajentamishjelmistä, jotka ovat kasaantuneet juuri näille vuosille; niiden toteuttaminen tulee merkitsemään hyppäysmäistä edistymistä korkeimman teknillisen opetuksen lisäämisessä. Ruotsissa on oppilaspaikkojen luku enentynyt viime sodan jälkeen jo nyt noin 150 prosentilla; siitä huolimatta on vuotuista uusien oppilaiden määrää ehdotettu lähimmän viiden vuoden aikana lisättäväksi nykyisestä vielä 83 prosentilla, mikä edellyttää muun muassa uuden teknillisen korkeakoulun perustamisen etelä-Ruotsiin. Tanskassa on korkeakoulu siirtymässä kokonaan uuteen paikkaan pääkaupungin laidalle; sen ensi vaiheen valmistuttua voidaan vuotuista oppilasmäärää lisätä 50 prosentilla ja samanaikaisesti suurennetaan kolme vuotta sitten alkaneen kolmivuotisen akatemiainsinöörikurssin oppilasmäärää 150 prosentilla. Norjassa, jossa maan oma korkeakoulu on valmistanut vain osan insinööreistä ja arkkitehdeistä, on tarkoitus suurentaa Trondheimin korkeakoulua kymmenen vuoden aikana yli 50 prosentilla.

Meillä Suomessa on teknillisen korkeakoulun oppilasmäärän lisääminen ollut mahdotonta ennen kaikkea sen vuoksi, että Otaniemi-suunnitelman toteuttamista ei ole pidetty kiireellisenä. Vuotuisten uusien oppilaiden luku on pysynyt kulu-neiden sodanjälkeisten 15 vuoden aikana miltei samana; nousu on ollut vain noin 10 prosenttia. Ja senkin määrän kouluttaminen vanhoissa oppilassaleis-samme on merkinnyt hankaluuksia, jotka ovat olleet suurempia kuin mitä yleensä tiedetään.

Näitä esittämiäni lukuja tarkastellen on meidän tunnustettava että ne hätä-huudot, joihin aikaisemmin viittasin, ovat olleet myös teknillis-tieteellisen kasva-tuksen osalta oikeutettuja ja tarpeellisia. Mehän olemme todella polkeneet pai-koillamme. Tämä ilmenee niinkin ensisijaisessa ja yksinkertaisessa kysymyksessä kuin riittävien opetustilojen varaamisessa. Tapahtuneen laiminlyönnin mitä pi-kaisin korjaaminen ei merkitse muuta kuin osatoimenpidettä, mutta se on kui-tenkin tänä hetkenä pääkysymyksemme.

Tavoittemme on selvä. Otaniemen suunnitelman laajuus on ollut määri-teltyä jo toistakymmentä vuotta. Ohjelman suhteellisen oikea mitoittaminen on todettu siinä professori Levónin puheenjohdolla teknillisen opetuksen yleisjär-jestelyä selvittäneessä komiteassa, jonka 3 1/2-vuotisen perusteellisen työn tulok-set on esitetty vuonna 1958 valmistuneessa mietinnössä. Otaniemi-ohjelmaan nojautuen teknillinen korkeakoulu on tehnyt jatkuvasti ehdotuksiaan sen toteut-tamiseen ryhtymiseksi, mutta tulokset ovat olleet vähäisiä. Vain kahden osaston rakennukset on toistaiseksi saatu Otaniemessä valmiiksi. Oppilasluvun merkit-tävään lisäämiseen ei korkeakoululla senkään jälkeen ole ollut mahdollisuuksia eikä niitä tule olemaankaan ennen kuin muutto Otaniemeen on tapahtunut. Ensi-sijaisen avainkysymyksemme ratkaiseminen, päärakennuksen aikaansaaminen, on ollut peräti vaikeata, monestakin syystä. Ensimmäisen todelliseen kannanmuu-tokseen viittaavan päätöksen nykyinen eduskunta teki syksyllä 1958, kun se ilmoitti viime vuoden menoarviokäsittelyn yhteydessä pitävänsä päärakennuksen aikaansaamista sekä tärkeänä että kiireellisenä. Tämä päätös oli ilahduttava merkki siitä, että meilläkin alettiin vihdoinkin ymmärtää, mihin umpikujaan olimme teknillisen kasvatuksen alalla ajautumassa toisaalta kansainvälisen kil-pailun kiristytessä ja toisaalta omien ylioppilastulvavuosien lähestyessä. Tämän vuoden menoarvioon saamamme pieni määräraha päärakennuksen töiden aloit-tamiseksi muutti lupaukset todellisuudeksi. Vielä viime syksynä käyty meno-arviokiistely, jonka kohteena oli muiden suurempien asioiden joukossa meidän-kin pikkusummamme suuruus, antoi tosin aihetta määrätylle pessimismille.

Tämän vuoden alkukuukausina tapahtuneen uuden käänteen johdosta tun-temamme ilo on ollut sitäkin suurempi. Valtioneuvosto asetti näet viime helmi-kuun lopulla ministeri Lehtosalon puheenjohdolla toimivan komitean, jonka kii-reelliseksi tehtäväksi määrättiin sen selvittäminen, miten vallitseva diplomi- ja opistoinsinööri- sekä teknikkopula voitaisiin poistaa toteuttamalla esimerkiksi viisivuotiskautena 1960—64 Otaniemi-suunnitelma sekä suunnitelmat teknillisten

oppilaitosten laajentamiseksi ja uusien rakentamiseksi. Komitean tehtävän tarkka määrittely, sen henkilövalinta ja sen työn kiireellisyyden korostaminen osoittavat, että nyt on tosi kysymyksessä. Samaa todistaa se, että komitea on voinut — pitäen puheenjohtajansa välityksellä valtioneuvostoa jatkuvasti tietoisena työnsä edistymisestä ja sille asetettua tavoitetta noudattaen — saada mietintönsä valmiiksi niin nopeasti, että ensi vuotta koskevat ehdotukset on voitu ottaa huomioon vuoden 1961 menoarviota käsiteltäessä. Eduskunta on myös jo tämän vuoden ensimmäisen lisämenoarvion yhteydessä hyväksynyt eräitä valtioneuvoston esittämiä komiteasta lähteneitä muun muassa Otaniemen rakentamisen kiirehtimistä tarkoittavia ehdotuksia.

Ministeri Lehtosalon komitean työn tuli nojautua teknillisen opetuksen yleisjärjestelykomitean selvityksiin, mikäli jotakin uutta ja niistä poikkeavaa ei ole ilmentynyt. Komitea joutuu näin ollen ensin tarkistamaan yleisjärjestelykomitean esitykset eri oppilaitosten suuruuksista. Yleisjärjestelykomitea oli ehdottanut, että teknilliseen korkeakouluun ja Åbo Akademin kemiallis-teknilliseen tiedekuntaan olisi vuodesta 1966 lähtien otettava yhteensä 580 oppilasta vuosittain, mikä olisi merkinnyt n. 58 prosentin lisäystä viime vuosikymmenen alkuvuosiin verrattuna. Sen tarkistustyön perusteella, jonka teknillinen korkeakoulu suoritti viime keväänä ja johon ministeri Lehtosalon komitea yhtyi, pidettiin tätä lisäystä liian pienenä. Sanottu komitea päätyi ehdotuksessaan siihen, että teknilliseen korkeakouluun olisi otettava vuosittain 630 uutta oppilasta. Kun tähän lukuun lisätään Åbo Akademin ja uuden Oulun yliopiston teknillisten tiedekuntien arvioidut vuotuiset oppilasmäärät, nähdään että teknillisiin korkeakouluihimme voitaisiin tehtyjen ehdotusten toteuduttua ottaa noin kaksi kertaa enemmän oppilaita kuin kuluneen vuosikymmenen alkuvuosina. Lisäys on suuri, mutta sen perusteella, mitä aikaisemmin olen maininnut Euroopan eri puolilla tapahtuvasta teknillisen korkeakouluopetuksen enentämisestä, sitä ei voida pitää mitenkään liiallisena. On muistettava, että olemme aikaisemmin huonosti hoitaneet yleisen kehityksen seuraamisen. Maamme teollisuuden rakenne on muuttumassa, entisiä tuotantolaitoksia suurennetaan ja uusia huomattavia teollisuusyksiköitä perustetaan. Maan teollistamistarve on erityisen merkittävä senkin vuoksi, että siirtyminen perinteellisistä elinkeinoistamme, kuten maanviljelyksestä, muille aloille on meillä erikoisen voimakasta. Vallinnutta työttömyyttä ei saada pysyvästi poistetuksi muuta kuin kansantuloa lisäävin toimenpitein, uusien tuottavien työtilaisuuksien luomisen kautta. Näemme näidenkin syiden vieneen teollisuutemme voimakkaaseen investointikauteen, joka selvimmin esiintyy puunjalostusteollisuuden alalla. Korkeimman teknillisen opetuksen saaneiden henkilöiden opiskelupaikkoja on kaiken tämän vuoksi osattava lisätä ainakin riittävästi juuri nyt, kun rakennamme uusia oppilaitoksiamme tulevaisuutta varten.

On esitetty myös mielipiteitä, joiden mukaan suunnitellut korkeakouluinsinöörien ja arkkitehtien luvun lisäykset olisivat kaikesta huolimatta liian pieniä.

Tätä on perusteltu muun muassa maamme ylioppilaiden luvun jatkuvaan kasvuun vedoten. Tässäkin olemme tekemisissä kansainvälisen pulmakysymyksen kanssa. Aikaisemmin mainitsemassani Dijonin kokouksessa todettiin Euroopan oppikoulujen oppilaista entistä useampien jatkavan opiskeluaan yläluokilla ja valitsevan aineikseen sellaiset yhdistelmät, jotka tekevät korkeakouluopiskelun mahdolliseksi; tämä lisäys on arvioitu keskimäärin 65 prosentin suuruiseksi. Sen ohella useimpien maiden korkeakoulut joutuvat kohtaamaan paineen, joka johtuu suurista sodanjälkeisistä ikäluokista. Meillä nämä tekijät ovat erityisen voimakkaita. Tiedämmehän, että ylioppilaidemme määrä tulee tämän vuosikymmenen puoliväliin mennessä noin kaksinkertaistumaan nykyisestään sivuuttaen samalla absoluuttisestikin kaikkien Pohjoismaiden — myös Ruotsin — vastaavat luvut. Kysytään, onko yliopistojen ja korkeakoulujen todella pyrittävä siihen, että tilaa riittäisi kaikille näille uusille korkeimman opin ääreen haluaville. Pohjoismaisten teknillisten korkeakoulujen piirissä on tätä kysymystä pohdittu yhteisesti viimeksi vuosi sitten ja päätetty esittää, että korkeakoulujen laajennukset olisi suunniteltava tyydyttämään vain teollisuuden ja talouselämän todelliset tarpeet. Valtava pyrkijöiden määrän lisäys ei saisi johtaa siihen, että teknilliset korkeakoulut paisuisivat kohtuuttoman suuriksi, mistä olisi seurauksena muun muassa niiden tason alenemisen vaara. On sen sijaan esitetty, että alempia teknillisiä opintomuotoja olisi laajennettava niin paljon, että ne vetäisivät osan tulvasta puoleensa. Samankaltaisia esityksiä on meillä Suomessa tehty useasti, muun muassa teknillisen korkeakoulun taholta. Meidän on kuitenkin valitettavasti todettava, että niin kauan kuin olemmekin olleet tietoisia oppikoulujen suurluokkien siirtymisestä yhä ylemmäksi, ei meillä ole ryhdytty ajoissa levittämään sitä tietä, joka johtaa keskikouluasteelta teknillisten opistojen kautta tavoittelun arvoiseen päämäärään, opistoinsinööriksi. Tämä on sitäkin valitettavampaa, kun olemme hyvin tietäneet, että opistoinsinöörien lukumäärä on diplomi-insinöörien lukuun verrattuna meillä aivan liian pieni. Teknillisen opetuksen yhtenäistämiskomitea esitti kaksi vuotta sitten teknillisten opistojen oppilaspaikkojen lisäämistä kymmenessä vuodessa n. 3.5 kertaiseksi. Ministeri Lehtosalon komitea on esittänyt yksityiskohtaisen ehdotuksen, minkä mukaan tähänkin päämäärään voitaisiin ja tulisi päästä jo viidessä vuodessa.

Meidän on myös teknillisen korkeakoulun taholta syytä voimakkaasti tukea tämänkin suunnitelman toteuttamista. Sen kautta vapautuisimme antamasta korkeinta teknillistä opetusta tarpeettoman suurille vuosikursseille, oppilaille, joista vain vähäinen osa tulisi saamaansa tietoutta täysin määrin hyväkseen käyttämään. Yhteiskuntamme on pyrittävä siihen, että nuorisollamme on opin tiellä riittävästi valinnanvaraisia mahdollisuuksia, jotka vetäisivät oikeat miehet ja naiset oikeille paikoilleen elämässä. Ihannoitu korkeimpaan saatavissa olevaan oppiarvoon pyrkiminen ei ole järkevää silloin kun sen seurauksena on ilmeinen ajan ja varojen tuhlaus kyvyiltään ja luonteeltaan sopimattoman oppilasaineksen pakkokasvatuksessa.

Tässä osittain käsittelemäni ministeri Lehtosalon komitea on liittänyt viisivuotissuunnitelmiinsa myöskin valtion teknillisen tutkimuslaitoksen suunnitelmien toteuttamisen. Se on ollut luonnollista, sillä tämän laitoksen toiminta liittyy meillä varsin läheisesti teknillisen korkeakoulun opetukseen, entistä läheisemmin sen jälkeen kun Otaniemeen siirtyminen on tosiasia.

Komitea pyrki — kuten mainitsin — saamaan työnsä valmiiksi niin nopeasti, että jo ensi vuoden menoarviota laadittaessa voitaisiin sen ehdotukset ottaa huomioon. Komitea on ajan puutteen vuoksi joutunut jättämään käsittelemättä monia kysymyksiä, jotka olennaisesti liittyvät teknillisen opetuksen laajentamiseen. Tärkein näistä on opettajavoimien lisääminen ja täydentäminen. On selvää että vuosikurssien kasvaessa opettajien lukua on vastaavasti enennettävä, sillä nykyisen tekniikan opettaminen on yhä enemmän siirtymässä luentosaleista harjoitus- ja laboratoriotiloihin, missä suurien ryhmien ohjaaminen ei ole mahdollista. Opettajavoimien täydentämiseen on sen vuoksi lähivuosien aikana ehdottomasti päästävä, sillä muuten vaarannetaan niiden tavoitteiden saavuttaminen, joihin opetuksen laajentamissuunnitelmilla on pyritty.

Useasti mainitsemani komitean työ sisältää ennen kaikkea jo kauan sitten laadittujen ja nyt tarkistettujen teknillisten oppilaitosten rakennusohjelmien yksityiskohtaisen toteuttamisjärjestyksen viiden vuoden aikana. Laadittu ohjelma on ehtinyt saada julkisuudessa varsin yksimielisen kannatuksen. Se ei olekaan ihmeellistä, sillä kysymyksessä on maamme yhteinen asia, jonka pikaisen ratkaisemisen tulisi yltää kaikkien puolue- ja eturistiriitojen yläpuolelle.

Nykyinen valtioneuvosto oli viime helmikuussa tehnyt päätöksen Lehtosalon komitean asettamista ja sen tavoitteen määrittelystä; on ollut sen vuoksi odotettavaa, että sen suhtautuminen työn tuloksiin tulisi olemaan kaikin puolin myönteistä. Komitea onkin jo viime kuukausien aikana voinut todeta, että näin on tapahtunut. Korkeakoulunkin puolesta on esitettävä tyytyväisyyden ja ilon tunteet siitä, että teknillisen opetuksen kohentaminen on nyt vihdoin opetustilojen osalta saamassa kokonaisratkaisunsa maassamme. Eduskunta on puolestaan jo aikaisemmin osoittanut ymmärtävänsä muun muassa uuden päärakennuksemme aikaansaamisen kiireellisyyden. Ei ole odotettavissa että sen keskuudesta ilmenisi vastustusta nyt kun ohjelmamme on siirtymässä — aluksi ensi vuoden osalta — sen käsiteltäväksi.

Jos toiveemme toteutuu, voimme olla tyytyväisiä siitä, että alkanut vuosikymmen tulee poistamaan osan niistä esteistä, jotka ovat osaltaan jo kauan haitanneet teknillisen opetuksen, sekä korkeimman että alemman, järkiperaistä hoitamista maassamme. Korkeakoulumme Otaniemeen siirtyminen on sijoitus, joka koituu myös Helsingin teknillisen oppilaitoksen — vanhojen rakennustemme perijän — hyödyksi. On harvinaista, että valtion varojen käyttö tällä tavalla kaksinkertaisesti tulee hyödyttämään samaa tarkoitusta, tässä tapauksessa teknillistä opetusta.

Rakentaminen, uuden, tilavamman ja — kuten toivomme — entistä parempiin opetus- ja tutkimuspäämääriin johtavan korkeakoulun aikaansaaminen on lähivuosien tavoitteemme. Sen rinnalla on joukko tärkeitä kysymyksiä, jotka eivät saisi joutua tämän nykyisen päätehtävämme materiaalisuuden varjoon.

Muuttuva, teknillistynvä maailma vaatii alituista valmiutta kehityksen seuraamisessa ja teknillisen opetuksen ja tutkimuksen edistämisessä. Yhtenä huolestamme on ollut niiden valtion varojen niukkuus, joita on ollut käytettävänä nuorten tutkijoiden työn edistämiseksi. Tunnettua on että nykyinen assistenttijärjestelmämme ei täytä sille aikanaan annettuja toiveita. Korkeakoulu on tehnyt joukon ehdotuksia asiointilan parantamiseksi esittäen muun muassa eräiden tutkimusapulaisten palkkaamista. Korkeakoulu on myös jo v. 1951 ehdottanut valtion teknillis-tieteellisen toimikunnan perustamista tieteellisen keskustoitimikunnan yhteyteen. Nuori teknillisten tieteiden akatemiamme teki viime vuonna vastaavanlaisen ehdotuksen. Kun nyt myöskin professori Linkomiehen puhejohtolla toimiva tieteellisen tutkimuksen organisaatiokomitea on viime keväänä valmistuneessa osamietinnössään tehnyt saman ehdotuksen liittäen siihen yksityiskohtaisen suunnitelman määrättyjen tutkijanpaikkojen perustamisesta, on syytä toivoa, että valtio vihdoinkin alkaisi toteuttaa näitä teknillistä tutkimusta edistäviä aloitteita. Etevätkin korkeakoulumme suorittaneet henkilöt ovat taloudellisista syistä kaihtaneet jäämistä huonon toimeentulon antaviin harvoin tutkijatehtäviimme. Seurauksena on ollut, että meillä on teknillistä tutkijatyötä suorittavien henkilöiden lukumäärä tavattoman pieni. Vain riittävän jatkuvuuden ja taloudellisen toimeentulon takaavin toimenpitein voidaan vastavalmistuneet diplomi-insinöörimme saada jäämään teknillisen tieteen parissa itseänsä ja tiedettänsä kehittämään.

Teknillisen korkeakouluopetuksen yhtenä pulmakysymyksenä on sopivan tasapainon ylläpitäminen kahden ristiriitoja aiheuttavan vaatimuksen välillä, toisaalta erikoistumiseen ja toisaalta laajaan teknilliseen perustietouteen tähtäävän opetuksen kesken. Tekniikan koko alueen yhä laajentuessa ja teoretisoiduessa korkeakoulujen on yhä vaikeampaa noudattaa vielä edelleen ortodoksisena pidettyä saksalaista korkeakoulumuotoa, joka pyrkii tarkasti toisistaan erotetuissa osastoissa kasvattamaan pitkälle kehitettyjä spesialisteja; he ovat saaneet parivuotisessa pohjakoulutuksessaan suunnilleen samankaltaisen perusopetuksen, mutta joutuvat sen jälkeen suhteellisen vähäiseen kosketukseen naapuritieteiden ja -tutkimuksen kanssa. Tämä vaikeus on nähty ja myönnetty meilläkin jo kauan sitten, mutta siitä huolimatta silloin tällöin tehdään esityksiä ja lausutaan mielipiteitä, jotka ovat ristiriidassa eräiden suuntaviivojen kanssa, joista on muodostunut jopa periaatteita.

Yksi näistä periaatteista on se, että diplomitutkinnon ensi osaan sisältyvien perusaineiden tasoa ei voida alentaa eikä niiden nykyistä laajuuttakaan saata vähentää. Opettajaneuvostomme on viime keväänä ehdottanut muun muassa matematiikan opetuksen parantamista oppikouluissamme. Mikäli näitä ehdotuk-

sia ei tulla toteuttamaan, on korkeakoulun mietittävä muita, omatoimisia mahdollisuuksia. Vaikeana esteenä oleva ajan ja tuntien puute pakottaa tällöin ajattelemaan tutkinnon ensi osan entistä täydellisempää vapauttamista niistä aineista, jotka ovat luonteeltaan ammattiaineisiin kuuluvia. Tämä on mahdollista vain joko siten, että ne siirretään tutkinnon jälkimmäiseen osaan tai — jos niin on pakko tehdä — poistetaan kokonaan ohjelmasta muiden, tärkeämpien oppikurssien tieltä.

Toinen periaate on se, että oppilaidemme koulutuksen siihen osaan, joka johtaa diplomitutkinnon suorittamiseen ei voida eikä ole yritettäväkään liittää kaikkea sitä, mitä kehittyvä tekniikka ja moninaistuva teollinen elinkeinoelämämme mukanaan tuo. Ahdinkoa tutkinnon toisessa osassa esiintyy jo paljon; sitä lisää myös se, että ammattiaineidenkin luonne on jatkuvien muutosten alainen. Yleissuuntana on yhä selvempi ja syvempi teoretisoituminen. Muutosten teon tulisi kohdistua ensisijaisesti aineen opetuksen sisällön jatkuvaan tarkistamiseen; aikaa uudelle ja tärkeälle voidaan saada vain jotain vähemmän tärkeitä sivuuttamalla. Opetuksen laatu kulkeeseen laajuuden edellä. — Korkeakoulumme saa usein käsiteltäväkseen myöskin sen ulkopuolelta lähteneitä aloitteita, jotka samoin tähtäävät opetuksen laajentamiseen ja uusien aineiden lisäämiseen. On arvokasta, että meitä muistetaan ja halutaan meitä auttaa ja opastaa, jos syytä siihen tunnetaan. Ehdotusten laatijat, usein mitä kiitettävimmällä tavalla erikoisalaansa edistäneet tiedemiehet, näkevät oman alansa merkityksen niin suurena, että he pitävät välttämättömänä omien aineidensa lisäämistä ohjelmiimme. Korkeakoulu on aina valmis pohtimaan aloitteita perusteellisesti ja myötämielisesti, mutta se on usein pakotettu ohjelmiensa runsauden johdosta antamaan lausuntoja ja tekemään päätöksiä, jotka aloitteentekijöiden mielestä voivat ehkä tuntua vääriltä ja harkitsemattomilta, jopa vanhoillisuutta osoittavilta. Haluan vakuuttaa, että tällaisten johtopäätösten tekoon ei pitäisi olla aihetta.

Periaatteisiimme kuuluu edelleen teknillisen korkeakouluopetuksen nimensä mukaisesti todella korkealla tasolla pitäminen. Edellä jo mainitsin, että olemme joutuneet valmistamaan diplomi-insinöörejä hyvin paljon sellaisiinkin tehtäviin, joissa heidän saamansa teoreettinen opetus tulee vain osittain tai vain hyvin vähän hyödyksi käytetyksi. Nyt on syytä uskoa, että teknillisten opistojen valmistamien insinöörien määrä tulee lähitulevaisuudessa moninkertaistumaan. Näin tapahtuessa jää nähtäväksi, haluaako maamme teollisuus ja kauppa käyttää opistoinsinöörejä riittävän yleisesti hyväkseen. Ei liene epäiltävää etteikö maassamme hyvin hoidetun ja pitkän teknillisen opisto-opetuksen saaneita insinöörejä voitaisi sijoittaa moniin tehtäviin, joihin nyt palkataan ehkä ylikvalifioituja diplomi-insinöörejä.

Määrättyihin vuosiin rajoittuva opinto-ohjelmamme uhkaa paisua monista syistä liian laajaksi, oppilaiden vastaanottokyvyn ylittäväksi. Haluttaessa pysyttää diplomi-insinöörin ja arkkitehdin valmistumisaika nykyisenä, on uusia aineita

lisättäessä vain kaksi mahdollista tietä: on käytettävä enemmän aineiden vaihtokelpoisuutta tai karsittava tarpeettomia oppikursseja. Molemmat nämä tiet ovat mahdollisia ja varsin käyttökelpoisia. Niin menetellen noudatamme vanhaa, hyvää ohjetta: me emme voi toivoa voivamme valmistaa todella valmiita tekniikan taitajia, mutta me pystymme varmasti kasvattamaan diplomi-insinööri- ja arkkitehtipolvia, joista sellaisia on myöhemmin kehittyvä.

Mutta haluammeko me edes pitää ensimmäisen loppututkintoon johtavan opetustyömme osan entisen pituisena? Tämän kysymyksen tekeminen on aiheellista, sillä silloin tällöin esitetään opiskeluajan pidentämisehdotuksia, joista yksi on parhaillaankin odottamassa opettajaneuvoston käsittelyä. Tätä laajaa kysymystä pohdittaessa on syytä muistaa muun muassa se, minkä juuri äsken mainitsin ja vielä kertaan: me emme voi eikä meidän pidä halutakaan kouluttaa todella valmiita diplomi-insinöörejä ja arkkitehtejä, se on mahdottomampaa tänään kuin eilen, ja se on tulevaisuudessa osoittautuva yhä utopistisemmaksi. Insinööriopetuksen on suuntauduttava vahvan pohjan luomiseen. Korkeakoulumme professorien velvollisuuksiin kuuluu seurata alansa kehitystä tarkasti, kartuttaa alati omaa tietomääräänsä, mutta heidän pedagogisena tehtävänä on valita siitä oppilaille siirrettäväksi vain olennaisin. Oppikurssien karsimista ja puhdistusta olisi suoritettava jatkuvasti, sillä niin elävä ala kuin tekniikka luo aina uutta, jonka on päästävä esiin entisen rinnalle ja sen korvaajaksikin.

Meidän on syytä päästä kompleksien pelosta siinä, että haluaisimme oppilaidemme tietävän ja taitavan myös kaiken sen, mitä heidän tulevat alemman teknillisen opetuksen saaneet työtoverinsa osaavat. Siihen emme tule koskaan pystymään. Meidän on ymmärrettävä erasteisten opetusmuotojen porrastuksen välttämättömyys eikä yritettävä kasvattaa korkeimman teknillisen opin saaneista myös kaiken heidän tuleville alaisilleen kuuluvan taitajia.

Tekniikan kehityksen olemukseen kuuluu sen kaikkien haarojen syventyminen ja teoretisoituminen. Erikoistumisvaatimuksen peikko on aina näin vaanimassa. Sille ei ole liiallista valtaa liian aikaisin annettava. Osastojakomme monine opintosuuntineen asettaa riittävän suppeat kehukset. Niidenkin asettamien rajojen ylittäminen tuntuu olevan korkeakoulumme kasvateille yleistä, jopa helppoakin, mitä ei tarvitse murehtia. Sitä voi pitää oppikurssiemme ansionakin ainakin niin kauan kuin alan helppo muutto on maamme oloissa vielä mahdollista.

Todelliselle syvään tietämiseen ja taitoon pyrkivälle erikoistumiselle on luotava korkeakoulujen ensimmäisten tutkintojen avulla hyvä pohja myös riittävän nuorella iällä. Tekniikan historia niin kuin yleinen kulttuurihistoriakin esittää lukuisia esimerkkejä nuoruuden merkityksestä uusiin, kumouksellisiin saavutuksiin pyrittäessä. Nuorten estoton, rohkea luomishalu ja heidän henkisten kykujensä vireys ja energia muodostavat voimakentän, jonka olisi päästävä hedelmöittämään vanhempien harkitsevampaa, arvostelukykyisempää toimintaa. Heille,

nuorille on avattava myös mahdollisuudet riittävän ajoissa valita taipumustensa mukainen toiminta-ala, niin ajoissa että he vielä pystyvät omaksumaan sen syvän teoreettisetkin ongelmat. Todellinen syvä erikoistuminen vasta luovan työn intoa herättävässä ympäristössä tai jatko-opintojen parissa, vapaana pakollisista tunti-ohjelmista ja harjoitustöistä, voi tehdä oppilaistamme niitä henkilöitä, joita heistä odotamme.

Loppututkintojemme suorittamisajan pituutta lisäämään pyrittäessä on syytä harkita vakavasti tässä esittämiäni ajatuksia. Lienen tarpeeksi selvästi osoittanut, että pidän tällaisia esityksiä epäilyttävinä. Miksi uhrata tuhatpäisen oppilasjoukkomme aikaa ja varoja ajallisesti laajentuvien perusohjelmiamme suorittamiseen, kun me niiden laadullisella ja jatkuvalla tarkistamisella voimme saada kasvatetuksi joukon, josta nuorekkaan tarmon ja yritteliäisyyden mielin on paras aine myöhemmin seuloutuva. Silloin vasta alkavat velvollisuutemme erikoistumisen edistämiseksi uudelleen, ja silloin — lisensiaatti- ja tohtorintutkintoja ohjaillessamme — voimme entistä paremmin täyttää velvollisuutemme korkeimman teknillisen opetuksen antajina.

Alkaessamme tänään uuden vuosikymmenen ensimmäistä opintovuottamme voimme tehdä sen — kuten esityksestäni on käynyt ilmi — entistä valoisemmin toivein. Tahdomme optimistina luottaa niihin miehiin ja naisiin, jotka joutuvat käsittelemään valmistuneita ohjelmiamme ja niiden rahoittamista. Haluamme samalla uskoa että opettajamme ja oppilaamme voivat kunnialla selviytyä niistä vaikeuksista, joita korkeimman teknillisen opetuksen antaminen ja vastaanottaminen nykyisin asettaa. Tässä mielessä toivotan opettajille ja oppilaille menestyksellistä lukuvuotta ja koko teknilliselle korkeakoululle valoisaa tulevaisuutta sen nyt todella alkavana rakennuskautena.

Karl Axel Mauritz Ahlfors

7. 4. 1874—22. 5. 1961.

Toukokuun 22 päivänä 1961 kuoli Helsingissä emeritus-professori Karl Axel Mauritz Ahlfors 87 vuoden iässä. K. Axel Ahlfors oli 33 vuoden aikana teknillisen korkeakoulun koneenrakennusopin professori ja toimi vuosina 1913—1916 korkeakoulun rehtorina.

Ahlfors syntyi Maarianhaminassa vuonna 1874, tuli ylioppilaaksi Turun ruotsalaisesta reaalilyseosta vuonna 1892, opiskeli Suomen Polyteknillisessä Opistossa ja suoritti koneinsinööritutkinnon jo vuonna 1896. Tähän aikaan olivat vesiturbiinit ja uudet vasta keksityt höyryturbiinit nopeassa kehitysvaiheessa.

Juuri nämä koneet kiinnostivat erikoisesti nuorta koneinsinööriä. Ahlfors päätti sen takia hankkia itselleen tarkempia tietoja näistä koneista, suoritti lisäopiskelua Charlottenburgin ja Zürichin korkeakouluissa ja työskenteli koneinsinöörinä suu- rissa ulkomaalaisissa turbiinitehtaissa.

Mutta teknillistieteellinen toiminta oli hänen kutsumuksensa. Vuosina 1901—02 hän toimi Polyteknillisen Opiston teoreettisen koneopin ylimääräisenä opettajana ja vakinaisena vuonna 1905. Kun teknillinen kehitys turbokoneen alalla oli erittäin vilkas, läksi Ahlfors uudelleen Zürichiin tutustumaan siellä toimivan kuuluisan Aurel Stodolan tutkimuksiin. Lisäksi hän työskenteli insi- nöörinä Kriensissä, missä maailman silloiset suurimmat vesiturbiinit rakennettiin.

Vuonna 1908 Ahlfors nimitettiin teknillisen korkeakoulun koneenrakennuk- sen professoriksi, josta virasta hän vasta 33 vuoden jälkeen vuonna 1941 erosi emerituksena. Professori Ahlfors oli etevä opettaja, ja hänen luentonsa olivat erittäin selvät. Kaikki hänen johtopäätöksensä seurasivat välittömästi niin kuin ketjunrenkaat toisiaan.

Professori Ahlforsin useista julkaisuista on huomattavin teos „Vattenturbi- ner”, joka sisältyy Ruotsissa ilmestyneeseen suureen kirjakokoelmaan „De tek- niska vetenskaperna”. Mielenkiintoisia ovat myös ne professori Ahlforsin paten- tit, jotka tosin ensimmäisen maailmansodan aikana patenttialalla vallitsevan seka- sotton takia eivät johtaneet taloudellisiin tuloksiin, mutta joissa Ahlfors jo silloin esitti nyt tunnetun potkuriturbiinin perusaatteen. Myöhempi kehitys osoitti, että professori Ahlforsin ajatukset vesiturbiinialalla olivat oikeat.

Professori Ahlfors oli maamme insinööripiireissä kaikkialla tunnettu ja kun- nioitettu „profiili”. Hän oli „Svenska vetenskapsakademiens i Finland”-nimisen teknillistieteellisen seuran perustava jäsen ja toimi 20 vuoden ajan seuran siht- teerinä. Vuosina 1913, 1923 ja 1933 hän oli Tekniska Föreningen i Finland- yhdistyksen puheenjohtajana ja vuonna 1951 hänet valittiin tämän insinööri- yhdistyksen kunniajäseneksi.

Paavo August Pero

14. 10. 1875—12. 1. 1961.

Vuoden 1961 ensimmäisiin viesteihin sisältyi tammikuun 12 päivän tuoma surusanoma korkeakoulumme emeritus-professorin Paavo Peron poistumisesta keskuudestamme.

Edellisenä vuonna 85 vuotta täyttäneen vainajan nuoruusvuodet olivat lois- tava näyte tarmokkaan ja tiedonhaluisen yksilön kehitysmahdollisuuksista. Hänen uutteran uurastuksen täyteinen elämäntyönsä merkitsi puolestaan painavaa

panosta maamme kaikkia koulutusasteita edustavan kone- ja konepajateknillisen henkilökunnan koulutuksessa.

Paavo August Pero syntyi Turussa lokakuun 14 päivänä 1875. Hän suoritti teollisuuskoulun v. 1896, höyrykonemestaritytön v. 1899 ja ylioppilastutkinnon yksityisesti v. 1903. Diplomi-insinööriksi v. 1906 valmistuttuaan toimi hän aluksi Helsingin teollisuuskoulun lehtorina aloittaen kuitenkin jo kolme vuotta myöhemmin ensimmäisen toimikautensa korkeakoulussamme metallien ja puun mekaanisen teknologian sekä konerakennusopin professorinviran sijaishoitajana. V:sta 1911 hoiti hän vielä lisäksi korkeakoulun aineenkoetuslaitoksen vt. johtajan tointa vuoteen 1913 saakka, jolloin siirtyi yliopettajaksi Tampereen Teknilliseen oppilaitokseen. Toimittuaan v:sta -19 vuoteen -26 teollisuusneuvoksena kauppa- ja teollisuusministeriössä suoritti hän kymmenvuotisen työpanoksen Ammattienedistämislaitoksen koneteknillisten aineiden opettajana ja nimitettiin oltuaan uudelleen kauppa- ja teollisuusministeriön palveluksessa vuonna 1938 korkeakoulumme mekaanisen teknologian professoriksi. Tästä virasta hän siirtyi eläkkeelle -45, mutta hoiti kuitenkin vielä vuoteen 1954 erilaisia erikoisopettajan mm. konepiirustuksen opettajantoimia.

Korkeakoulullemme ja monille insinööripolville oli suureksi onneksi, että professori Peron kaltainen pätevä ammattimies ja etevä opettaja otti hoitoonsa mekaanisen teknologian opetuksen aikana, jolloin monet uudet suuntaukset mm. toleranssimitoituksen ja uusien teräaineiden kohdalla olivat juuri saavuttamassa nykyisen merkityksensä. Professori Peron antama työpanos ulottui kuitenkin laajalti opetustoiminnan ulkopuolellekin. Siitä saivat nauttia monet kunnalliset toimintamuodot ja valtion asiantuntijalautakunnat samoin kuin mm. Suomen Teknillinen Seura ja Insinööriiliitto, jotka olivat kutsuneet hänet kunniajäsenekseen.

Korkeakoulumme vaalii kiitollisella kunnioituksella vainajan muistoa.

Johan Sigfrid Sirén

27. 5. 1889—5. 3. 1961.

Suomen Eduskuntatalon arkkitehti on astunut ikuisten tähtien alle.

Ajankohta, jolloin itsenäistynyt kansakunta pystyttää korkeimmalle valtiotieteelle rakennuksen, joka suojaa sen toimintaa ja on samalla valtiomuodon näkyvä symboli, on ainutkertainen.

Johan Sigfrid Sirén oli valmistautunut tällaiseen vaativaan arkkitehdin tehtävään. Eduskuntatalon kilpailuehdotus, jonka hän keskeisenä arkkitehtinä yhdessä Kaarlo Borgin ja Urho Åbergin kanssa oli laatinut v. 1924 oli harvinaisen arkkitehtonisen kypsyyden näyte.

Tulevan eduskuntatalon merkitystä maan rakennustaiteen ja taidekulttuurin keskeisenä tehtävänä luonnehti palkintolautakunnan tanskalainen asiantuntijajäsen professori Anton Rosen seuraavasti: „Kyseessä olevan teoksen rakentaminen ei merkitse vain sitä, että työn suoritukseen vaaditaan monien käsien yhteistoimintaa, tahi sitä, että erilaiset, yhteistulokseen tähtäävät tehtävät tulevat kannustamaan ja kehittämään taiteilijoita ja käsityöläisiä — ei, Suomen eduskuntatalon rakentaminen tietää sitä, että teos, kun se kerran on valmiina, tulee uusille sukupolville kertomaan ajasta, jolloin vapaan Suomen eduskuntatalo rakennettiin ja miehistä, joiden yhteistyön tulos se on.”

J. S. Sirén suoritti eduskuntatalon toteuttamisen tavalla, joka osoittaa hänen täysin oivaltaneen ja omaksuneen myös ne velvoitteet, jotka Anton Rosenin edellä olevaan karakteristiikkaan sisältyvät.

Eduskuntatalon rakentaminen ja sisustaminen vuosina 1925—1931 muodostui täten myös suureksi, keskeiseksi ko'ordinatiotehtäväksi taide-elämämme piirissä. Ei ole varmaan liioittelua, jos arvioi, että eduskuntatalon toteuttamisvaihe J. S. Sirénin käsissä muodostui erikoisesti maamme taideteollisuuden eräänlaiseksi pääkatselmukseksi, jonka seurauksena osaltaan on sen nykyinen arvoasema maailmassa.

Rakennustaiteilijana J. S. Sirénin erikoisluonne on klassillisesti orientoituneen monumentaaliarkkitehdin. Tämä hengenasenne ei kuitenkaan rajoitu vain mittavaan suurtyöhön. Mainitessani, että J. S. Sirén oli valmistautunut eduskuntatalon vaativaan arkkitehdintehtävään, tarkoitin myös hänen sitä edeltävää taiteilijantyötään.

Täysin puhtaana soi klassillinen sävel eräässä hänen varhaisemmassa monumentaalitehtävässään. Tarkoitan saksalaisten kaatuneiden muistomerkkiä Vanhan kirkon puiston kulmauksessa. Tämä, tummaan graniittiin hakattu, rauhaa ja resignatiota henkivä työ on yksinkertaisesti sanottuna pienimuotoinen mestariteos. Samalla se on klassilliseen ankaruuteen ryhdistäytyvän 20-luvun suomalaisen arkkitehtuurin selvä ohjelmanjulistus.

Sellaisena, mutta myös puhtaasti suoritettun monumentaalitehtävän esikuvana silläkin on pysyvä sijansa rakennustaiteemme historiassa.

Eduskuntatalon valmistuttua v. 1931 J. S. Sirén — itseoikeutettuna — valittiin Teknillisen korkeakoulun nykyaikaisen rakennustaiteen professoriksi. Erikoisen vaativien arkkitehdintehtäviensä käytännöllisesti ja henkisesti kouluttama J. S. Sirén, jos kukaan, oli tietoinen siitä, että „la métier du constructeur est à la fois sélecteur et éducateur d'hommes” — rakentajan ammatti on samalla kertaa ihmisiä valikoiva ja kasvattava.

Lähes kolmekymmentä vuotta J. S. Sirén joutui vastaamaan maan korkeimmasta arkkitehtiopetuksesta. Tässä tehtävässään hän jakoi yhä uusille oppilaspolville koko poikkeuksellisen suuren ja pätevän ammattikokemuksensa.

Samoin kuin eduskuntatalon rakentaminen raivasi tietä Suomen taideolosuhteiden laajamittaiselle kehitykselle, samoin J. S. Sirénin sekä oppilailta että itseltään taiteellista ja henkistä kuria vaativa opetustoiminta on ratkaisevalla tavalla vaikuttanut Suomen arkkitehtuurin nuoren falangin laajaan esiinmarssiin rakennustaiteen kansainvälisellä rintamalla.

II. Hallitus ja hallinto.

Neuvottelukunta.

Syyskuun 1 päivänä 1958 alkaneeksi kolmivuotiskaudeksi kauppa- ja teollisuusministeriö kutsui kesäkuun 19 päivänä 1958 korkeakoulun neuvottelukunnan puheenjohtajaksi vuorineuvos *Petri Baldur Brykin*, varapuheenjohtajaksi pääjohtaja *Paavo Mikko Honkajuuren* sekä jäseniksi akateemikko *Hugo Alvar Henrik Aallon*, vuorineuvos *Gunnar Robert Hernbergin*, pääjohtaja *Arne Valentin Härkösen*, toimitusjohtaja *Kustaa Aulis Ferdinand Junttilan*, teknillisen johtajan *Alarik Mettälän*, pääjohtaja *Väinö Vilhelm Seppälän* ja toimistopäällikkö *Erkki Lappi-Seppälän*. 31. 5. 1960 kuolleen vuorineuvos *Eero Väinö Saaren* tilalle hänen toimikautensa loppuajaksi kutsui kauppa- ja teollisuusministeriö toimitusjohtaja diplomi-insinööri *Veikko Axelssonin*. Neuvottelukunnan sihteerinä on toiminut diplomi-insinööri *Matti Kaario*.

Opettajaneuvosto.

Opettajaneuvosto, jonka puheenjohtajana on rehtori ja jäseninä kaikki korkeakoulun professorit, on kokoontunut 14 kertaa. Opettajaneuvostoon ovat kuuluneet seuraavat professorit: *Martti Albert Levón* (30. 6. 1961 saakka), *Veikko Kalervo Noponen*, *Sten Einar Stenij*, *Martti Johannes Paavola*, *Arvo Albin Johannes Ylinen*, *Urpo Jyry Kullervo Tikka*, *Jaakko Juhani Rahola*, *Heikki Tapio Pellinen* (30. 6. 1961 saakka), *Pentti Veikko Kaitera*, *Jaarli Johannes Jaubiainen*, *Eino Markus Niini*, *Erkki Aukusti Laurila*, *Jorma Olavi Serlachius*, *Kauko Nestor Järvinen*, *Kurt Heikki Olavi Erämetsä*, *Risto Tapani Hukki*, *Kaarlo Ståhlberg*, *Veikko Pentti Johannes Laasonen*, *Matti Haakon August Tikkanen*, *Tauno Olavi Pyökäri*, *Reino Antero Hirvonen*, *Tauno Erkki Häyri-*

nen, Veli Antero Pernaja, Jaakko Robert Wuolijoki, Obto Antero Kaarle Oksala, Karl Vilhelm Helenelund, Per-Holger Ferdinand Sahlberg, Heikki Malakias Miekk-oja, Torsti Rafael Verkkola, Gustaf Arthur Nyman, Arvid Konstantin Wiiala, Viljo Nikolai Kuuskoski, Nils-Erik Wickberg, Bruuno Kivisalo, Hans Georg Blomberg, Erkki Voipio, Pekka Antti Olavi Jauho, Unto Kalervo Korhonen, Aimo Kustaa Mikkola, Henrik Karl Johan Ryti, Yrjö Aulis Uramo Blomstedt, Kalervo Johannes Savolainen, Pekka Kivalo, Viljo Veli Castrén, Jaakko Olavi Murto, Olavi Johannes Harva, Reino Sakari Halonen, Esko Sakari Suhonen, Martti Olavi (Olli) Kivinen, Veikko Vihtori Linnaluoto, Eero Mikael Kivimaa (1. 7. 1961 lukien).

Rehtori ja vararehtori.

Korkeakoulun rehtorina lukuvuonna 1960—1961 on ollut professori *Jaakko Juhani Rahola* ja vararehtorina professori *Erkki Aukusti Laurila*.

Hallintokollegi, osastonjohtajat ja osastokollegit.

Hallintokollegi, jonka muodostavat rehtori puheenjohtajana, vararehtori ja osastonjohtajat, on kokoontunut 26 kertaa.

Yleisen osaston johtajana on ollut professori *Sten Einar Stenij*. Osastokollegi, jonka muodostavat osaston professorit ja apulaisprofessorit sekä näitä virkoja hoitamaan määrätyt henkilöt, ynnä muut kollegin jäseniksi määrätyt osaston opettajat, on kokoontunut 11 kertaa.

Teknillisen fysiikan osaston johtajana on ollut professori *Pekka Antti Olavi Jauho*. Osastokollegi on kokoontunut 15 kertaa.

Rakennusinsinööri-osaston johtajana on ollut professori *Viljo Nikolai Kuuskoski*. Osastokollegi on kokoontunut 34 kertaa.

Koneinsinööri-osaston johtajana on ollut professori *Eino Markus Niini*. Osastokollegi on kokoontunut 26 kertaa.

Sähkötekniillisen osaston johtajana on ollut professori *Hans Georg Blomberg*. Osastokollegi on kokoontunut 30 kertaa.

Puunjalostusosaston johtajana on ollut professori *Martti Albert Levón* kesäkuun 30 päivään 1961 saakka ja professori *Jaakko Olavi Murto* heinäkuun 1 päivästä 1961 alkaen. Osastokollegi on kokoontunut 17 kertaa.

Kemian osaston johtajana on ollut professori *Gustaf Arthur Nyman*. Osastokollegi on kokoontunut 23 kertaa.

Vuoriteollisuusosaston johtajana on ollut professori *Risto Tapani Hukki* kesäkuun 30 päivään 1961 saakka ja professori *Heikki Malakias Miekk-oja* heinäkuun 1 päivästä 1961 alkaen. Osastokollegi on kokoontunut 9 kertaa.

Maanmittausosaston johtajana on ollut professori *Reino Antero Hirvonen* heinäkuun 31 päivään 1961 saakka ja professori *Reino Sakari Halonen* elokuun 1 päivästä 1961 alkaen. Osastokollegi on kokoontunut 18 kertaa.

Arkkitehtiosaston johtajana on ollut professori *Veli Antero Perna*. Osastokollegi on kokoontunut 20 kertaa.

Osakuntien inspektorit.

Suomenkielisen osakunnan inspektorina on ollut professori *Arvo Ylinen*.

Ruotsinkielisen osakunnan inspektorina on ollut professori *Per-Holger Sahlberg*.

Kanslia

Korkeakoulun sihteerinä on ollut lainopin kandidaatti *Martti Yrjö Olavi Liesto* ja taloudenhoitajana varatuomari *Yrjö Vilhelm Tornivuori*.

III. Opettajat ja opetus.

1. Professorinvirat.

Uusia professorinvirkoja.

Tammikuun 4 päivänä 1961 annetulla asetuksella (N:o 10) eräiden kauppa- ja teollisuusministeriön ja sen alaisten hallinnonhaarojen virkojen ja toimien perustamisesta, muuttamisesta ja lakkauttamisesta, perustettiin teknilliseen korkeakouluun *voimalaitosopin ja energiatalouden* professorinvirka.

Eroamisia professorinvirasta.

Tasavallan Presidentti myönsi toukokuun 26 päivänä 1961 tekemällään päätöksellä professori *Martti Albert Levónille* hänen pyytämänsä eron puun mekaanisen teknologian professorinvirasta kesäkuun 30 päivästä 1961 lukien saavutetun eläkeiän perusteella.

Tasavallan Presidentti myönsi toukokuun 26 päivänä 1961 tekemällään päätöksellä professori *Heikki Tapio Pelliselle* hänen pyytämänsä eron paperiteknologian professorinvirasta kesäkuun 30 päivästä 1961 lukien saavutetun eläkeiän perusteella.

Tasavallan Presidentti myönsi toukokuun 26 päivänä 1961 tekemällään päätöksellä professori *Kaarlo Ståhlbergille* hänen pyytämänsä eron kemian koneopin professorinvirasta syyskuun 13 päivästä 1961 lukien saavutetun eläkeiän perusteella.

Virkaanastujaisesitykset.

Syyskuun 20 päivänä 1960 piti asuinrakennusten professori *Esko Sakari Su-
honen* virkaanastujaisesityksen aiheesta: „Asuttavuuden mentaalitekijät”.

Syyskuun 20 päivänä 1960 piti asemakaavaopin professori *Martti Olavi
(Olli) Kivinen* virkaanastujaisesityksen aiheesta: „Kaupunkikeskuksen uudistu-
minen”.

Lokakuun 11 päivänä 1960 piti fotogrammetrian professori *Reino Sakari
Halonen* virkaanastujaisesityksen aiheesta: „Fotogrammetriset kartoituskojeet”.

Lokakuun 11 päivänä 1960 piti lentotekniikan professori *Veikko Vihtori
Linnaluoto* virkaanastujaisesityksen aiheesta: „Lentokaluston hankintaan ja huol-
toon liittyvien kysymysten analysointia”.

Uusia professorinimityksiä.

Puun mekaanisen teknologian professorinvirkaa olivat säädettyssä ajassa hake-
neet diplomi-insinööri, maatalous- ja metsätieteiden kandidaatti *Pär Erik Jo-
hansson*, dosentti, tekniikan tohtori *Eero Mikael Kivimaa*, tekniikan lisensiaatti
Osmo Liiri ja professori, tekniikan tohtori, ekonomi *Feliks Edvard Siimes*. Haki-
joille myönnetyn vuoden pätevyitymisajan kuluessa suoritti diplomi-insinööri
Johansson tekniikan lisensiaatin tutkinnon. Opettajaneuvoston valitsemien asian-
tuntijain, professorien *Frans Kollmanin* Saksasta ja *Edgar Mörathin* Englan-
nista sekä diplomi-insinööri *U. E. Savolan* Suomesta annettua lausuntonsa haki-
jain pätevydestä ja keskinäisestä etevämyydestä sekä hakijain pidettyä näyte-
luentonsa päätti opettajaneuvosto istunnossaan marraskuun 22 päivänä 1960 ju-
listaa yksimielisesti hakijoista tekniikan tohtori *Kivimaan* ja professori *Siimeksen*
sekä äänestyksen jälkeen tekniikan lisensiaatti *Johanssonin* päteviksi ja tekniikan
lisensiaatti *Liirin* yksimielisesti epäpäteväksi hakemaansa virkaan. Tehdessään sa-
massa istunnossaan virkaehdotuksen viran täyttämiseksi päätti opettajaneuvosto
asettaa tekniikan tohtori *Kivimaan* ensimmäiselle, professori *Siimeksen* toiselle
ja tekniikan lisensiaatti *Johanssonin* kolmannelle ehdokassijalle sekä esitti virka-
ehdotuksessaan, että virkaan nimitettäisiin dosentti, tekniikan tohtori *Eero Mikael
Kivimaa*.

Tasavallan Presidentti nimitti tammikuun 13 päivänä 1961 tekemällään pää-
töksellä teknillisen korkeakoulun puun mekaanisen teknologian professorinvir-
kaan heinäkuun 1 päivästä 1961 lukien dosentti, tekniikan tohtori *Eero Mikael
Kivimaan*.

Puun mekaanisen teknologian professorin virkaan kuuluvaa opetusta on ke-
säkuun 30 päivään 1961 saakka hoitanut puun mekaanisen teknologian vakina-
nen professori *Martti Albert Levón*, jolle valtioneuvosto on myöntänyt oikeuden
eläkeiän saavuttamisesta huolimatta pysyä virassaan kesäkuun 30 päivään 1961
saakka.

Virkavapaudet.

Professori *Reino Antero Hirvonen* on ollut virkavapaana geodesian professorinvirasta 1. 8.—31. 8. 1961 välisen ajan suorittaakseen Yhdysvalloissa tieteellistä tutkimustyötä. Geodesian professorinvirkaan kuuluvaa opetusta ovat virkavapauden aikana hoitaneet filosofian tohtori *Jorma Korhonen*, filosofian tohtori *Erkki Kääriäinen* ja apulaisprofessori *Seppo Härmälä*.

Rehtorin opetusvelvollisuuden hoito.

Korkeakoulun laivanrakennusopin professori *Jaakko Raholan* oltua määrätynä korkeakoulun rehtoriksi kesäkuun 30 päivään 1961 saakka on laivanrakennusopin professorinvirkaan kuuluvaa opetusta opettajaneuvoston toukokuun 28 päivänä 1958 antamalla määräyksellä hoitanut tekniikan tohtori *Jan-Erik Jansson*. Professori Raholan tultua määrätyksi edelleen korkeakoulun rehtoriksi heinäkuun 1 päivästä 1961 lukien alkavaksi kolmivuotiskaudeksi määräsi opettajaneuvosto toukokuun 23 päivänä 1961 tekniikan tohtori *Jan-Erik Janssonin* edelleen hoitamaan laivanrakennusopin professorinvirkaan kuuluvaa opetusta heinäkuun 1 päivästä 1961 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin kesäkuun 30 päivään 1964 saakka.

Avoimien professorinvirkojen täyttäminen ja hoito.

Koneenrakennusopin (höyrytekniikka) professorinviran oltua haettavaksi julistettuna hakivat sitä tammikuun 17 päivänä 1959 päättyneen hakuajan kuluessa diplomi-insinööri *Kosti Johan Helenius*, tekniikan lisensiaatti *Viljo Nikodemus Immonen*, Doctor of Science *Jukka Lehtinen* ja diplomi-insinööri, Doctor of Philosophy *Ralph Johan Herman Liljelund*, joille myönnettiin yhden vuoden pätevyytensa aikaa hakuajan päättymisestä lukien. Asiantuntijoiksi antamaan lausuntonsa hakijain pätevydestä ja keskinäisestä etevämyydestä lupautuivat opettajaneuvoston pyynnöstä professorit *Olof Hammar* Ruotsista, *P. Profos* Sveitsistä ja *Harald Kyrklund* Suomesta.

Koneenrakennusopin (höyrytekniikka) professorinvirkaan kuuluva opetus on lukuvuoden aikana ollut järjestettynä siten, että professori *Per-Holger Sahlberg* on hoitanut 2/3 ja diplomi-insinööri *Per-Edvin Gahmberg* 1/3 professorinvirkaan kuuluvasta opetusvelvollisuudesta.

Tekstiiliteknologian professorinviran oltua haettavaksi julistettuna hakivat sitä toukokuun 27 päivänä 1959 päättyneen hakuajan kuluessa diplomi-insinööri *Esko Kai Brax*, tekniikan tohtori *Carl Gustav Silén* ja tekniikan lisensiaatti *Osmo Heikki Vuorio*. Opettajaneuvoston valitsemien asiantuntijain professori *Walter Wegenerin* Saksasta, dosentti *Joel Lindbergin* Ruotsista sekä vuorineuvos *Kaarlo Raution* ja diplomi-insinööri *Martti Auterisen* Suomesta annettua lau-

suntonsa hakijain pätevydestä ja keskinäisestä etevämmydestä päätti opettajaneuvosto istunnossaan lokakuun 11 päivänä 1961 julistaa viran kaikki hakijat, diplomi-insinööri Esko Kai Braxin, tekniikan tohtori Carl Gustav Silénin ja tekniikan lisensiaatti Osmo Heikki Vuorion, epäpäteviksi hakemaansa virkaan eikä virkaehdotusta viran täyttämiseksi tehty.

Kesäkuun 13 päivänä 1961 myönsi kauppa- ja teollisuusministeriö opettajaneuvoston esityksestä teknilliselle korkeakoululle oikeuden jättää tekstiiliteknologian professorinvirka täyttämättä tammikuun 31 päivään 1961 saakka.

Tekstiiliteknologian professorinvirkaan kuuluva opetus on lukuvuoden aikana ollut järjestettynä siten, että diplomi-insinööri *Esko Brax* ja tekniikan lisensiaatti *Osmo Vuorio* ovat kumpikin hoitaneet puolet professorinvirkaan kuuluvasta opetuksesta.

Kansantalouden professorinviran oltua haettavaksi julistettuna hakivat sitä tammikuun 13 päivänä 1960 päättyneen hakuajan kuluessa valtiotieteen tohtorit *Osmo Veijo Jaskari* ja *Auvo Joose Antero Kiiskinen*, kauppätieteen kandidaatti *Jouko Sakari Paakkanen* ja kauppätieteen tohtori *Fedi Lennart Vaivio*, joille myönnettiin yhden vuoden pätevyitymisaika hakuajan päättymisestä lukien. Hakijoista kauppätieteen tohtori *Fedi Vaivio* peruutti hakemuksensa tammikuun 25 päivänä 1961 ja kauppätieteen kandidaatti *Jouko Paakkanen* helmikuun 2 päivänä 1961. Asiantuntijoiksi antamaan lausuntonsa hakijain pätevydestä ja keskinäisestä etevämmydestä lupautuivat opettajaneuvoston pyynnöstä professorit *Lauri O. af Heurlin*, *Veikko Halme* ja *Heimer Björkqvist* Suomesta.

Kansantalouden professorinvirkaan kuuluva opetus on lukuvuoden aikana ollut järjestettynä siten, että professori *Lauri O. af Heurlin* on hoitanut 1/3 ja valtiotieteen tohtori *Osmo Veijo Jaskari* 2/3 professorin virkaan kuuluvasta opetusvelvollisuudesta joulukuun 31 päivään 1960 saakka ja valtiotieteen tohtori *Jaskari* yksin koko opetusvelvollisuutta tammikuun 1 päivästä 1961 lukien.

Radiotekniikan professorinviran oltua haettavaksi julistettuna hakivat sitä tammikuun 13 päivänä 1960 päättyneen hakuajan kuluessa tekniikan lisensiaatti *Pekka Ahonen*, diplomi-insinöörit *Paavo Jääskeläinen* ja *Timo Kytöniemi*, tekniikan tohtori *Pentti Mattila* ja tekniikan lisensiaatti *Martti Tiuri*, joille myönnettiin yhden vuoden pätevyitymisaika hakuajan päättymisestä lukien. Asiantuntijoiksi antamaan lausuntonsa hakijain pätevydestä ja keskinäisestä etevämmydestä lupautuivat opettajaneuvoston pyynnöstä professorit *Jørgen Rybner* Tanskasta ja *Jouko Pohjanpalo* Suomesta sekä yli-insinööri *K. S. Sainio* ja diplomi-insinööri *Mauri Tanttu* Suomesta.

Radiotekniikan professorinvirkaan kuuluvaa opetusta on lukuvuoden aikana hoitanut diplomi-insinööri *Timo Kytöniemi*.

Saniteettitekniikan professorinviran oltua haettavaksi julistettuna hakivat sitä maaliskuun 19 päivänä 1961 päättyneen hakuajan kuluessa diplomi-insinöörit *Martti Olavi Aladar Ebeling*, *Juha Erkki Gabrielsson* M. Sc., *Martti Veikko Hilska*, *Harry William Johannes Kuisma* ja *Heikki Pero* sekä tekniikan lisen-

siaatti, filosofian kandidaatti *Olavi Mathias Vuorelainen*, joille myönnettiin yhden vuoden pätevytymisaika hakuajan päättymisestä lukien. Hakijoista tekniikan lisensiaatti Vuorelainen väitteli tekniikan tohtoriksi pätevytymisajan kuluessa. Asiantuntijoiksi antamaan lausuntonsa hakijain pätevyydestä ja keskinäisestä etevämyydestä lupautuivat opettajaneuvoston pyynnöstä professorit *John Rydberg* Ruotsista ja *T. Tuomola* Suomesta sekä diplomi-insinöörit *Christian Huber* ja *Jubo Saarto* Suomesta.

Saniteettitekniikan professorinvirkaan kuuluvaa opetusta on lukuvuoden aikana hoitanut diplomi-insinööri *Olavi Ebeling*.

Matematiikan professorinviran oltua haettavaksi julistettuna hakivat sitä marraskuun 19 päivänä 1960 päättyneen hakuajan kuluessa apulaisprofessori *Paul Edwin Kustaanheimo*, professori *Veikko Pentti Johannes Laasonen*, apulaisprofessori *Erkki Olavi (Olli) Lehto*, filosofian tohtori *Lauri Juhana Myrberg* ja professori *Eino Olavi (Olli) Tammi*, joista apulaisprofessori Lehto peruutti hakemuksensa kesäkuun 21 päivänä 1961. Asiantuntijoiksi antamaan lausuntonsa hakijain pätevyydestä ja keskinäisestä etevämyydestä lupautuivat opettajaneuvoston pyynnöstä professorit *W. Fenckel* Tanskasta, *H. Wittich* Saksasta, *Beniamino Segre* Italiasta ja *Rolf Nevanlinna* Suomesta.

Matematiikan professorinvirkaan kuuluva opetus on lukuvuoden aikana ollut järjestettynä siten, että professori *Kalle Väisälä* on hoitanut 1/3 ja apulaisprofessori *Paul Kustaanheimo* 2/3 professorinvirkaan kuuluvasta opetusvelvollisuudesta.

Sovelletun matematiikan professorinviran oltua haettavaksi julistettuna hakivat sitä marraskuun 19 päivänä 1960 päättyneen hakuajan kuluessa tekniikan tohtori *Olavi Bertel Hellman*, professori *Veikko Pentti Johannes Laasonen* ja apulaisprofessori *Olli Kristian Lokki*, joille myönnettiin yhden vuoden pätevytymisaika hakuajan päättymisestä lukien. Hakijoista peruutti tekniikan tohtori Hellman hakemuksensa heinäkuun 29 päivänä 1961.

Sovelletun matematiikan professorinvirkaan kuuluvaa opetusta on lukuvuoden aikana hoitanut apulaisprofessori *Olli Lokki*.

Voimalaitosopin ja energiatalouden professorinviran oltua haettavaksi julistettuna hakivat sitä huhtikuun 29 päivänä 1961 päättyneen hakuajan kuluessa tekniikan lisensiaatti *Viljo Nikodemus Immonen* ja diplomi-insinööri *Erkki Antero Rissanen*, joille myönnettiin kuuden kuukauden pätevytymisaika hakuajan päättymisestä lukien. Pätevytymisajan kuluessa on tekniikan lisensiaatti Immonen saanut tekniikan tohtorin arvon.

Voimalaitosopin ja energiatalouden professorinvirkaan kuuluvaa opetusta ei korkeakoulussa ole lukuvuonna annettu.

Paperiteknologian professorinviran tultua avoimeksi, Tasavallan Presidentin myönnettyä viran vakinaiselle professorille *Heikki Tapio Pelliselle* eron kesäkuun 30 päivästä 1961 lukien, on virkaan kuuluvaa opetusta heinäkuun 1 päivästä 1961 lukien hoitanut professori *Heikki Pellinen*.

Epäorgaanisen kemian teknologian professorinvirka on lukuvuoden ajan ollut avoimena kauppa- ja teollisuusministeriön myönnettyä teknilliselle korkeakoululle oikeuden jättää virka täyttämättä vuoden 1961 loppuun saakka.

Epäorgaanisen kemian teknologian professorinvirkaan kuuluva opetus on lukuvuoden aikana ollut järjestettynä siten, että professori *Matti Tikkanen* ja diplomi-insinööri *Tenho Sneck* ovat kumpikin hoitaneet puolet professorinvirkaan kuuluvasta opetusvelvollisuudesta tammikuun 31 päivään 1961 saakka. Helmikuun 1 päivästä 1961 lukien heinäkuun 31 päivään 1961 saakka on professori *Matti Tikkanen* hoitanut 5/6 ja diplomi-insinööri *Tenho Sneck* 1/6 professorinvirkaan kuuluvasta opetusvelvollisuudesta ja elokuun 1 päivästä 1961 lukien ovat professori *Matti Tikkanen* ja diplomi-insinööri *Randolf von Schalien* kumpikin hoitaneet puolet professorinvirkaan kuuluvasta opetusvelvollisuudesta.

2. Apulaisprofessorinvirat.

Uusia apulaisprofessorinvirkoja.

Tammikuun 4 päivänä 1961 annetulla asetuksella (N:o 10) eräiden kauppa- ja teollisuusministeriön ja sen alaisten hallinnonhaarojen virkojen ja toimien perustamisesta, muuttamisesta ja lakkauttamisesta perustettiin teknilliseen korkeakouluun kolme *sähkötekniikan apulaisprofessorinvirkaa* ja *matematiikan apulaisprofessorinvirka*.

Avoimien apulaisprofessorinvirkojen täyttäminen ja hoito.

Fysiikan apulaisprofessorinviran oltua haettavaksi julistettuna hakivat sitä marraskuun 20 päivänä 1957 päättyneen hakuajan kuluessa filosofian tohtori *Jucca Fedosow*, tekniikan tohtori *Olavi Bertel Hellman*, filosofian tohtori *Jaakko Salokangas*, filosofian lisensiaatti *Tor Stubb*, diplomi-insinööri, Ph.D. *Eero Suoninen* ja filosofian lisensiaatti *Pentti Tuomikoski*, joille myönnettiin yhden vuoden pätevytymisaika hakuajan päättymisestä lukien. Hakijoista peruuttivat hakemuksensa filosofian tohtori *Salokangas* joulukuun 15 päivänä 1959, filosofian lisensiaatti *Stubb* toukokuun 24 päivänä 1960 ja filosofian lisensiaatti *Tuomikoski* lokakuun 10 päivänä 1960. Opettajaneuvoston valitsemien asiantuntijain professorien *Hj. V. Brotheruksen*, *Martti Kantolan* ja *Risto Niinin* annettua lausuntonsa hakijain pätevyydestä ja keskinäisestä etevämmyydestä sekä hakijain pidettyä näyteluentonsa päätti opettajaneuvosto istunnossaan marraskuun 1 päivänä 1960 julistaa hakijoista tekniikan tohtori *Olavi Hellmanin* ja diplomi-insinööri, Ph.D. *Eero Suonisen* päteviksi ja filosofian tohtori *Jucca Fedosowin* epäpäteväksi hakemaansa virkaan ja tehdessään samassa istunnossa virkaehdotuksen viran täyttämiseksi asettaa tekniikan tohtori *Olavi Hellmanin* ensimmäiselle ja diplomi-insinööri, Ph.D. *Eero Suonisen* toiselle ehdokassijalle sekä esitti virkaehdotuksessan, että virkaan nimitettäisiin tekniikan tohtori *Olavi Bertel Hellman*.

Valtioneuvosto nimitti joulukuun 15 päivänä 1960 tekemällään päätöksellä teknillisen korkeakoulun fysiikan apulaisprofessorinvirkaan tammikuun 1 päivästä 1961 lukien tekniikan tohtori *Olavi Bertel Hellmanin*.

Fysiikan apulaisprofessorinvirkaan kuuluvaa opetusta on joulukuun 31 päivään 1960 saakka hoitanut filosofian tohtori *Simo Antero Vihinen*.

Käytännöllisen geodesian apulaisprofessorinviran oltua haettavaksi julistettuna hakivat sitä maaliskuun 19 päivänä 1960 päättyneen hakuajan kuluessa tekniikan lisensiaatti, filosofian maisteri *Into Seppo Härmälä*, diplomi-insinööri *Jorma Johannes Laurikainen* ja tekniikan lisensiaatti *Martti Juhani Tikka*. Opettajaneuvoston valitsemien asiantuntijain professori *Tauno Honkasalon*, kaupungingeodeetti *Niilo Matti Nummisen* ja yli-insinööri *Viljo Niskas*en annettua lausuntonsa hakijain pätevyydestä ja keskinäisestä etevämmyydestä sekä hakijain pidettyä näyteluontonsa päätti opettajaneuvosto istunnossaan huhtikuun 18 päivänä 1961 julistaa hakijoista tekniikan lisensiaatti *Into Seppo Härmälän* ja *Martti Juhani Tikan* päteviksi sekä diplomi-insinööri *Jorma Johannes Laurikaisen* epäpäteväksi hakemaansa virkaan ja tehdessään samassa istunnossa virkaehdotuksen viran täyttämiseksi asettaa tekniikan lisensiaatti, filosofian maisteri *Into Seppo Härmälän* ensimmäiselle ja tekniikan lisensiaatti *Martti Juhani Tikan* toiselle ehdokassijalle sekä esitti virkaehdotuksessaan, että virkaan nimitettäisiin tekniikan lisensiaatti, filosofian maisteri *Into Seppo Härmälä*.

Valtioneuvosto nimitti toukokuun 26 päivänä 1961 tekemällään päätöksellä teknillisen korkeakoulun käytännöllisen geodesian apulaisprofessorinvirkaan kesäkuun 1 päivästä 1961 lukien tekniikan lisensiaatti, filosofian maisteri *Into Seppo Härmälän*.

Käytännöllisen geodesian apulaisprofessorinvirkaan kuuluvaa opetusta on toukokuun 31 päivään 1961 saakka hoitanut tekniikan lisensiaatti *Into Seppo Härmälä*.

Matematiikan apulaisprofessorinviran oltua haettavaksi julistettuna hakivat sitä huhtikuun 29 päivänä 1961 päättyneen hakuajan kuluessa dosentti, filosofian tohtori *Yrjö Olavi Kilpi* ja professori, filosofian tohtori *Eino Olavi (Olli) Tammi*. Asiantuntijoiksi antamaan lausuntonsa hakijain pätevyydestä ja keskinäisestä etevämmyydestä lupautuivat opettajaneuvoston pyynnöstä kansleri *Pekka Myrberg* ja professori *Fritjof Nevanlinna*.

Matematiikan apulaisprofessorinvirkaan kuuluva opetus on ollut järjestettynä siten, että huhtikuun 1 päivästä 1961 lukien heinäkuun 31 päivään saakka on professori *Pentti Laasonen* hoitanut 1/3 ja filosofian lisensiaatti *Harri Rikkinen* 2/3 virkaan kuuluvasta opetusvelvollisuudesta. Elokuun 1 päivästä 1961 lukien on virkaan kuuluvaa opetusta hoitanut professori *Olli Tammi*.

Säbkötekniikan (teletekniikka) apulaisprofessorinviran oltua haettavaksi julistettuna hakivat sitä kesäkuun 28 päivänä 1961 päättyneen hakuajan kuluessa tekniikan lisensiaatit *Pekka Ahonen*, *Risto Hämeen-Anttila* ja *Paavo Jääskeläinen*, diplomi-insinööri *Pekka Koski* sekä tekniikan tohtorit *Pentti Mattila* ja

Martti Tiuri, joille myönnettiin yhden vuoden pätevyitysmisaika hakuaajan päätymisestä lukien.

Sähkötekniikan apulaisprofessorinvirkaan kuuluvaa opetusta on elokuun 1 päivästä 1961 lukien hoitanut tekniikan lisensiaatti *Pekka Ahonen*.

Sähkötekniikan (*perusopetus*) apulaisprofessorinvirkkaa on elokuun 1 päivästä 1961 lukien hoitanut tekniikan tohtori *Martti Tiuri*.

Sähkötekniikan (*vahvavirtatekniikka*) apulaisprofessorinvirkaan kuuluva opetus on elokuun 1 päivästä 1961 lukien ollut järjestettynä siten, että diplomi-insinööri *Oiva Laakso* on hoitanut 5/13, diplomi-insinööri *Esko Eelis Kasurinen* 3/13 ja diplomi-insinööri *Pauli Juhani Karttunen* 5/13 virkaan kuuluvasta opetusvelvollisuudesta.

Virkavapaudet.

Apulaisprofessori *Olli Lokki* on ollut virkavapaana lukuvuoden ajan matematiikan apulaisprofessorinvirasta hoitaessaan sovelletun matematiikan professorinvirkaa.

Matematiikan apulaisprofessorinvirkaa on apulaisprofessori *Lokin* virkavapauden aikana hoitanut filosofian tohtori *Tauno Salenius*.

Apulaisprofessori *Olavi Hellman* on ollut virkavapaana fysiikan apulaisprofessorinvirasta 1. 1.—30. 6. 1961 välisen ajan hoitaessaan Turun yliopiston matematiikan professorinvirkaa. Fysiikan apulaisprofessorinvirkaan kuuluvaa opetusta on virkavapauden aikana hoitanut filosofian tohtori *Simo Antero Vihinen*.

3. Dosenttiniimitykset.

Tekniikan tohtori *Erkki Aulis Aaltion* anottua, että hänet määrättäisiin *paperikemian* dosentiksi teknilliseen korkeakouluun päätti opettajaneuvosto, puunjalostusosaston puollettua anomusta ja professori *Waldemar Jensenin* annettua asiantuntijalausuntonsa, jossa hän katsoi tohtori Aaltion päteväksi mainitun aineen dosentiksi, esittää kauppa- ja teollisuusministeriölle, että tekniikan tohtori Aaltio määrättäisiin paperikemian dosentiksi.

Kauppa- ja teollisuusministeriö määräsi joulukuun 22 päivänä 1960 tekemällään päätöksellä tekniikan tohtori *Erkki Aulis Aaltion* paperikemian dosentiksi teknilliseen korkeakouluun tammikuun 1 päivästä 1961 lukien.

Tekniikan tohtori *Olavi Perilän* anottua, että hänet määrättäisiin *puukemian* dosentiksi teknilliseen korkeakouluun, päätti opettajaneuvosto, puunjalostusosaston puollettua anomusta ja professori R. H. Roschierin annettua asiantuntijalausuntonsa, jossa hän katsoi tohtori Perilän päteväksi mainitun aineen dosentiksi, esittää kauppa- ja teollisuusministeriölle, että tekniikan tohtori Perilä määrättäisiin puukemian dosentiksi.

Kauppa- ja teollisuusministeriö määräsi tammikuun 13 päivänä 1961 tekemällään päätöksellä tekniikan tohtori *Olavi Perilän* puukemian dosentiksi teknilliseen korkeakouluun helmikuun 1 päivästä 1961 lukien.

Tekniikan tohtori *Johan Brunosson Bredenbergin* anottua, että hänet määrättäisiin *orgaanisen kemian* dosentiksi teknilliseen korkeakouluun, päätti opettajaneuvosto, kemian osaston puollettua anomusta ja apulaisprofessori *Jarl Gripenbergin* annettua asiantuntijalausuntonsa, jossa hän katsoi tohtori Bredenbergin päteväksi mainitun aineen dosentiksi, esittää kauppa- ja teollisuusministeriölle, että tekniikan tohtori Bredenberg määrättäisiin orgaanisen kemian dosentiksi.

Kauppa- ja teollisuusministeriö määräsi helmikuun 25 päivänä 1961 tekemällään päätöksellä tekniikan tohtori *Johan Brunosson Bredenbergin* orgaanisen kemian dosentiksi teknilliseen korkeakouluun maaliskuun 1 päivästä 1961 lukien.

Tekniikan tohtori *Teuvo Antti Oskari Nortian* anottua, että hänet määrättäisiin *fysikaalisen kemian* dosentiksi teknilliseen korkeakouluun, päätti opettajaneuvosto, kemian osaston puollettua anomusta ja apulaisprofessori *P. Salomaan* annettua asiantuntijalausuntonsa, jossa hän katsoi tohtori Nortian päteväksi mainitun aineen dosentiksi, esittää kauppa- ja teollisuusministeriölle, että tekniikan tohtori Nortia määrättäisiin fysikaalisen kemian dosentiksi.

Kauppa- ja teollisuusministeriö määräsi helmikuun 23 päivänä 1961 tekemällään päätöksellä tekniikan tohtori *Teuvo Antti Oskari Nortian* fysikaalisen kemian dosentiksi teknilliseen korkeakouluun maaliskuun 1 päivästä 1961 lukien.

Tekniikan tohtori *Martti Seppo Sulosen* anottua, että hänet määrättäisiin *metalliopin* dosentiksi teknilliseen korkeakouluun, päätti opettajaneuvosto, vuoriteollisuusosaston puollettua anomusta ja professori *Heikki Miekk-ojan* annettua asiantuntijalausuntonsa, jossa hän katsoi tohtori Sulosen päteväksi mainitun aineen dosentiksi, esittää kauppa- ja teollisuusministeriölle, että tekniikan tohtori Sulonen määrättäisiin metalliopin dosentiksi.

Kauppa- ja teollisuusministeriö määräsi kesäkuun 19 päivänä 1961 tekemällään päätöksellä tekniikan tohtori *Martti Seppo Sulosen* metalliopin dosentiksi teknilliseen korkeakouluun.

4. Lehtorinvirat.

Lehtorinvirkojen hoito.

Rakennetekniikan lehtorinvirkaan kuuluvaa opetusta on lukuvuoden aikana hoitanut tekniikan lisensiaatti *Reino Sopanen*.

Arkkitehtuurin lehtorinvirkaan kuuluvaa opetusta on lukuvuoden aikana hoitanut arkkitehti *Aarno Ruusuvaori*.

5. Erikoisopettajat.

Hallintokollegin päätöksellä on suoritettu seuraavat toimenpiteet erikoisopetuksen järjestelyssä.

Yleinen osasto.

Toukokuun 2 päivänä 1960 annettiin seuraavat erikoisopettajanmääräykset syyskuun 1 päivästä 1960 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin elokuun 31 päivään 1963 saakka:

Matematiikan erikoisopettajan toimeen dosentti, filosofian tohtori *Lauri Myrberg*.

Englanninkielen erikoisopettajan toimeen filosofian maisteri *Sirkka-Liisa Norko-Turja*.

Toukokuun 30 päivänä 1960 myönnettiin *ranskankielen* erikoisopettajalle filosofian tohtori *Erik von Kraemerille* virkavapautta lukuvuodeksi 1960—61 ja määrättiin tointa virkavapauden aikana hoitamaan filosofian maisteri *Helvi Nurminen*.

Kesäkuun 9 päivänä 1960 annettiin seuraavat määräykset rinnakkaisopetuksen hoitamiseksi lukuvuonna 1960—61:

Matematiikka I—II filosofian lisensiaatti *Harri Rikkinen*.

Sovellettu matematiikka I—II filosofian lisensiaatti *Ossi Taari*.

Deskriptiivinen geometria filosofian maisteri *Erkki Rosenberg*.

Matematiikka III a dosentti, filosofian tohtori *Ilppo Simo Louhivaara*.

Lokakuun 17 päivänä 1960 määrättiin *suullisen esitystaidon* erikoisopettajan toimeen diplomi-insinööri, logonomi *Auvo Kallio* lokakuun 1 päivästä 1960 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin joulukuun 31 päivään 1960 saakka. Marraskuun 21 päivänä 1960 peruutettiin diplomi-insinööri Kalliolle annettu määräys marraskuun 1 päivästä 1960 lukien ja määrättiin toimeen tiedotuspäällikkö, kapteeni evp. *Antero Aho* marraskuun 1 päivästä 1960 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin joulukuun 31 päivään 1960 saakka.

Maaliskuun 6 päivänä 1961 määrättiin *suullisen esitystaidon* erikoisopettajan tointa hoitamaan tiedotuspäällikkö, kapteeni evp. *Antero Aho* maaliskuun 1 päivästä 1961 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin toukokuun 31 päivään 1961 saakka.

Lokakuun 17 päivänä 1960 määrättiin tohtori *David Bradley* antamaan *englanninkielen* opetusta syyskuun 1 päivästä 1960 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin joulukuun 31 päivään 1960 saakka.

Tammikuun 30 päivänä 1961 määrättiin tohtori *David Bradley* antamaan *englanninkielen* opetusta 1 päivästä tammikuuta 1961 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin toukokuun 31 päivään 1961 saakka.

Marraskuun 7 päivänä 1960 määrättiin *perspektiiviopin erikoisopetusta* kevätlukukaudella 1961 hoitamaan filosofian maisteri *Vilma Lavikainen*.

Joulukuun 12 päivänä 1960 määrättiin fysiikan erikoisopettajan toimeen diplomi-insinööri *Osmo Ranta* tammikuun 1 päivästä 1961 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin joulukuun 31 päivään 1963 saakka.

Tammikuun 16 päivänä 1961 määrättiin *rakennusainekemian* erikoisopettajan toimeen diplomi-insinööri *Tenho Sneck* tammikuun 1 päivästä 1961 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin joulukuun 31 päivään 1963 saakka. Helmikuun 13 päivänä 1961 peruutettiin diplomi-insinööri *Tenho Sneckille* annettu määräys ja määrättiin *rakennusainekemian* erikoisopettajan toimeen diplomi-insinööri *Marjatta Wäänänen* tammikuun 1 päivästä 1961 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin joulukuun 31 päivään 1961 saakka.

Maaliskuun 27 päivänä 1961 peruutettiin filosofian lisensiaatti *Harri Rik- koselle* annettu määräys hoitamaan erikoisopettajana *matematiikan* rinnakkaiskurssia lukuvuonna 1960—61 huhtikuun 1 päivästä lukien.

Toukokuun 29 päivänä 1961 myönnettiin *ranskankielen* erikoisopettajalle filosofian tohtori *Erik von Kraemerille* virkavapautta lukuvuodeksi 1961—62 ja määrättiin tointa virkavapauden aikana hoitamaan filosofian maisteri *Helvi Nurminen*.

Kesäkuun 8 päivänä 1961 määrättiin *ammattiopetuksen* erikoisopettajan toimeen diplomi-insinööri *Erkki Nuutila* kesäkuun 1 päivästä 1961 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin toukokuun 31 päivään 1964 saakka.

Teknillisen fysiikan osasto.

Kesäkuun 9 päivänä 1960 määrättiin *reaktoritekniikan* erikoisopettajan toimeen tekniikan lisensiaatti *Bjarne Regnell* syyskuun 1 päivästä 1960 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin elokuun 31 päivään 1963 saakka.

Elokuun 1 päivänä 1960 määrättiin seuraavat erikoisopettajat syyskuun 1 päivästä 1960 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin elokuun 31 päivään 1963 saakka:

Optiikan erikoisopettajan toimeen tekniikan tohtori *Yrjö Arvola*.

Kojeenrakennustekniikan erikoisopettajan toimeen diplomi-insinööri *Eero Huhtamo*.

Elektroniikka I—II:n erikoisopettajan toimeen diplomi-insinööri *Lauri Saari*.

Elokuun 1 päivänä 1960 myönnettiin *elektroniikka I—II* erikoisopettajalle diplomi-insinööri *Lauri Saarelle* virkavapautta elektroniikka I:n opetuksesta luku-

vuodeksi 1960—61 ja määrättiin opetusta virkavapauden aikana hoitamaan diplomi-insinööri *Leo Ojala*.

Opettajaneuvoston esityksestä määräsi kauppa- ja teollisuusministeriö professori *Unto Korhosen* suostumuksensa mukaisesti antamaan opetusta *röntgen- ja materiaalifysiikassa* syyskuun 1 päivästä 1960 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin elokuun 31 päivään 1963 saakka.

Lokakuun 17 päivänä 1960 määrättiin *fysiikka III:n* opetusta hoitamaan diplomi-insinööri *Eino Tunkelo* syyskuun 1 päivästä 1960 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin toukokuun 31 päivään 1961 saakka.

Elokuun 2 päivänä 1961 määrättiin *säteilykemian* erikoisopettajan toimeen diplomi-insinööri *Robert Uhlenius* elokuun 1 päivästä 1961 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1962 saakka.

Rakennusinsinööriosasto.

Kesäkuun 9 päivänä 1960 määrättiin *vesihuoltotekniikan* erikoisopettajan toimeen diplomi-insinööri *Pentti Erkola* syyskuun 1 päivästä 1960 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin elokuun 31 päivään 1963 saakka.

Syyskuun 5 päivänä 1960 määrättiin *rautatien ratapihojen* erikoisopettajan toimeen diplomi-insinööri *Eino Puikkonen* syyskuun 1 päivästä lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin elokuun 31 päivään 1963 saakka.

Syyskuun 5 päivänä 1960 peruutettiin tekniikan tohtori *Kyösti Angervolle* annettu määräys hoitamaan *lujuusopin ja rakennusstatiiikan perusteiden* erikoisopetusta syyskuun 1 päivästä 1960 lukien ja määrättiin tähän tehtävään diplomi-insinööri *Herman Victor Parland* syyskuun 1 päivästä 1960 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin toukokuun 31 päivään 1961 saakka.

Syyskuun 19 päivänä 1960 määrättiin *asemakaavaopin* erikoisopettajan toimeen arkkitehti *Matti Aaltonen* syyskuun 1 päivästä 1960 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin elokuun 31 päivään 1963 saakka.

Syyskuun 26 päivänä 1960 määrättiin *huoneenrakennusopin* erikoisopettajan toimeen arkkitehti *Matti Lieto* syyskuun 1 päivästä 1960 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1963 saakka.

Lokakuun 17 päivänä 1960 määrättiin dosentti, lakitieteen tohtori *Eero Johannes Manner* hoitamaan *vesioikeuden (talousoikeus IV)* opetusta syyskuun 1 päivästä 1960 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin elokuun 31 päivään 1963 saakka.

Joulukuun 12 päivänä 1960 määrättiin dosentti, tekniikan tohtori *Kauko Niinivaara* hoitamaan *maatalouden vesirakennus III:n* luennot syyskuun 1 päivästä 1960 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1961 saakka.

Elokuun 2 päivänä 1961 määrättiin tekniikan lisensiaatti *Aimo Maasilta* hoitamaan *maatalouden vesirakennuksen* opetuksen maanmittausosastolla elokuun 1 päivästä 1961 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1962 saakka.

Koneinsinööriosasto.

Syyskuun 5 päivänä 1960 määrättiin *lämmitys- ja saniteettitekniikan* erikoisopettajan toimeen diplomi-insinööri *Martti Veikko Hilska* syyskuun 1 päivästä 1960 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin elokuun 31 päivään 1963 saakka.

Helmikuun 13 päivänä 1961 määrättiin diplomi-insinööri *Esko Pennanen* antamaan opetusta *konepajatekniikka III:ssa (työnjärjestelytekniikka)* kevatlukukaudella 1961.

Huhtikuun 17 päivänä 1961 määrättiin seuraavat erikoisopettajat elokuun 1 päivästä 1961 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1964 saakka:

Autotekniikan erikoisopettajan toimeen diplomi-insinööri *Erkki Viitasalo*.

Kuljetustekniikan erikoisopettajan toimeen diplomi-insinööri *Mauri Sormaala*.

Teollisuustalouden erikoisopettajan toimeen professori *Jaakko Honko*.

Vaatetusteollisuusteknologian erikoisopettajan toimeen diplomi-insinööri *Erkki Vuori*.

Maatalouskoneopin erikoisopettajan toimeen diplomi-insinööri *Kauko Aho*.

Hydraulisten koneiden erikoisopettajan toimeen diplomi-insinööri *Risto Perttuli*.

Toukokuun 29 päivänä 1961 määrättiin *teollisuushygienian* erikoisopettajan toimeen professori *Leo Noro* elokuun 1 päivästä 1961 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1964 saakka.

Kesäkuun 8 päivänä 1961 määrättiin *markkinointiopin* erikoisopettajan toimeen kauppatieteiden kandidaatti *Onni Iivari Heikkilä* elokuun 1 päivästä 1961 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1962 saakka.

Sähköteknilinen osasto.

Toukokuun 16 päivänä 1960 määrättiin seuraavat erikoisopettajat syyskuun 1 päivästä 1960 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin elokuun 31 päivään 1961 saakka:

Sähkömateriaaliopin erikoisopettajan toimeen filosofian tohtori *Tor Stubb*.

Informaatioteorian erikoisopettajan toimeen tekniikan tohtori *Pentti Mattila*.

Toukokuun 16 päivänä 1960 määrättiin seuraavat erikoisopettajat syyskuun 1 päivästä 1960 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin elokuun 31 päivään 1963 saakka:

Sähköakustiikan erikoisopettajan toimeen diplomi-insinööri *Eero Lampio*.

Valaistustekniikan erikoisopettajan toimeen diplomi-insinööri *Esko Juhani Päivärinne*.

Tammikuun 16 päivänä 1961 myönnettiin diplomi-insinööri *Matti Koskelle* ero *sähkötekniikan* erikoisopettajan toimesta joulukuun 31 päivästä 1960 lukien ja toimeen määrättiin diplomi-insinööri *Matti Olavi Tuuri* tammikuun 1 päivästä 1961 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin joulukuun 31 päivään 1961 saakka.

Toukokuun 29 päivänä 1961 peruutettiin diplomi-insinööri *Oiva Laaksolle* annettu määräys *sähkön käytön* erikoisopettajan toimeen elokuun 1 päivästä 1961 lukien ja diplomi-insinööri *Esko Päivärinteelle* annettu määräys *valaistustekniikan* erikoisopettajan toimeen kesäkuun 1 päivästä 1961 lukien.

Puunjalostusosasto.

Joulukuun 12 päivänä 1960 määrättiin *graafisen tekniikan* erikoisopettajan tointa yhteisesti hoitamaan diplomi-insinööri *Seppo Vuorio* ja ylifaktori *V. A. Vuorio* tammikuun 1 päivästä 1961 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1962 saakka.

Tammikuun 16 päivänä 1961 määrättiin *puuraaka-aineopin* erikoisopettajan toimeen professori *F. E. Siimes* tammikuun 1 päivästä 1961 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1962 saakka.

Tammikuun 16 päivänä 1961 määrättiin *tehdasrakennusopin* erikoisopettajan tointa hoitamaan diplomi-insinööri *Pentti Säynevirta* tammikuun 1 päivästä 1961 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin toukokuun 31 päivään 1961 saakka.

Kemian osasto.

Syyskuun 26 päivänä 1960 määrättiin diplomi-insinööri *Lars Hukkinen* hoitamaan *analyttinen kemia I—II:n* opetusta kevätlukukaudella 1961.

Tammikuun 30 päivänä 1961 myönnettiin tekniikan tohtori *Teuvo Nortialle* ero *fysikaalisen kemian* erikoisopettajan toimesta joulukuun 31 päivästä 1960 lukien ja toimeen määrättiin tekniikan lisensiaatti *Aarne Ekman* tammikuun 1 päivästä 1961 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin joulukuun 31 päivään 1961 saakka.

Vuoriteollisuusosasto.

Syyskuun 19 päivänä 1960 määrättiin *metallurgia IV:n* erikoisopettajan toimeen tekniikan tohtori *Kalevi Kiukkola* syyskuun 1 päivästä 1960 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin joulukuun 31 päivään 1960 saakka.

Syyskuun 26 päivänä 1960 määrättiin *metallioppi III:n* erikoisopettajan tointa hoitamaan diplomi-insinööri *Pentti Kettunen* 1. 9.—15. 10. 1960 väliseksi ajaksi, tekniikan tohtori *Sakari Heiskanen* 16. 10.—15. 11. 1960 väliseksi ajaksi ja diplomi-insinööri *Juha Pietikäinen* 16. 11.—31. 12. 1960 väliseksi ajaksi.

Tammikuun 30 päivänä 1961 annettiin seuraavat erikoisopettajanmääräykset:

Muokkaustekniikan erikoisopettajan toimeen määrättiin tekniikan tohtori *Martti Sulonen* tammikuun 1 päivästä 1961 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1961 saakka.

Metallioppi I:n opetusta kevätkaudella 1961 määrättiin hoitamaan tekniikan tohtori *Martti Sulonen*.

Metallurgia I:n opetusta kevätlukukaudella 1961 määrättiin hoitamaan diplomi-insinööri *Toivo Tynnelä*.

Helmikuun 20 päivänä 1961 määrättiin seuraavat erikoisopettajat tammikuun 1 päivästä 1961 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin toukokuun 31 päivään 1961 saakka:

Metallurgia IV:n erikoisopettajan toimeen tekniikan tohtori *Kalevi Kiukkola*.

Säätötekniikan ja instrumentoinnin erikoisopettajan toimeen tekniikan lisen-siaatti *Jouko Virkkunen*.

Kesäkuun 8 päivänä 1961 määrättiin *muokkaustekniikan* erikoisopettajan toimeen tekniikan tohtori *Martti Sulonen* elokuun 1 päivästä 1961 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1962 saakka.

Maanmittausosasto.

Syyskuun 5 päivänä 1960 määrättiin seuraavat erikoisopettajat syyskuun 1 päivästä 1960 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin elokuun 31 päivään 1963 saakka:

Asemakaavaopin erikoisopettajan toimeen arkkitehti *Matti Aaltonen*.

Maankäytön yleissuunnittelun erikoisopettajan toimeen valtiotieteen maisteri *Väinö Herman Paavilainen*.

Toukokuun 5 päivänä 1961 määrättiin seuraavat erikoisopettajat elokuun 1 päivästä 1961 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1964 saakka:

Kaupungin kiinteistöballinnon erikoisopettajan toimeen diplomi-insinööri *Lauri Kärkkäinen*.

Suontuntemuksen erikoisopettajan toimeen agronomi *Auvo Ilmari Kotiabo*.
Maaperäopin, maanviljelyskemian ja -fysiikan erikoisopettajan toimeen maatalous- ja metsätieteiden tohtori *Viljo Puustjärvi*.

Maanviljelystalouden erikoisopettajan toimeen professori *Samuli Suomela*.
Kasvitieteen erikoisopettajan toimeen professori *Leo Olavi Heikurainen*.
Maatalousrakennusten erikoisopettajan toimeen arkkitehti *Pertti Luostarinen*.

Arkkitehtiosasto.

Syyskuun 5 päivänä 1960 määrättiin seuraavat erikoisopettajat syyskuun 1 päivästä 1960 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin elokuun 31 päivään 1963 saakka:

Asemakaavaopin erikoisopettajan toimeen arkkitehti *Matti Aaltonen*.

Nykyaikaisen rakennustaiteen perusteiden erikoisopettajan toimeen arkkitehti *Helmer Erik Stenros*.

Syyskuun 5 päivänä 1960 myönnettiin *puutarhataiteen* erikoisopettajalle puutarhasuunnittelija *Juho Jännekselle* virkavapautta syyslukukauden 1960 ajaksi.

Syyskuun 19 päivänä 1960 määrättiin *nykyaikaisen rakennustaiteen yleisten rakennusten* erikoisopettajan toimeen arkkitehti *Osmo Tapio Lappo* syyskuun 1 päivästä 1960 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin kesäkuun 30 päivään 1963 saakka.

Syyskuun 26 päivänä 1960 määrättiin *nykyaikaisen rakennustaiteen asuinrakennusten* erikoisopettajan toimeen arkkitehti *Martti Jaatinen* syyskuun 1 päivästä 1960 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1963 saakka.

Toukokuun 29 päivänä 1961 määrättiin seuraavat erikoisopettajat elokuun 1 päivästä 1961 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1964 saakka:

Insinööritieteiden perusteiden erikoisopettajan toimeen tekniikan lisensiaatti *Olavi Antero Taivainen*.

Rakennusopin erikoisopettajan toimeen arkkitehti *Maunu Keijo Siitonen*.

Asemakaavaopin erikoisopettajan toimeen arkkitehti *Ahti Korhonen*.

Nykyaikaisen rakennustaiteen perusteiden erikoisopettajan toimeen arkkitehti *Heikki Havas*.

Toukokuun 29 päivänä 1961 määrättiin *puutarhataiteen* erikoisopettajan toimeen puutarhasuunnittelija *Juho Kaarle Väinö Jännes* elokuun 1 päivästä 1961 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1962 saakka.

6. Kursseja.

Syyskuun 26 päivänä 1960 määrättiin pidettäväksi seuraavat kurssit:

Dosentti *Eero Kivimaa* pitämään lukuvuoden 1960—1961 aikana puun me-

kaanisen teollisuuden opintosuunnan oppilaille *puun työstöä* koskeva luentosarja, käsittäen 10 tuntia luentoja ja 12 tuntia harjoituksia.

Tekniikan lisensiaatti *Osmo Liiri* pitämään lukuvuoden 1960—1961 aikana etupäässä puun mekaanisen teollisuuden opintosuunnan oppilaille *lastulevyn ja kuitulevyn valmistamista* koskeva luentosarja, käsittäen 10 luentotuntia.

Diplomi-insinööri *Bror Sorsa* pitämään lukuvuoden 1960—1961 aikana etupäässä puun mekaanisen teollisuuden opintosuunnan oppilaille *vanerin liimausta*

Filosofian tohtori *Osmo O. Suolacchi* pitämään lukuvuoden 1960—1961 aikana puun mekaanisen teollisuuden opintosuunnan oppilaille *puun labosuojausta* koskeva kurssi, käsittäen 8 tuntia luentoja ja 12 tuntia harjoituksia.

Lokakuun 17 päivänä 1960 määrättiin pidettäväksi seuraavat kurssit:

Diplomi-insinööri *Eero Huhtamo* pitämään *kojeenrakennuksen* rinnakkaiskurssi syyslukukaudella 1960, käsittäen 2 tuntia viikossa luentoja ja harjoituksia.

Diplomi-insinööri *Lauri Saari* pitämään *eletroniikan* rinnakkaiskurssi syyslukukaudella 1960, käsittäen 2 tuntia viikossa luentoja.

Diplomi-insinööri *Jaakkima Kilpi* pitämään konepajatekniikkaan kuuluvat *tarkkuusmittauskurssit* 1. 9. 1960—31. 3. 1961 välisenä aikana, käsittäen 24 tuntia luentoja ja 90 tuntia harjoituksia.

Maaliskuun 27 päivänä 1961 määrättiin pidettäväksi seuraavat kurssit:

Insinööri *Risto Mäenpää* pitämään arkkitehtiosaston III vuosikurssin oppilaille kevätlukukaudella 1961 *rakennusten sähköasennuskurssi*, käsittäen 10 tuntia luentoja sekä kuulusteluja.

Yli-insinööri *Paavo Arni* pitämään arkkitehtiosaston IV vuosikurssin oppilaille kevätlukukaudella 1961 *akustiikan* kurssi, käsittäen 12 luentotuntia sekä kuulusteluja.

7. Assistentit.

Eri osastoilla ovat vanhempien ja nuorempien sekä tuntiassistenttien lukumäärät olleet seuraavan taulukon mukaiset:

	Vanhemmat ja nuoremmat assistentit		Tuntiassistentit	
	Syysl.	Kevätl.	Syysl.	Kevätl.
Teknillisen fysiikan osasto	4	5	6	5
Rakennusinsinööriosasto	1	1	25	24
Koneinsinööriosasto	6	10	50	37
Sähkötekniillinen osasto	5	7	53	47
Puunjälöstusosasto	5	6	3	2
Kemian osasto	15	15	7	8
Vuoriteollisuusosasto	3	3	10	9
Maanmittausosasto	2	2	23	23
Arkkitehtiosasto	—	1	21	23
Yleinen osasto	8	9	39	31
Kirjasto	—	—	8	7
	49	59	245	216

Tämän lisäksi on korkeakoulussa ollut 6 tutkimusassistenttia.

8. Ulkomaiset luennoitsijat.

Seuraavat ulkomaiset luennoitsijat ovat pitäneet esitelmää ja luentoja korkeakoulussa:

Fulbright-luennoitsija, professori *James Ingraham Clark*, University of Southern California, Los Angeles, piti syyslukukaudella 1960 kolme luentoaiheesta „Architecture and City Planning”, jotka lähinnä olivat tarkoitettuja arkkitehtiosaston III ja IV vuosikurssien oppilaille. Professori Clark johti koko lukukauden ajan erään opiskelijaryhmän asemakaavaopin harjoitustöitä.

Fulbright-luennoitsija, professori *James H. Greene*, Purdue University, Lafayette, Indiana, piti koko lukuvuoden kestäneen luento- ja harjoituskurssin (teollisuustalous V) aiheesta „Industrial Engineering”. Tämä kurssi oli oppilaille vaihtoehtoinen ohjelmaan merkittyjen teollisuustalouden jatkokurssien II, III ja IV kanssa. Sitä seurasi noin 30 oppilasta, joista 23 sai keväällä hyväksyvän arvosanan.

Professori Greene esiintyi Suomessa ollessaan mm. Tehokkaan Tuotannon Tutkimussäätiön liikkeenjohdollisilla täydennyskursseilla.

Zürichin teknillisen korkeakoulun työfysiologian professori *Etienne Grandjean* piti lokakuun 10 päivänä 1960 esitelmän aiheesta „Bioteknologia ja sen sovellutukset teollisuudessa”.

Professori *Wolfgang Finkelburg* Erlangenista piti marraskuun 3 päivänä 1960 esitelmän aiheesta „Wege zur wirtschaftlichen Atomkraft”.

Professori *D. Müller-Hillebrand* Upsalasta luennoi maaliskuun 21 ja 22 päivinä 1961 aiheista „Näkökohtia salaman fysiikasta, Salama ja sähkötekniikka sekä Rakennusten ukkossuojaus”.

Fulbright-luennoitsija, professori *Thomas William Mackesey*, Cornell University, USA, piti huhtikuun 19 päivänä 1961 esitelmän aiheesta „Brasilia, uusi pääkaupunki”.

9. Atomireaktori.

Kauppa- ja teollisuusministeriö allekirjoitti 30 päivänä toukokuuta 1960 sopimuksen Triga Mark II-tyyppisen reaktorin hankkimisesta Suomeen. Reaktorin valmistaa General Dynamics Corporation-nimisen USA:ssa sijaitsevan yhtiön General Atomic-osasto. Reaktorin jatkuvassa käytössä sallittu suurin teho on 100 kW. Sopimuksen mukaan tulee reaktorin olla luovutettuna syyskuussa 1961. Näin hankittava reaktori luovutetaan valmistuttuaan teknillisen korkeakoulun käyttöön ja se sijoitetaan teknillisen fysiikan osastoon erillisenä reaktorilaboratoriona. Reaktoria tullaan käyttämään koulutus- ja tutkimustehtäviin. Reaktorin perusosan hankintahinta on 113 milj. markkaa.

Myöhemmin ilmenneiden seikkojen johdosta on osoittautunut, että reaktorin toimitus viivästyy ja se tulee olemaan valmiina vasta vuoden 1962 puolella.

Rakennushallitus rakennuttaa reaktoria varten tarvittavan rakennuksen. Ra-

kennuksen suunnittelu suoritetaan rakennushallituksessa. Arkkitehtinä toimii yliarkkitehti *M. Hirvonen*. Piirustusten valmistuttua allekirjoitettiin rakentamista koskeva pääurakkasopimus 1 päivänä joulukuuta 1960. Pääurakoitsijana toimii *Teräsbetoni OY*, ja rakennuksen on urakkasopimuksen perusteella oltava valmiina kesäkuun 1961 loppuun mennessä. Urakkasumma on 67.7 milj. mk.

10. Insinöörien täydennyskoulutus.

Liikkeenjohdollinen täydennyskoulutus.

Teknillinen korkeakoulu, Kauppakorkeakoulu ja Svenska Handelshögskolan järjestivät nyt jo kolmannen kerran yhteistyössä Tehokkaan Tuotannon Tutkimussäätiön kanssa ja johdolla liikkeenjohdollisen täydennyskurssin opintonsa jo päättäneille, liikkeenjohdollisissa tehtävissä kokemusta saaneille insinööreille ja muunkinlaisen peruskoulutuksen omaaville henkilöille.

Kurssi oli kolmijaksoinen, internaattikurssin luontoinen, kukin jakso 2—3 viikkoa, I jakso elo—syyskuussa, II tammikuussa ja III touko—kesäkuussa. Ohjelma jakaantui kuuteen osaan seuraavasti:

Liikkeenjohdon tehtäväkenttä ja johtamistaito

Yrityksen organisaatio

Henkilökuntapolitiikka

Taloudellinen suunnittelu ja valvonta

Tuotannon suunnittelu ja valmistuksen johto

Markkinoinnin suunnittelu ja johto

Opetus kurssilla tapahtui luentojen ja käytännön esimerkkejä käsittelevien ryhmäkokousten avulla. Varsinkin ns. Case-menetelmä oli runsaasti käytössä.

Kurssin johtajana toimi Kauppakorkeakoulun professori *Henrik Virkkunen*, apunaan dipl.ins. *Fredrik Castrén*, kauppat.lis. *Leo Ahlstedt* ja dipl.ins. *Hilpas Hirvonen*. Pääopettajina kurssilla olivat opetusneuvos *Antero Rautavaara*, prof. *Olof Henell*, prof. *Mika Kaskimies*, prof. *Lars Wahlbeck*, prof. *Jaakko Honko*, dipl.ins. *Tauno Olkkonen*, dipl.ins. *Mauri Peltola*, dipl.ins. *Klaus Eloranta* ja ekonomi *Ilmo Ahola*. Kurssin I jaksolla oli vielä mukana myös amerikkalainen asiantuntija, prof. *Cyril O'Donnell*.

Kurssilla oli 27 osanottajaa, joista 9 diplomi-insinöörejä.

11. Televisiotoiminta.

Sähkölaboratorioon sijoitetun televisiolähettimen ja laboratorion katolle pystytetyn tv-antennin välityksellä on Tesvision ohjelmaa lähetetty koko lukuvuoden ajan kanavalla 8 (kuva 196,25 MHz, 2 kW ERP; ääni 201,75 MHz, 700 W ERP). Televisiotyöskentelyyn on kuluva lukuvuonna osallistunut n. 60 opiskelijaa. Radiotekniikan diplomi- ja konstruktioitaita on tehty runsaasti tele-

visioteknillisistä aiheista. Tässä yhteydessä rakennetut laitteet ovat nyt jatkuvassa käytössä.

Tekniikan Edistämissäätiön, jonka hallussa on toimilupa televisiolähetysiin vuoden 1963 loppuun, asettaman erikoisrahaston televisiotoiminnan kehittämistä varten neuvottelukuntaan ovat kuluneena lukuvuotena kuuluneet puheenjohtajana prof. *J. Jauhiainen* (Teknillinen korkeakoulu), varapuheenjohtajana prof. *J. Pohjanpalo* (Valtion teknillinen tutkimuslaitos) ja jäseninä teoll.neuv. *U. Hakkarainen* (Kauppa- ja teollisuusministeriö), johtaja *E. Heino* (Posti- ja lennätinhallitus), eversti *A. R. Saarmaa* (Suomen Radioteollisuusyhdistys), tekn. lis. *P. Ahonen* (Radioinsinööriseura), dipl.ins. *M. Mutru* (Teknillisen korkeakoulun ylioppilaskunta). Neuvottelukunnan sihteerinä on toiminut radiotekniikan professorin viran hoitaja dipl.ins. *T. Kytöniemi*. Neuvottelukunta on koontunut lukuvuoden aikana 4 kertaa.

Toimilupa-ajan pidentäminen riippuu siitä, minkä muodon lukuvuoden aikana eduskunnassa käsiteltävänä ollut uusi radiolaki tulee saamaan. Eduskunnan perustuslakivaliokunnassa on rehtori *J. Rahola* selostanut televisiotoimintaa Tekniikan Edistämissäätiön ja teknillisen koulutuksen kannalta.

Ohjelmayhtiön, Oy Tesvisio Ab:n osakkaina ovat edelleen Tekniikan Edistämissäätiö, Suomen Teknillinen Seura, Teekkaritoiminnan edistämisyhdistys r.y., Ekonomiliitto r.y., Kauppakorkeakoulun Ylioppilaskunta, Maa- ja vesitekniikan Tuki r.y. Yhtiöjärjestyksen mukaisesti yhtiön tarkoituksena on televisio-ohjelmien tuottaminen välitettäväksi Tekniikan Edistämissäätiön televisiolähetysaseman kautta sekä televisiotoimintaan liittyvän teknillisen, tieteellisen ja kaupallisen tutkimustoiminnan edistäminen. Yhtiön johtokuntaan kuuluu mm. prof. *S. Halonen* varapuheenjohtajana ja jäsenenä dipl.ins. *T. Kytöniemi*. Sen hallintoneuvoston puheenjohtajana on kansliapäällikkö *Reino R. Lehto*, varapuheenjohtajana prof. *E. Laurila* sekä jäsenenä mm. rehtori *J. Rahola* sekä professorit *J. Jauhiainen*, *J. Pohjanpalo* ja *T. R. Verkkola*.

Teknillisestä työskentelystä mainittakoon videotrikkimikserin, filmien tekstityslaitteen, sähköisen testikuvageneraattorin ja uuden 6 kerroksisen lähetyksentennin rakentaminen sekä vidikon filmikamerakanavan suunnittelu. Lisäksi on radiolaboratoriossa sijaitsevaa väritelevisiolaitteistoa edelleen täydennetty rakentamalla mm. täydellisesti transistoroitu pulssikeskus.

Neuvottelukunnan puolesta ovat prof. *J. Pohjanpalo* ja dipl.ins. *T. Kytöniemi* ottaneet osaa Posti- ja lennätinhallituksen kokoonkutsumaan, Tukholman aaltojakokonferenssia valmistelemaan kokoukseen. Prof. Pohjanpalo esitti tässä kokouksessa kanavien varaamista ns. toisen ohjelman tv-asemaverkolle, joka peittäisi Etelä-Suomen. Tukholmassa pidettiin lisäksi toinen vastaavanlainen kokous Pohjoismaiden kesken, jossa sovittiin yhteisestä pohjoismaisesta ohjelmasta aaltojakokonferenssissa. Tähän kokoukseen otti neuvottelukunnan puolesta osaa dipl.ins. *T. Kytöniemi*.

Televisiotekniikan tutkimustyön kehittämiseksi on ohjelmatoiminta tuottanut mk 1 000 000 Tekniikan Edistämissäätiön erikoisrahastoon. Vuoden 1961 jaossa on rahastosta myönnetty 400 000 mk:n stipendi dipl.ins. *K. Teräsvuolle* väri-televisiolähetyslaitteiden suunnittelua ja rakentamista varten.

IV. Suoritetut tutkinnot.

1. Tekniikan tohtorin arvo ja väitöstilaisuudet.

Tekniikan tohtorin arvo on myönnetty seuraaville tekniikan lisensiaateille heidän suoritettuaan asetuksen mukaisen väitöskirjatyön:

syyskuun 20 päivänä 1960 tekniikan lisensiaatti *Martti Olavi (Olli) Kiviselle*, a-os.; väitöskirja „Kaupunkiemme keskusalueiden rakennusoikeudesta, sen kehityksestä ja mitoituksesta” tarkastettiin toukokuun 28 päivänä 1960; virallisina vastaväittäjinä väitöstilaisuudessa toimivat professori *Otto-I. Meurman* ja arkkitehti *Erik Kråkström*.

tammikuun 31 päivänä 1961 tekniikan lisensiaatti *Erkki Jubani Honkaselle*, ke-os.; väitöskirja „Darstellung verschiedener sterisch gehinderten Verbindungen mit lokalanästhetischer Wirkung” tarkastettiin marraskuun 19 päivänä 1960; virallisina vastaväittäjinä väitöstilaisuudessa toimivat professori *G. A. Nyman* ja tekniikan tohtori *R. G. Lindahl*.

helmikuun 21 päivänä 1961 tekniikan lisensiaatti *Martti Eelis Tiurille*, s-os.; väitöskirja „Investigation of Radio Reflections from Satellite-Produced Ion Trails Using 100 MC CW Radar” tarkastettiin joulukuun 20 päivänä 1960; virallisina vastaväittäjinä väitöstilaisuudessa toimivat professorit *Jouko Pohjanpalo* ja *Jaakko Tuominen*.

helmikuun 21 päivänä 1961 tekniikan lisensiaatti *Olavi Vuorelaiselle*, ko-os.; väitöskirja „The Temperatures Under Houses Erected Immediately on the Ground and the Heat Losses from Their Foundation Slab” hyväksyttiin joulukuun 17 päivänä 1960; virallisina vastaväittäjinä väitöstilaisuudessa toimivat professorit *Unto Korhonen* ja *Henrik Ryti*.

maaliskuun 28 päivänä 1961 tekniikan lisensiaatti *Urmes Runolinnalle*, v-os.; väitöskirja „Dry Magnetic Separation of Finely Ground Magnetite in a Rotating Magnetic Field” tarkastettiin maaliskuun 23 päivänä 1961; virallisina vastaväittäjinä väitöstilaisuudessa toimivat professorit *Risto Hukki* ja *Kauko Järvinen*.

toukokuun 30 päivänä 1961 tekniikan lisensiaatti *Aarre Ilmari Putkoselle*, r-os.; väitöskirja „Vetokestämätöntä pilaria rasittavan normaalivoiman epäkeskisyyden määrittämisestä eräillä tunnetuilla kehänlaskumenetelmillä” tarkastettiin huhtikuun 5 päivänä 1961; virallisina vastaväittäjinä väitöstilaisuudessa toimivat professorit *Kyösti Angervo* ja *Viljo Kuuskoski*.

toukokuun 30 päivänä 1961 tekniikan lisensiaatti *Lauri Mehdolle*, r-os.; väitöskirja „Poikkileikkaukseltaan suorakulmionmuotoisen yliterästetyn teräsbetonipalkin taivutuksesta” tarkastettiin huhtikuun 8 päivänä 1961; virallisina vastaväittäjinä väitöstilaisuudessa toimivat professorit *Viljo Kuuskoski* ja *Arvo Ylisen*.

toukokuun 30 päivänä 1961 tekniikan lisensiaatti *Viljo Nikodemus Immoselle*, ko-os.; väitöskirja „Höyrykattilain valinta lähinnä Suomen kaupunkivoimalaitosten kuormitusolosuhteita silmällä pitäen” tarkastettiin huhtikuun 15 päivänä 1961; virallisina vastaväittäjinä väitöstilaisuudessa toimivat professori *Eino M. Niimi* ja diplomi-insinööri *Tauno Rask*.

elokuun 2 päivänä 1961 tekniikan lisensiaatti *Rolf Ugglalle*, ke-os.; väitöskirja „A Study on the Corrosion and Passive States of Zinc, Lead and Tin in the System Water-Oxygen-Nitrogen-Carbon Dioxide” tarkastettiin toukokuun 7 päivänä 1960; virallisina vastaväittäjinä väitöstilaisuudessa toimivat professorit *Reino Näsänen* ja *Pekka Kivalo*.

Lisäksi on syyskuun 20 päivänä 1960 hyväksytty diplomi-insinööri *Lars Johan Aschanin* väitöskirja „Studies on the Ternary System Copper-Magnesium-Silicon”, joka oli tarkastettu toukokuun 27 päivänä 1960; virallisina vastaväittäjinä väitöstilaisuudessa toimivat tekniikan tohtori *Martti Sulonen* ja filosofian tohtori *Eero Suoninen*.

2. Tekniikan lisensiaatin tutkinnot.

Tekniikan lisensiaatin arvon ovat saaneet seuraavat diplomi-insinöörit suoritettuaan asetuksen mukaiset tutkinnot:

syyskuun 20 päivänä 1960 *Tenno Kalevi Kohonen* f-os. ja *Jorma Johannes Rissanen* s-os., helmikuun 21 päivänä 1961 *Tor Ruben Erik von Konow* p-os., *Eino Heikki Tunkelo* f-os. ja *Eino Niemelä* r-os., maaliskuun 21 päivänä 1961 *Veikko Armas Ilmari Leivo* ko-os., maaliskuun 28 päivänä 1961 *Matti August Kovanen* p-os., huhtikuun 18 päivänä 1961 *Raakel Kurkela* ke-os. ja *Matti Jääskeläinen* r-os., toukokuun 16 päivänä 1961 *Matti Arto Edvard Linko* ke-os., toukokuun 30 päivänä 1961 *Martti Veikko Hilska* ko-os. ja *Pekka Johannes Tarnjanne* f-os.

3. Diplomi-insinöörin ja arkkitehdin tutkinnot.

Lukuvuonna 1960—1961 suoritti korkeakoulussa loppututkinnon teknillisen fysiikan osastolla (f.os.) 22, rakennusinsinööriosastolla (r.os.) 54, koneinsinööriosastolla (ko.os.) 71, sähköteknillisellä osastolla (s.os.) 62, puunjalostusosastolla (p.os.) 22, kemian osastolla (ke.os.) 8, vuoriteollisuusosastolla (v.os.) 18, maanmittausosastolla (m.os.) 23 ja arkkitehtiosastolla (a.os.) 36 eli yhteensä 316 oppilasta.

Loppurutkinnon suorittaneet ovat:

Irma Liisa Aalto a.os., Carl Eric Alfred Adlercreutz a.os., Jorma Ensio Ahola s.os., Atri Kalevi Arimo r.os., Yrjö Antero Arola ko.os., Pentti Veikko Aronen s.os., Osmo Kalevi Arponen s.os., Lauri Tapio Aura s.os., Leif William Bentgsson ko.os., Fritz Hugo Jalmari Biese f.os., Benedikt Bogason r.os., Eero Arvi Byckling f.os. „oivallisesti”, Lars-Christian Bärlund s.os., Jaakko Johannes Castrén f.os., Seppo Ilmari Castrén r.os., Tuomas Kaarlo Alarik Castrén ko.os., Jorma Johannes Pellervo Collin ko.os., Erkki Carolus Degener ko.os., Shemalis Demisse s.os., Joachim Henrik Duncker f.os., Paavo Ilmari Eerola v.os., Pertti Juhani Eklund r.os., Ossi Aarre Armas Eloholma s.os., insinööri Paavo Ensio Ericsson s.os., Antti Nestori Eskelinen a.os., Jorma Karl Eulenberger s.os., Nils-Erik Fagerholm ko.os., Ralf Olof Finne f.os., Otto Tapani Freund v.os., Hans Henrik Frostell r.os., Jan Sverker Gardberg a.os., Ralf Graeffe f.os., Viking Johannes Gustafsson ko.os., Seppo Ilmari Haapamäki, m.os., Pentti Kalevi Hakalin m.os., Ilkka Johannes Halla-Seppälä ko.os., Aarne Aleks Halonen s.os., Veikko Juhani Halonen p.os., Sauli Iisakki Hangasmaa s.os., Pentti Heikki Hanhimäki ko.os., Martti Robert Harmoinen f.os., Kurt Ivar Hedström ko.os., Lauri Väinö Kalevi Heikkilä v.os., Martti Johan-Vilhelm Hellman r.os., Bengt Bernhard Hellsten ko.os., Erkki Olavi Heloma a.os., Olle Göran Henrichson v.os., Reino Kalervo Hevonoja r.os., Martti Väinö Hiekka m.os., ekonomi Kai Harri Hietarinta ko.os., Arvo Veli Ensio Himanen r.os., Esko Martti Himanen f.os., Paavo Samuel Hintikka m.os., Topi Mikko Honkavaara f.os., Toivo Antero Huotari ko.os., Veikko Reijo Huttunen s.os., Tor Inge Häggblom p.os., Heikki Ilmari Häkkinen r.os., insinööri Olavi Taisto Häkkinen ko.os., Mikko Juhani Häkkä v.os., Martti Antero Hämäläinen r.os., Pauli Olavi Hämäläinen ko.os., Tauno Sakari Hämäläinen p.os., Pekka Timo Hänninen ko.os., insinööri Esko Juhani Härkönen s.os., Börje Arne Höglund s.os., Jukka Valdemar Högman r.os., Eero Antero Ihanainen ko.os., Raimo Tapani Ikonen s.os., Arvi Antero Ilonen a.os., Mauri Olavi Kustaa Isotalo r.os., Matti Sakari Jokinen m.os., Mauno Raimo Elias Jousikainen m.os., Erkki Ilmari Juslén r.os., insinööri Lasse Kalevi Juvonen r.os., Marja-Leena Juvonen a.os., Ove Villiam Jägermalm s.os., Esko Olavi Jäntti r.os., Vesa Matti Tapio Jäntti m.os., Pekka Ilmari Järvi s.os., Kauko Kalervo Järvinen s.os., Matti Jaakko Kaakinen ko.os., dipl.ins. Arvi Risto Gabriel Kaarlehto a.os., Heikki Antero Kahanpää ke.os., Arvo Antero Kaksonen r.os., Alpo Raimo Kallio-Mannila a.os., Matti Kanerva f.os., Timo Antero Kangas v.os., Veli Juhani Kangas v.os., Veli Rauno Tapio Kantamaa ko.os., Jorma Untamo Karhunen ko.os., Kaj Håkan Karlsson ke.os., Lars Arnold Karlsson s.os., Jouko Juhani Karsta m.os., Per-Olof Karsten ko.os., Kimmo Kalle Kullervo Kekki v.os., Pentti Juhani Kelhu r.os., Pentti Juhani Kerola v.os., Jarmo Päiviö Kervinen a.os., Hannes Ensio Keränen m.os., Matti Petteri Kihlberg s.os., Maija Lydia Kiikka r.os., Pekka Juhani Kinnunen r.os., Aapo Kirvesniemi v.os., Toivo Sakari Kivioja ko.os., Kaarlo Oskari Koivisto m.os.,

Martti Sakari Koivumäki m.os., Esa Mauri Koivuniemi a.os., Olli Timi Petteri Kokkonen s.os., Jukka Kolehmainen a.os. Matti Aatto Komulainen r.os., Ossian Aslak Thor von Konow a.os., Pentti Antero Koponen s.os., Kalle Tapani Korhonen r.os., Pertti Kalervo Koskinen r.os., Peter Wilhelm Teodor von Koskull p.os., Pertti Raimo Kulmala m.os., Erkki Seppo Kumpula s.os., Kai Esko Kunnas p.os., Eero Eljas Olavi Kuosmanen m.os., Reima Vihtori Kurkinen ko.os., Pentti Rauno Kuuppo p.os., Erkki Herman Kuusinen f.os., Aarre Olavi Kuusisto m.os., Timo Heikki Kuusisto s.os. „oivallisesti”, Lars Ingvar Kvist p.os., insinööri Jorma Antero Lagerstam ko.os., Aage Altis Lahtinen r.os., Hannu Tapani Laikari r.os., Väinö Olavi Laine r.os., Ilkka Juhani Lapinleimu ko.os., Veijo Ilmari Lausas r.os., Esko Toivo Tapio Lehti a.os., Eero Kustaa Johannes Lehtinen r.os., Martti Armo Sakari Lehtinen a.os., Ritva Kaarina Lehtosuo a.os., Matti Olavi Leiponen f.os., Otso Ora Juhani Leppänen s.os., Paavo Kalevi Leppänen r.os., Pentti Olavi Leppänen s.os., Rauno Juhani Leppänen a.os., Sulo Ilmari Leskinen s.os., Mikko Antero Lind s.os., Tauno Seppo Ilmari Lindholm s.os., Ben Runar Matias Lindmark r.os., Lars Torsten Lindström ko.os., Turo Erkki Linnahalme ke.os., Pentti Juhani Loikkanen r.os. „oivallisesti”, Kurt Edvin Wilhelm Lundström v.os., Hannu Antti Luonteri ke.os., Reijo Matti Luukkonlahti s.os., Veli Sulevi Johannes Lyly r.os., Heikki Kalevi Lähde m.os., Jaakko Olavi Lähepelto p.os., Heimo Matti Lähteinen ko.os., Verner Helge Hemminki Maijanen s.os., Aarno Arthur Juhani Manner ko.os., Holger Antero Markelin a.os., Veli Sakari Markkula r.os., Keijo Erkki Matikainen s.os., Asko Juhani Mattila ko.os., Matti Jalmari Melavaara s.os., Väinö Juhani Meuronen m.os., Reino Urho Julius Miettinen s.os., Martti Juhani Mikkola r.os. „oivallisesti”, Tapani Jouko Ilmari Moisio v.os., Aarne Pekka Mononen f.os., Jaakko Aapeli Multimäki ko.os., Pentti Ilmari Murole r.os., Veli Olavi Murto a.os., Eino Juhani Mustamo s.os., Aarno Juhani Mustila ko.os., Aarne Olavi Mäkelä s.os., Pentti Olavi Mäki f.os., Antti Ilkka Mäkimattila ke.os., Juha Onni Mäkipää s.os., Risto Antero Mäntynen s.os., Esko Määttänen ko.os., Jorma Niilo Mörsky s.os., Jetro Kalervo Nieminen a.os., Pekka Juhani Nieminen s.os., Matti Johannes Niininen ko.os., Auvo Eino Rainer Nikula ko.os., Pekka Lauri Antero Nissinen r.os., Ilmo Tapio Nokka s.os., Asko Onni Olavi Norkio p.os., Osmo Aleksis Norvasto ko.os., Carl-Johan Vilhelm Numelin ko.os., Martti Kari Oskari Nurmi ko.os., Paul Lennart Uolevi Nygrén f.os., Pertti Juhani Nykänen a.os., Matti Olavi Nylander r.os., Seppo Johannes Oinonen r.os., Timo Väinämö Ojamies ko.os., Jouko Matias Oksanen m.os., Jaakko Juhani Ollaranta m.os., Kalevi Antero Ollikainen p.os., Heino Ylermi Ollila r.os. „oivallisesti”, Vesa-Väinö Paasi p.os., Antti Ilmari Paasikivi s.os., Ilkka Paasikoski f.os., Rauno Paavolainen r.os., Kauko Juho Kalevi Pakarinen r.os., Jaakko Tapani Pallasvirta ko.os., Henrik Axel Wilhelm Palmgren ke.os., Lars Palmgren ko.os., Marikki Penttilä a.os., Valto Mikael Perkkiö ko.os., Esa Heikki Peura v.os., Paavo Martti Pietarila r.os., Kalevi Tapio Pitkänen s.os., Teuvo Veikko Pitkänen m.os., Jurkka

Tapio Pojanluoma p.os., Jyrki Heikki Tapani Potinkara f.os., Erkki Antamo
 Rauni Puonti r.os., Kari Kalervo Pärssinen a.os., Kauko Johan Samuel Rahko
 s.os., Pentti Johannes Raike v.os., Seppo Olavi Rajakari s.os., Reijo Aulis Ra-
 jala p.os., Martti Olavi Ranta s.os., Matti Aarne Ranta ko.os., Jaakko Tapani
 Rantanen a.os., Hannu Antero Rapeli v.os., Ilpo Ilmari Raunio a.os., Rauno
 Elias Olavi Rautiainen p.os., Esko Sakari Rautila s.os., Kari Olli Reenpää p.os.,
 Yrjö Paavo Eetu Tapio Reijonen ko.os., Eino Repo f.os., Seppo Uolevi Rickman
 s.os., Rauno Sakari Rinamo ko.os., Eemil Olavi Roivainen s.os., Tom Olof
 Mikael Roos ko.os., Pentti Olavi Rouhiainen ko.os., Teuvo Severi Rouvinen
 r.os., Viljo Olavi Ruhanen m.os., insinööri Heimo Keijo Ensio Rumpunen ko.os.,
 Toivo Ilmari Ruotsalainen ko.os., Veli Tapani Saanio r.os., Vilho Kalevi Saari
 r.os., Reijo Kalervo Salminen ko.os., Heikki Kalervo Salmivaara r.os., Jukka
 Henriikki Salokari a.os., insinööri Pentti Arvid Salomaa s.os., Kaj Alexander
 Sandelin p.os., Riitta Maija Sarahete ko.os., Arno Aulis Savela a.os., Kari
 Heikki Otto Savolainen ko.os., Veijo Alarik Savolainen ko.os., Anja Esteri Selin
 ko.os., Pertti Olavi Selänne v.os., Simo Kalervo Seppälä ko.os., Jukka Antero
 Setälä ko.os., insinööri Pentti Olavi Sihvonen s.os., Veijo Siitonen s.os., Pekka
 Edvard Sillanpää ko.os., Arto Kalevi Sipinen a.os., Aarne Sakari Sirén r.os.,
 Eero Leo Slunga r.os., Ilpo Kalervo Sopanen ko.os., Yrjö Henrik Johannes
 Sormunen a.os., Erik Arvo Ståhlberg ko.os., Harry Christoffer Sucksdorff ko.os.,
 insinööri Pekka Herman Suhonen s.os., Aulis Uolevi Suokannas ko.os., Esko
 Mikael Suominen f.os., Erkki Juhani Suonsivu ko.os., Matti Johannes Suuronen
 a.os., Unto Aulis Suutari r.os., Juhani Kalevi Söderlund ko.os., Pentti Kalevi
 Talonen ko.os., Timo Yrjö Antero Talvinen s.os., Tapio Veli Tammi p.os.,
 Markku Alpo Tanninen p.os., Matti Veli Juhani Taskinen r.os., Heikki Olavi
 Tegelman a.os., Kalevi Ilmari Teräsvuo s.os., Jaakko Antti-Juhani Tiitola ko.os.,
 Risto Tilus a.os., Esko Ilmari Timonen s.os., Martti Antero Tiula a.os., Pentti
 Johannes Toivanen p.os., Felix Torikka s.os., Tapani Martti Seppo Tuisku v.os.,
 Frans Heikki Tuovinen v.os., Raimo Aulis Tupola ko.os., Olof Herman Turu-
 nen f.os., Jouko Antero Utela m.os., Anja Irmeli Wahlberg a.os., Reino Juhani
 Wallenius ko.os., Jaakko Ilpo Vanhala ko.os., Jorma Aatos Vapaa s.os., Kari
 Juhani Varsila f.os., Olli Elias Verkasalo s.os., Ossi Antero Vesa ko.os., Kaapo
 Johannes Vesander r.os., Arne Ingvald Westergård m.os., Ilpo Veli Vetten-
 ranta r.os., Eero Johannes Viertiö p.os., Matti Eero Juhani Vihersalo s.os., Timo
 Juhani Viitaniemi f.os., Olli Sakari Vikkula a.os., Matti Elon Virtain p.os.,
 Anssi Pärttyli Voutilainen s.os. „oivallisesti”, Eero Sakari Vuorela ko.os., Väinö
 Viljo Vuorio ke.os., Jyrki Pekka Vuorjoki r.os., Esko Kalevi Vähä ko.os., Reijo
 Jaakko Vähämaa s.os., Eero Pekka Väänänen a.os., Antti Juhani Yli-Paavola
 p.os., Martti Onni Yli-Pietilä m.os., Ilmo Aarne Aulis Yrjälä ke.os., Mikko
 Kaarlo Iisakki Yrjänä r.os., Arvo Yrjö Yrjölä ko.os.

V. Opettajaneuvoston ja hallintokollegin asettamat toimikunnat ja niiden antamat lausunnot.

1. Opettajaneuvoston asettaman toimikunnan korkeakoulun oppilaiden kulttuuripohjan laajentamiskysymyksen selvittämistä ja ehdotuksen laatimista varten ns. *Studia generalia*-ohjelmasta ovat muodostaneet puheenjohtajana professori *Pentti Kaitera* ja jäseninä professorit *J. Jaubiainen* ja *Obto Oksala*. *Studia generalia*-luentoja ei järjestetty.

2. Toukokuun 23 päivänä 1961 valitsi opettajaneuvosto kirjastotoimikuntaan puheenjohtajaksi vararehtori, professori *Erkki Laurilan* ja jäseniksi professorit *S. E. Stenij'in*, *Olavi Erämetsän*, *T. R. Verkkolan* ja *Nils-Erik Wickbergin*. Kirjastotoimikunta on lukuvuoden aikana pitänyt 4 kokousta.

3. Väitöskirjaksi aiottujen käsikirjoitusten ennakkotarkastusta varten asetetun komitean puheenjohtajana on ollut professori *S. E. Stenij* ja jäseninä professorit *Olavi Erämetsä*, *J. Wuolijoki* ja *Arvo Ylinen*.

4. Marraskuun 1 päivänä 1955 asetetun karsintakurssien pistelaskua käsittelevän komitean puheenjohtajana on ollut professori *S. E. Stenij* ja jäseninä professorit *Obto Oksala* ja *Aulis Blomstedt*.

5. Otaniemen rakennustoimikuntaan ovat edelleen kuuluneet puheenjohtajana korkeakoulun rehtori, professori *Jaakko Rahola*, varapuheenjohtajana professori *Erkki Laurila* sekä jäseninä professorit *Antero Pernaja* ja *Viljo Kuuskoski*. Lisäksi on toimikunnan kokouksiin osallistunut eri osastojen johtajia sekä muita asiantuntijoita. Toimikunnan sihteerinä on toiminut tekniikan ylioppilas *Olavi Huttunen*. Tärkeimpinä toimikunnan käsiteltävänä ja valmisteltavana olleista asioista mainittakoon uuden pääarakennuksen suunnitteluun liittyvät kysymykset ja korkeakoulun menoarvioesityksen valmistelu uudisrakennustöiden osalta.

6. Ehdotuksen tekemistä varten stipendirahastojen ja opintoapurahojen käytöstä tammikuun 29 päivänä 1952 perustetun pysyvän toimikunnan puheenjohtajana on ollut professori *Eino M. Niini* ja jäseninä professorit *K. Ståhlberg* ja *Aulis Blomstedt*.

7. Korkeakouluinsinöörien jatkokoulutuksen järjestämiskysymystä käsittelemään asetetun toimikunnan puheenjohtajana on ollut professori *Erkki Laurila*, jäseninä professorit *Heikki Miekki-oja*, *Eino Niini* ja *Olavi Erämetsä*.

8. Teknillisen korkeakoulun tieteellisen julkaisusarjan toimikunnan puheenjohtajana on ollut professori *Arvo Ylinen* ja jäseninä professorit *S. E. Stenij* ja *Jaakko Wuolijoki*.

9. Filmin käyttömahdollisuuksia opetuksessa ja sitä varten hankittavien laitteiden tarvetta tutkimaan tammikuun 23 päivänä 1952 asetetun toimikunnan puheenjohtajana on ollut professori *J. Serlachius* ja jäsenenä professori *Eino M. Niini*.

10. Teknillisen korkeakoulun kielitutkintolautakunnan puheenjohtajana on ollut professori *S. E. Stenij* ja jäsenenä professorit *G. A. Nyman*, *Nils-Erik Wickberg* ja *Eino M. Niini*.

11. Joulukuun 2 päivänä 1957 asetettiin komitea laatimaan ehdotusta korkeakoulun assistenttiohjesäännöksi. Komitean puheenjohtajaksi valittiin professori *S. E. Stenij* ja jäseneksi professori *G. A. Nyman*.

12. Maaliskuun 2 päivänä 1959 asetettiin komitea laatimaan ehdotusta tunti-assistenttimäärärahan jakoperusteiksi. Komitean puheenjohtajaksi valittiin professori *Eino Niini* ja jäseniksi professori *Tauno Pyökäri* ja apulaisprofessori *Olli Lokki*.

13. Syyskuun 14 päivänä 1959 asetettiin monistustoimiston ohjesääntöehdotusta laatimaan komitea puheenjohtajana professori *Eino M. Niini* ja jäsenenä professori *Jaakko Wuolijoki*.

14. Elokuun 2 päivänä 1960 asetettiin komitea laatimaan lausuntoehdotusta valtion teknillisestä tutkimuslaitoksesta annettuja säännöksiä uusimaan asetetun komitean mietinnöstä. Komitean puheenjohtajaksi valittiin professori *Tauno Pyökäri* ja jäseniksi professorit *Torsti Verkkola*, *Olavi Harva* ja *Viljo Castrén*.

15. Lokakuun 11 päivänä 1960 asetettiin komitea laatimaan ehdotusta teknillistä korkeakoulua koskevien säädösten tarkistamiseksi. Komitean puheenjohtajaksi valittiin korkeakoulun rehtori, professori *Jaakko Rahola*, jäseniksi professorit *Erkki Laurila*, *V. K. Noponen*, *S. E. Stenij* ja *Eino M. Niini* sekä sihteeriksi lainopin kandidaatti *Martti Liesto*.

Lisäksi korkeakoulu on valinnut allamainittuihin tehtäviin seuraavat henkilöt:

Ylioppilaiden opintolainarahaston hallituksen jäsenenä on ollut professori *Pentti Laasonen*, varamiehenään professori *Erkki Häyrynen*.

Toukokuun 16 päivänä 1961 valittiin koulukassan, monistustoimiston ja lahjoitusrahastojen tilintarkastajiksi vuodeksi 1961 professorit *Kalervo Savolainen* ja *R. S. Halonen*. Elokuun 2 päivänä valittiin professori Halosen sijalle professori *Veikko Linnaluoto*.

Helmikuun 2 päivänä 1961 valittiin Otaniemen Urheilusäätien valtuuskuntaan sääntömääräisen puheenjohtajan rehtori *Jaakko Raholan* lisäksi hänen henkilökohtaiseksi varamieheksensä vararehtori *Erkki Laurila* sekä jäseneksi professori *Antero Pernaja* henkilökohtaisena varamiehenään professori *Eino M. Niini*.

Lokakuun 5 päivänä 1959 valittiin korkeakoulun edustajiksi Suomen radiotieteelliseen kansalliskomiteaan vuosiksi 1960—62 professorit *Hans Blomberg* ja *Pekka Jauho*.

Lokakuun 17 päivänä 1960 valittiin teknillisen korkeakoulun opintolainalautakuntaan vuodeksi 1961 puheenjohtajaksi professori *Unto Korhonen* varamiehenään professori *K. V. Helenelund* sekä varapuheenjohtajaksi professori *Kaarlo Ståhlberg* varamiehenään professori *Jaakko Wuolijoki*.

Marraskuun 1 päivänä 1960 valittiin ylioppilaiden opintolainarahaston neuvottelukuntaan edelleen vuodeksi 1961 jäseneksi professori *S. E. Stenij* ja varajäseneksi professori *T. R. Verkkola*.

Marraskuun 11 päivänä 1957 valittiin korkeakoulun edustajiksi Tekniikan Edistämissäätiön hallitukseen vuosiksi 1958—61 professori *Jaakko Rabola* ja hänen henkilökohtaiseksi varamiehekseen professori *Jaarli Jaubiainen*.

Marraskuun 10 päivänä 1959 valittiin korkeakoulun edustajaksi Tekniikan Edistämissäätiön hallitukseen 1. 1. 1960 alkavaksi nelivuotiskaudeksi professori *Martti Levón* ja hänen varamiehekseen professori *Erkki Laurila*.

Tammikuun 27 päivänä 1959 valittiin Ammattienedistämislaitossäätiön hallintoneuvostoon korkeakoulun edustajaksi kolmivuotiskaudeksi 1959—61 professori *Martti Paavola* varsinaiseksi ja professori *Jorma Serlachius* varajäseneksi.

Toukokuun 4 päivänä 1959 nimitettiin korkeakoulun edustajaksi Walter Ahlströmin säätiön hallitukseen kolmivuotiskaudeksi 1959—61 professori *Jaakko Wuolijoki*.

Tammikuun 18 päivänä 1960 valittiin korkeakoulun edustajaksi Suomen Ylioppilaiden Liiton Terveystieteiden valtuuskuntaan kaksivuotiskaudeksi 1960—61 edelleen professori *Obto Oksala*.

Lokakuun 20 päivänä 1958 valittiin valokuvaus- ja elokuvausammattien edistämissäätiön valtuuskuntaan kolmivuotiskaudeksi 1959—61 professori *Olavi Erämetsä*.

Maaliskuun 27 päivänä 1961 valittiin korkeakoulun edustajaksi vuodeksi 1961 Teekkarikylän kappelirahastoon professori *Pentti Kaitera*.

Marraskuun 1 päivänä 1960 valittiin korkeakoulun edustajaksi perustettavaan tietojenkäsittelyalan Kansalliseen komiteaan professori *Pentti Laasonen*.

Joulukuun 15 päivänä 1959 valittiin korkeakoulun edustajiksi Luonnonvarain tutkimussäätiön hallitukseen 1. 1. 1960 alkavaksi viisivuotiskaudeksi jäseneksi professori *Jaakko Murto* ja varajäseneksi professori *Aimo Mikkola*.

Tammikuun 27 päivänä 1959 valittiin korkeakoulun edustajaksi Suomen Standardisoimislautakuntaan kolmivuotiskaudeksi 1959—62 edelleen professori *Jorma Serlachius*.

Tammikuun 14 päivänä 1957 valittiin Akustiseen standardisoimiskomiteaan korkeakoulun edustajaksi professori *Jaarli Jaubiainen*.

Kesäkuun 8 päivänä 1959 valittiin professori *Antero Perna* teknillisen korkeakoulun edustajaksi Pohjoismaisten Rakennuspäivien Suomen edustajistoon ja hänen varamiehekseen professori *Viljo Kuuskoski*.

Maaliskuun 13 päivänä 1957 valittiin professori *Eino M. Niemi* teknillisen korkeakoulun edustajaksi Tehokkaan Tuotannon Tutkimussäätiön liikkeenjohdolliseen jatkokoulutustoimikuntaan.

Tammikuun 30 päivänä 1961 valittiin opetusministeriön vahvistaman teknillisen korkeakoulun stipendihjesäännön mukaisesti korkeakoulun stipendi-

lautakuntaan vuodeksi 1961 puheenjohtajaksi professori *Aimo Mikkola*, varapuheenjohtajaksi professori *Erkki Voipio* ja jäseneksi *Esko Suhonen*.

Huhtikuun 15 päivänä 1957 valittiin professori *Martti Levón* Työtehovaltuuskuntaan korkeakoulun edustajaksi.

Lokakuun 11 päivänä 1960 valittiin korkeakoulun edustajaksi Alfred Kordelinin säätiöön vuosiksi 1960—63 edelleen professori *Arvo Ylinen*, varamieheksi professori *Pekka Kivalo*.

Korkeakoulun edustajina Otaniemen Asuntosäätiön hallituksessa ovat olleet professorit *Pekka Jauho* ja *Viljo Kuuskoski* sekä lainopin kandidaatti *Martti Liesto*. Heidän varamiehinään ovat olleet professorit *Risto Hukki* ja *Bruno Kivisalo* sekä varatuomari *Yrjö Tornivuori*.

Joulukuun 12 päivänä 1960 valittiin Eichingerin rahastoon korkeakoulun edustajaksi professori *G. A. Nyman* ja hänen varamiehekseen professori *Olavi Harva*.

Joulukuun 15 päivänä 1960 määrättiin teknillisen korkeakoulun väestönsuojelujohtajaksi tekniikan lisensiaatti *Reino Sopanen* ja hänen varamiehekseen filosofian tohtori *Simo Vihinen*.

Toukokuun 30 päivänä 1961 valittiin maanpuolustukseen liittyvää tieteellistä tutkimustyötä yliopistojen, korkeakoulujen, tutkimus- ja teollisuuslaitosten välillä ohjaavaan, järjestävään ja ylläpitävään neuvottelukuntaan korkeakoulun edustajaksi professori *Veikko Linnaluoto*.

Toukokuun 8 päivänä 1961 valittiin korkeakoulun edustajaksi insinöörien täydennyskoulutustoiminnan neuvottelukuntaan professori *R. S. Halonen*.

Elokuun 2 päivänä 1961 valittiin korkeakoulun edustajiksi valtion teknillistieteelliseen toimikuntaan rehtori *Jaakko Rahola* sekä professorit *Martti Paavola* ja *Aulis Blomstedt*.

VI. Teknillisen korkeakoulun talous.

Määrärahat	1960	1961
1. Palkkaukset	296 970 600: —	326 110 917: —
2. Kirjasto	4 500 000: —	6 000 000: —
3. Laboratoriot ja opetusvälineet	21 000 000: —	24 919 950: —
4. Lämmitys, valaistus, voimavirta, vesi ja puhtaanapito	22 000 000: —	18 399 714: —
5. Sekalaiset menot	3 700 000: —	3 599 991: —
6. Ylioppilaiden käytänn. harjoittelu ...	700 000: —	1 500 000: —
7. Painatuskustannukset	1 500 000: —	1 392 460: —
8. Matkakustannukset	140 000: —	196 107: —
9. Siirto koulukassaan	23 000 000: —	23 000 000: —

	Määrärahat	1960	1961
10. Vuokrat		1 000 000: —	—
11. Matematiikkakoneen vuokraaminen ..		2 000 000: —	—
12. Otaniemeen siirtyvien laboratorioiden suunnittelu		4 000 000: —	—
Perushankintamäärärahat			
Teknillisen korkeakoulun opetusvälineiden, kokoelmien, kojeistojen ja kaluston täydentäminen		30 000 000: —	50 000 000: —
Teknillisen korkeakoulun teknillisen fysiikan, metallurgian ja metalliopin laboratoriorakennuksen kaluston, tutkimus- ja opetusvälineiden sekä kojeiden hankkiminen		20 000 000: —	—
Teknillisen korkeakoulun Otaniemeen siirtyneiden osastojen ja laboratorioiden kaluston, tutkimus- ja opetusvälineiden sekä kojeiden hankkiminen		—	14 000 000: —
Elektronilaskukoneen hankkiminen teknilliselle korkeakoululle		—	25 500 000: —

VII. Korkeakoulun rahastot, myönnettyt stipendit ja apurahat.

1. Korkeakoulun omat rahastot ja niistä myönnettyt stipendit ja apurahat.

Koulukassasta on myönnetty seuraavat apurahat:

Syyskuun 5 päivänä 1960 myönnettiin tekniikan tohtori *Jan-Erik Janssonille* 29 043 markan suuruinen matka-apuraha osallistumista varten Pariisissa pidettävään kansainväliseen laivamallilaskonferenssiin.

Syyskuun 5 päivänä 1960 myönnettiin professori *Reino Haloselle* 80 000 markan suuruinen matka-apuraha osallistumista varten Lontoossa pidettävään kansainvälisen fotogrammetrisen seuran 4. vuosikongressiin.

Syyskuun 5 päivänä 1960 myönnettiin professori *Jorma Serlachiukselle* 205 000 markan suuruinen matka-apuraha tutustumista varten ulkomaisiin konepajateknillisiin laboratorioihin.

Marraskuun 7 päivänä 1960 myönnettiin professori *Martti Paavolalle* 150 000 markan suuruinen matka-apuraha tutustumista varten uudenaikaisiin

suurjännitelaboratorioihin ja niiden suunnitelmiin Ruotsissa, Tanskassa ja Länsi-Saksassa.

Marraskuun 7 päivänä 1960 myönnettiin professori *K. J. Savolaiselle* 35 000 markan suuruinen matka-apuraha osallistumista varten Kööpenhaminassa pidettävään pohjoismaiseen liikennetekniikan jatko-opetuksen järjestämistä koskevaan neuvotteluun.

Marraskuun 7 päivänä 1960 myönnettiin professori *Antero Pernajalle* ja arkkitehti *Aarno Ruusuvuorelle* kummallekin 20 000 markan suuruinen matka-apuraha osallistumista varten Tukholmassa pidettävään pohjoismaisten arkkitehtiosastojen opettajien neuvottelukokoukseen.

Marraskuun 7 päivänä 1960 myönnettiin arkkitehtiosastolle oppilaskilpailujen palkintorahoiksi 120 000 markkaa, joka jakaantui opettajien käytettäväksi seuraavasti: professori *Olli Kiviselle* 15 000 markkaa, professori *Nils-Erik Wickbergille* 15 000 markkaa, professori *Esko Suhoselle* 25 000 markkaa, professori *Aulis Blomstedtille* 25 000 markkaa ja lehtori *Aarno Ruusuvuorelle* 40 000 markkaa.

Marraskuun 21 päivänä 1960 myönnettiin professori *Olli Kiviselle* 35 000 markan suuruinen matka-apuraha osallistumista varten Kööpenhaminassa pidettävään liikenneinsinöörien jatko-opetuksen järjestämistä koskevaan neuvottelutilaisuuteen.

Marraskuun 21 päivänä 1960 myönnettiin *Otaniemi-seuralle* 50 000 markan suuruinen apuraha Otaniemen historian julkaisemista varten.

Marraskuun 21 päivänä 1960 myönnettiin *monistustoimistolle* 92 750 markkaa magnetofonin hankkimista varten.

Joulukuun 12 päivänä 1960 myönnettiin siitä 2 000 000 markan suuruisesta määrärahasta, jonka hallintokollegi istunnossaan 28. 3. 1960 varasi koulukassasta käytettäväksi tieteellisen tutkimuksen edistämiseen ja sellaisten teosten toimittamiseen ja julkaisemiseen tekniikan ja muilta aloilta, jotka ovat tarpeellisia korkeakoulun opintoihin tai muutoin korkeakoulun toiminnalle hyödyksi, apuraha seuraaville henkilöille: professori *Olavi Erämetsälle* 100 000 markkaa, professori *Pekka Jauholla* 900 000 markkaa, professori *Viljo Castrénille* 500 000 markkaa, professori *Arvid Wiialalle* 250 000 markkaa ja professori *R. S. Haloselle* 150 000 markkaa.

Joulukuun 12 päivänä 1960 myönnettiin *Teknillisen Korkeakoulun Ylioppilaskunnalle* 255 000 markkaa lisävastuksena.

Tammikuun 31 päivänä 1961 myönnettiin *Teknillisen Korkeakoulun Ylioppilaskunnalle* 4 800 000 markkaa käytettäväksi kiltojen ja yhdistysten kotimaisen toiminnan tukemiseen, 2 126 000 markkaa käytettäväksi opintotoiminnan ylläpitämistä varten, 585 020 markkaa Otaniemen terveydenhoitoaseman menojen peittämiseen, 1 000 000 markkaa Polyteknikkojen Urheiluseuralle urheilutilojen vuokraamista varten, 4 702 500 markkaa käytettäväksi kiltojen ja vapaiden yhdistysten ulkomaisien opintoretkeilyjen tukemiseen, 1 005 600 mark-

kaa muun ulkomaisen ja kotimaisen toiminnan tukemiseen, sekä 700 000 markkaa avustuksena Teekkarikylän kappelirahastolle eli yhteensä 14 419 120 markkaa.

Helmikuun 6 päivänä 1961 myönnettiin tekniikan tohtori *Jan-Erik Janssonille* 11 000 markan suuruinen matka-apuraha osallistumista varten Göteborgissa pidettävään laivanrunkokollekvioon.

Helmikuun 20 päivänä 1961 myönnettiin väitöskirjojen painatus- ym. kulu- jen peittämiseksi tekniikan tohtori *Erkki Honkaselle* 20 000 markkaa, tekniikan lisensiaatti *Martti Tiurille* 90 000 markkaa sekä tekniikan lisensiaatti *Olavi Vuorelaiselle* 110 000 markkaa.

Maaliskuun 6 päivänä 1961 myönnettiin *yleiselle osastolle* 10 000 markkaa käytettäväksi oppilaspalkintoina perspektiiviopin piirustuskilpailuissa.

Maaliskuun 20 päivänä 1961 myönnettiin professori *Jaakko Wuolijoelle* 20 000 markan suuruinen matka-apuraha Tukholman teknilliseen korkeakouluun tehtävää opintomatkaa varten.

Maaliskuun 20 päivänä 1961 myönnettiin professori *Pekka Kivalolle* 100 000 markan suuruinen matka-apuraha osallistumista varten Montrealissa, Kanadassa pidettävään kansainvälisen puhtaan ja sovelletun kemian unionin (IUPAC) kongressiin ja tutustumista varten kemian ja teknillisen kemian laboratorioihin ja niissä suoritettavaan tutkimus- ja opetustyöhön Yhdysvalloissa.

Huhtikuun 10 päivänä 1961 myönnettiin professori *Viljo Castrénille* 120 000 markan suuruinen matka-apuraha tutustumista varten Sveitsin vesivoimalaitoksiin ja vesirakennuslaboratorioon.

Huhtikuun 10 päivänä 1961 myönnettiin professori *Martti Paavolalle*, professori *Hans Blombergille* ja professori *Erkki Voipiolle* kullekin 30 000 markan suuruinen matka-apuraha osallistumista varten Göteborgissa pidettävään pohjoismaisten vahvavirtatekniikan professorien kokoukseen.

Huhtikuun 24 päivänä 1961 myönnettiin professori *Tauno Pyökärille* 100 000 markan suuruinen matka-apuraha tutustumista varten Länsi-Saksan korkeakoulujen uusimpiin sähkökonelaboratorioihin.

Toukokuun 29 päivänä 1961 myönnettiin korkeakoulun pääkirjastonhoitajalle maisteri *Marjatta Myrbergille* 30 000 markan suuruinen matka-apuraha osallistumista varten Chalmersin teknillisen korkeakoulun uuden kirjaston vihkiäisjuhlaan.

Toukokuun 29 päivänä 1961 myönnettiin professori *Kalervo J. Savolaiselle* 55 000 markan suuruinen matka-apuraha tutustumis- ja opintomatkaa varten eräisiin ulkomaisiin tielaboratorioihin.

Kesäkuun 8 päivänä 1961 myönnettiin professori *Esko Suhoselle* 75 000 markan suuruinen matka-apuraha Sveitsiin ja Italiaan tehtävää opintomatkaa varten.

Elokuun 2 päivänä 1961 myönnettiin professori *Aulis Blomstedtille* 150 000 markan suuruinen matka-apuraha opintomatkaa varten USA:han ja Japaniin.

Koulukassasta myönnetyt palkinnot erinomaisesti suoritetuista opinnoista.

Teknillisen korkeakoulun päätettyä ryhtyä palkitsemaan erinomaisesti opintonsa suorittaneita oppilaitaan, jaettiin joulukuun 12 päivänä 1960 hallintokollegin tarkoitukseen varaamasta 3 500 000 markan määrärahasta seuraavat palkinnot:

Teknillisen fysiikan osasto:

100 000 markkaa: tekniikan lisensiaatti Teuvo Kalevi Kohonen.

Rakennusinsinööriosasto:

100 000 markkaa: diplomi-insinöörit Eero Ilmari Jussila, Taisto Ilmari Lötjönen, Tuomo Anton Mauno ja Heino Ylermi Ollila.

Koneinsinööriosasto:

100 000 markkaa: diplomi-insinöörit Jaakko Tatu Koivuniemi, Juhani Pietikäinen, Heikki Juhani Saarinen, Hannu Juhani Vapaamies ja Heikki Aleks Yllö.

50 000 markkaa: diplomi-insinöörit Pertti Inkinen ja Viljo Kalevi Saarinen.

Säbköteknillinen osasto:

100 000 markkaa: diplomi-insinööri Juhani Ilmari Luhtala, tekniikan ylioppilaat Seppo Juhani Halme, Timo Heikki Kuusisto ja Veikko Tapio Porra.

Puunjalostusosasto:

100 000 markkaa: diplomi-insinöörit Niilo Johannes Häkkinen ja Into Olavi Saine.

Kemian osasto:

100 000 markkaa: diplomi-insinöörit Esko Antero Haikola ja Aarno Ossi Klemola.

Vuoriteollisuusosasto:

100 000 markkaa: diplomi-insinööri Markku Berndt Veikko Mannerkoski.

Maanmittausosasto:

50 000 markkaa: diplomi-insinöörit Jorma Kalevi Rinne ja Urho Eelis Viuhainen.

Arkkitehtiosasto:

100 000 markkaa: arkkitehdit Jaakko Veikko Johannes Laapotti, Kurt Olof Moberg ja Tuomo Oskari Suomalainen.

50 000 markkaa: arkkitehdit Eero Miikkulainen ja Jaakko Tapani Rantanen.

Yleinen osasto:

50 000 markkaa: tekniikan ylioppilaat Kauko Olavi Aumala, Kari Into Ebeling, Heikki Juhani Haavisto, Pekka Eljas Hiismäki, Björn Holgersson Holmström, Aimo Jaakko Huuskonen, Esko Johannes Hyttinen, Tapani Veikko Juhani Jokinen, Toivo Tapio Jäppinen, Servo Seppo Heikki Kasi, Raimo Ilmari Kolkki, Jaakko Juhani Laine, Ulf Göran Lindholm, Matti Porkka, Jouko Tapani Rantanen, Yrjö Henrikki Salin, Pentti Veli Soininen, Stig Torsten Stenholm ja Esko Olavi Johannes Suuperko.

Lahjoitusrahastot ja niistä myönnettyt stipendit.

Korkeakoulun lahjoitusrahastojen tila joulukuun 31 päivänä 1960 oli seuraava:

J. Ph. Palménin	rahasto	252 833:—
C. G. Sanmarkin	”	232 990:—
Aug. Palmbergin	”	304 011:—
H. ja E. Hallonbladin	”	204 064:—
Joh. Sohlmanin	”	141 801:—
G. W. Sohlberg Oy:n	”	272 229:—
Teknillisten tieteiden	”	171 482:—
K. Lindahlin	”	270 472:—
F. Sjöströmin	”	161 832:—
W. Thomén	”	168 130:—
Töölön Sokeritehdas Oy:n	”	129 124:—
J. Brehmerin	”	94 519:—
A. Wreden	”	70 278:—
Polyteknillisen Opiston	”	70 522:—
G. L. Lundgrenin	”	49 501:—
E. Lekven	”	36 427:—
Aleksanteri II:n	”	33 265:—
Usko Nyströmin	”	130 140:—
J. E. Rynénin	”	101 683:—
Palovakuutusyhtiö Pohjolan	”	491 741:—
G. Cygnaeuksen	”	11 769:—
Leo Lindelöfin	”	10 790:—
Suomen Sotalaitoksen	”	21 811:—
A. O. Saelanin	”	5 057:—
Jussi Paatelan	”	128 135:—
Kansallis-Osake-Pankin	”	760 933:—
Oy. Strömberg Ab:n	”	1 819 670:—
Arkkitehti Vähäkallion	”	10 129 808:—

Hahlin aviopuolisoiden	rahasto	358 018:—
Teknillisen Tuonnin Keskusliiton	„	1 639 915:—
Atlas Diesel Ab:n	„	2 338 869:—
Rakennus-Oy Cultorin	„	284 401:—
Ärtin perheen	„	575 203:—
Arkkitehti Annikki Paasikiven	„	8 574 325:—
Prof. H. O. Hanneliuksen	„	431 879:—

Sen jälkeen kun Arkkitehti *Väinö Vähäkallion* stipendirahastosta oli julistettu haettavaksi kaksi 200 000 markan suuruista matkastipendiä ulkomaista opintomatkaa varten, arkkitehtiosasto huhtikuun 13 päivänä 1961 pitämässään kokouksessa päätti myöntää stipendit arkkitehteille *Seppo Kasanen* ja *Timo Penttilä*.

Sen jälkeen kun Arkkitehti *Annikki Paasikiven* stipendirahastosta oli julistettu haettavaksi kolme stipendiä, kukin suuruudeltaan 100 000 markkaa, päätti korkeakoulun rehtori, arkkitehtiosaston annettua asiasta lausuntonsa, toukokuun 4 päivänä 1961 myöntää stipendit arkkitehtiosaston oppilaille *Aimo Huuskonen*, *Pekka Parkkonen* ja *Matti Rotko*.

2. Suomen Akatemian apurahat.

A. Varttuneiden tieteenharjoittajien apurahat (kolmivuotiskaudeksi 1960—62).

Teknillisen korkeakoulun rehtorin vuonna 1959 jakamia valtion apurahoja varttuneille tiedemiehille ovat lukuvuoden 1960—61 aikana edelleen nauttineet:

1. Teknillisen korkeakoulun professorit:

Erämetsä, Kurt Heikki Olavi

Hukki, Risto Tapani

Kivalo, Pekka

Miekk-oja, Heikki Malakias

Mikkola, Aimo Kustaa

Niini, Eino Markus

Nyman, Gustaf Arthur

Pyökäri, Tauno Olavi

Savolainen, Kalervo Johannes

Verkkola, Torsti Rafael

2. Valtion teknillinen tutkimuslaitos:

Nikkilä, Olavi Elis, professori

Niskanen, Erkki Vilho, filosofian tohtori

3. Geodeettinen laitos:

Honkasalo, Tauno Bruno, filosofian tohtori, dosentti

B. Nuorten tieteenharjoittajien apurabat vuodeksi 1961.

Opetusministeriön myönnettyä teknilliselle korkeakoululle yhdeksän (9) Suomen Akatemiasta ja valtion apurahoista laissa tarkoitettua nuorten tieteenharjoittajien apurahaa vuodeksi 1961, korkeakoulun rehtori on vuonna 1960 jakanut ne seuraaville apurahaa hakeneille tieteenharjoittajille:

Haavisto, Simo Malakias, diplomi-insinööri
Heiskanen, Ossi Tapio, diplomi-insinööri
Lilius, Kaj Rainer, diplomi-insinööri
Lonka, Harri Arvid, filosofian lisensiaatti
Maasilta, Aimo Mikael, tekniikan lisensiaatti
Poijärvi, Heikki Lauri K., diplomi-insinööri
Salminen, Aarne Pekka, diplomi-insinööri
Tallqvist, Johan Erik Nath, diplomi-insinööri
Tarjanne, Pekka Johannes, diplomi-insinööri

3. Tutkimusstipendit.

Kun teknilliselle korkeakoululle oli vuodeksi 1961 myönnetty neljä (4) korkeakoulustipendeistä 5 päivänä kesäkuuta 1953 annetun lain 6 §:ssä tarkoitettua 80 000 markan suuruista tutkimusstipendiä, hallintokollegi päätti istunossaan marraskuun 7 päivänä 1960 jakaa stipendit seuraaville hakijoille:

Enebäck, Carl, tekniikan lisensiaatti
Klemola, Aarno, diplomi-insinööri
Kohonen, Teuvo, tekniikan lisensiaatti
Reijonen, Abti, diplomi-insinööri

Joulukuun 30 päivänä 1960 annetulla lailla korotettiin tutkimusstipendit 80 000 markasta 127 000 markkaan syyskuun 1 päivästä 1961 lukien.

4. Dosenttistipendit.

Kartografian dosentti, tekniikan tohtori *Mauno Kajamaa* on nauttinut dosenttistipendiä, joka vapautui syyskuun 1 päivänä 1958, tästä päivästä alkaen joulukuun 31 päivään 1960 saakka. Tammikuun 30 päivänä 1961 myönsi hallintokollegi tohtori Kajamaalle vuoden 1961 alussa vapautuvan dosenttistipendin vuosiksi 1961—1963.

Vuosiksi 1959—61 jaettua dosenttistipendiä on nauttinut orgaanisen kemian teknologian dosentti, tekniikan tohtori *Paavo Kajanne*.

Vuosiksi 1960—62 jaettua dosenttistipendiä on nauttinut epäorgaanisen kemian dosentti, tekniikan tohtori *Seppo Wilska*.

5. Valtion stipendit korkeakouluopintoja varten.

Korkeakoululle lukuvuodeksi 1961—62 osoitettuja toisesta opiskeluvuodesta alkaen oppilaille myönnettäviä *korkeakoulustipendejä* jaettiin seuraavasti: 107 kokostipendiä à 89 000 markkaa, 108 puolistipendiä à 57 000 markkaa, 107 opiskeluvälinestipendiä à 17 000 markkaa ja 23 vieraspaikkakuntalaisen lisää à 22 000 markkaa.

VIII. Lahjoitukset ja niiden käyttö.

Professori H. O. Hanneliuksen rintakuvaveistoksen hankkimiseksi asetettu patsastoimikunta lahjoitti rintakuvakeräyksen ylijäämän 328 720 markkaa „Professori Hanneliuksen stipendirahastoksi” käytettäväksi palkinnoiksi osastossa suoritetuista hyvistä diplomitöistä, joilla on tieteellistä ja taloudellista merkitystä.

Marraskuun 10 päivänä 1960 lahjoitti professori H. O. Hannelius nimeään kantavaan stipendirahastoon 100 000 markkaa.

Valmet Oy on lokakuun 15 päivänä 1960 lahjoittanut teknilliselle korkeakoululle Lentokonetehtaan aerodynaamisen koelaitoksen kokeilulaitteet ja -kojeistot korkeakoulun uudisrakennussuunnitelmaan sisältyvää koelaitosta varten.

Merenkulun Säätiön korkeakoululle lahjoittaman 100 000 markan suuruisen apurahan, joka oli tarkoitettu annettavaksi lukuvuoden 1959—1960 aikana koneinsinööriosaston laivanrakennuksen opintosuunnalla loppututkintonsa ansiokkaasti suorittaneille diplomi-insinööreille, myönsi koneinsinööriosaston osastokollegi lokakuun 6 päivänä 1960 diplomi-insinööri *Allari Teppo Akseli Heinolle*.

Teollisuuden ja liikkeenharjoittajain seura *Pamaus* on joulukuun 3 päivänä 1960 lahjoittanut 100 000 markkaa annettavaksi teknillisen korkeakoulun lahjakkaille, karjalaista tai viipurilaista alkuperää oleville varattomille tai vähävaraisille oppilaille joko yhtenä tai kahtena apurahana. Teknillisen fysiikan osaston ehdotuksesta apuraha, 100 000 markkaa, myönnettiin teknillisen fysiikan osaston oppilaalle *Paavo Uroselle*.

Betoniteollisuusliitto ry. on joulukuun 15 päivänä 1960 lahjoittanut teknilliselle korkeakoululle 100 000 markkaa annettavaksi sellaiselle rakennusinsinööriosaston diplomityötään tekeväle oppilaalle, joka diplomityönään suorittaa betonituotealaan liittyvää teoreettista tai käytännön tutkimusta tai selvittelyä. Rakennusinsinööriosaston osastokollegi jakoi apurahan kahtena 50 000 markan suuruisena apurahana rakennusinsinööriosaston oppilaille *Viljo Häkkilälle* ja *Lasse Juvoselle*.

Voimayhdistys Ydin r.y. on lahjoittanut teknilliselle korkeakoululle Otanien alueella sijaitsevan alikriittillisen reaktorin eli eksponentiaalimiilun.

Amerikkalainen toiminimi *Norton Behr-Manning Overseas Inc.* on lahjoit-

tanut kesäkuun 30 päivänä 1961 teknilliselle korkeakoululle 200 dollaria käytettäväksi puuhiokkeen tutkimuslaitteisiin.

Oy Philips Ab on huhtikuun 5 päivänä 1961 lahjoittanut teknilliselle korkeakoululle 1 000 000 markkaa käytettäväksi teletekniikan opetustoiminnan kehittämiseen.

Rosenlew W & Co Oy, Konepaja on lahjoittanut teknillisen korkeakoulun puukemian laboratoriolle massalingon selluloosan pesua ja sakeuttamista varten.

IX. Kotimaiset ja ulkomaiset opintoretkeilyt.

Kotimaiset opintoretkeilyt.

Arkkitehtikilta. Maaliskuun 17 päivänä 35 kiltalaista vieraili Iittalan lasitehtaalla. Heinäkuun 7 päivänä tutustui 70 kiltalaista Hvitträskin ainutlaatuiseen huvilaryhmään. Toisen kurssin ekskursiolaiset kiersivät 15.—17. 10. seuraavan renkaan: Helsinki—Billnäs—Paimio—Turku—Nakkila—Noormarkku—Tampere—Viiala—Hämeenlinna—Helsinki. 32 osanottajaa johti arkkitehti *Heikki Havas*.

Fysikkokilta suoritti kevätekskursionsa 23.—25. 3. Itä-Suomeen. Matkalla tutustuttiin seuraaviin teollisuuslaitoksiin: Kymin Osakeyhtiö, Oy Kaukas Ab, Imatran Rautatehdas sekä Oy Chymos Ab. Matkan johtajana toimi tekn.lis. *Eino Tunkelo* ja mukana oli 26 teekkaria sekä vieras Kungliga Tekniska Högskolan'in F-osastolta ja Limes ry:n edustaja.

Kemistikilta tutustui toukokuun 4 päivänä Riihimäen Lasi Oy:n kutsumana tämän tuotantolaitoksiin Riihimäellä. Matkan johtajana toimi dipl.ins. *Lars J. Hukkinen* ja matkalla oli 23 kiltalaista.

Koneinsinöörikiilta teki ekskursion 20.—23. 11. välisenä aikana reitillä Jyväskylä—Tampere—Siuro—Tampere. Matkan johtajana toimi prof. *Verkkola* ja osanottajia oli 33 kiltalaista. Tämän lisäksi suoritettiin paikallisia opintoretkeilyjä mm. Amer-Tupakka Oy:n tehtaalle Hyrylään.

Vuorimieskilta teki 17.—18. 2. ekskursion Outokumpu Oy:n Porin ja Harjavallan tehtaalle. Matkan johtajina toimivat professorit *Heikki Miekko-oja* ja *M. H. Tikkanen* ja osanottajia oli 27 teekkaria.

Puunjalostajakilta suoritti opintoretkeilyn 2.—3. 11. Tutustumiskohteina olivat W. Rosenlew & Co Oy Porissa sekä Rauma-Repola Oy Raumalla. Matkan johtajana toimi prof. *Jaakko Murto* ja mukana oli 41 kiltalaista. Keväällä suoritettiin kaksi ekskursiota, joista ensimmäinen 3. 3. Pälkäneelle Nokia Oy:n metsätyömaalle. 30 kiltalaisen johtajana matkalla toimi metsät.lis. *Aulis Hakkarainen*. Jälkimmäinen suuntautui Summaan Enso-Gutzeit Oy:n ja Karhulaan A. Ahlström Oy:n tuotantolaitoksille. Matkan johtajana toimi prof. *Jaakko Murto* ja osanottajia oli 35.

Rakennusinsinöörikilta. Killan syysekskursio 24.—27. 10. suuntautui Itä-Suomeen. Imatralla tutustuttiin Imatran Voima Oy:n voimalaitokseen sekä Enso-Gutzeit Oy:n Kaukopään tehtaisiin. Savonlinnassa olivat kohteina Laitaatsalmen sillanrakennustyömaa sekä Olavinlinnan korjaustyöt, Heinolassa Tampella Oy:n tehdasrakennustyömaa sekä Vuolenkoskella Myllykosken Yhtyneet Paperitehtaat Oy:n voimalaitos. Ekskursioon osallistui 28 kiltalaista prof. V. Kuuskosken toimiessa johtajana.

Säbköinsinöörikilta. Syysekskursio 16.—19. 11. suuntautui Pohjois-Suomeen. Kohteina olivat Otanmäki Oy Otanmäellä, Typpi Oy Oulussa, Pohjolan Voima Oy sekä Kemi Oy Kemissä ja Ke-Ri Oy Torniossa. Retken johtajana toimi tekn.lis. Martti Tiuri ja sille osallistui 40 kiltalaista sekä kaksi vierasta Chalmersin Teknillisestä korkeakoulusta.

Tekstiili-insinöörikilta suoritti syksyllä ekskursion Suomen Kaapelitehtaalte. Mukana oli 10 henkeä. Keväällä 27.—29. 3. tehtiin matka Lounais-Suomeen. Turussa tutustuttiin seuraaviin laitoksiin: Kestilä, Turun Verka sekä Barker (Littoinen, Alfa, Linnankatu), Porissa käytiin Porin Puuvilla Oy:n tehtaalla. Matkalla toimivat johtajina prof. Erkki Häyrynen ja tekn.lis. Osmo Vuorio ja mukana oli 30 henkeä. Prof. Häyrysen johdolla suoritettiin myös opintoretkeily SOK:n Helsingin tehtaalle. Osanottajia oli 30.

Laivanrakentajain Kerho toimi tänä vuonna Nordens Tekniska Högskolor Skeppsbyggare nimisen yhdistyksen jokavuotisen kongressin isäntänä. Kongressiin, joka pidettiin 20. 3.—25. 3., osallistui 40 ulkolaista laivanrakennusteekkaria sekä 14 teekkaria kotimaasta. Kongressin yhteydessä tehtiin ekskursio Turkuun ja Raumalle.

Metallikerho. Syksyllä tehtiin ekskursio 31. 10.—1. 11. Turkuun sekä Fiskarsiin. Turussa vierailtiin Oy Vuoksenniska Ab:n Turun rautatehtaalla, Suomen Pultissa sekä Auran Kultaseppä Oy:ssä. Fiskarsissa tutustuttiin Fiskars Yhtymän tuotantolaitoksiin. Retken johtajana toimi prof. Heikki Miekko-oja ja osanottajia oli 27. Keväällä 13.—14. 4. tehtiin ekskursio Imatralla Oy Vuoksenniska Ab:n Turun rautatehtaalle ja Karhulaan A. Ahlström Oy:ön. Retken johtajana toimi prof. Miekko-oja ja siihen osallistui 20 killan jäsentä.

Polyteknikkojen Kuoro. Kuoron toiminta on ollut erittäin vilkasta. Koko kuoro on esiintynyt 15 kertaa ja kvartetti ainakin 21 kertaa. Syksyn huomattavimmat tapaukset olivat toivekonsertti Polilla 25. 11. ja Sulasolin järjestämä tilaisuus Messuhallissa 10. 11. Kevätpuolella kuoro teki konserttimatkan Kajaniin, Varkauteen ja Savonlinnaan. Kvartetti osallistui akateemisiin kulttuurikilpailuihin saavuttaen neljännen sijan.

Teekkarien Autokerho suoritti ekskursion 14. 4. Suomen Autoteollisuus Oy:n Helsingin tehtaille. Osanottajia oli 30 henkeä korkeakoulun eri osastoilta.

Teekkaritytöt suorittivat syysekskursionsa 1. 11. Arabian tehtaalle Helsingissä. Mukana oli 20 henkeä. Keväällä käytiin Fazerin tehtaalla Helsingissä. Tämä käynti suoritettiin 7. 2. ja osanottajia oli 50.

Ulkomaiset opintoretkeilyt.

Arkkitehtikilta. Pääsiäisen aikaan kilta teki ekskursion Leningradiin. Viisi-päiväisen matkan johtajana oli prof. *Olli Kivinen*. III vuosikurssin ekskursion reitti kierteli Kööpenhaminassa ja Själlannin saarella. Matka suoritettiin 22. 8.—1. 9. -61 prof. *Kivisen* johdolla. IV vuosikurssi suoritti ekskursionsa Kreikkaan. Prof. *N.-E. Wickbergin* johdolla tutustui 41 kiltalaista 10. 5.—10. 6. välisenä aikana mm. Istanbuliin, Ateenaan, Peloponnesokseen sekä saaristoon Rhodokselle saakka. Matkaa jatkettiin Atenan, Tessalonikin, Belgradin ja Wienin kautta Helsinkiin.

Kemistikilta teki kesäkuussa kolme viikkoa kestäneen opintomatkan Ranskaan. Matkaan, jonka johtana toimi tekn.lis. *Carl Enebäck*, otti osaa 20 kemistiteekkaria. Kohteet oli valittu pääasiassa Ranskan kemian teollisuuden ja tutkimuksen alalta.

Koneinsinöörikilta suoritti opintoretkeilyn 20. 5.—5. 6. reitillä Helsinki—Hampuri—Stuttgart—Ludwigsburg—Schaffhausen—Zürich—Pariisi—Düsseldorf—Helsinki. Matkan johtajana toimi prof. *Jorma Serlachius* ja osanottajia oli 30 kiltalaista.

Laivanrakentajain Kerho teki ekskursion Englantiin 16. 5.—7. 6. välisenä aikana. Tekn.tri. *Jan-Erik Janssonin* johdolla otti retkeen osaa 11 teekkaria. Matkalla tutustuttiin useisiin englantilaisiin telakoihin. Ohjelmassa oli myös käyntejä alan tutkimuslaitoksilla sekä eräässä lentokonetehtaassa.

Maanmittarikilta suoritti ekskursion 1. 5.—16. 5. Keski-Eurooppaan. Matkareitti pääpiirteissään oli seuraava: Helsinki—Amsterdam—Haag—Rotterdam—Bonn—Frankfurt—Zürich—München—Helsinki. Ekskursion johtaja oli prof. *R. S. Halonen* apunaan dipl.ins. *Veijo Kaksonen*. Opiskelijoita oli kaikkiaan 37.

Rakennusinsinöörikilta teki opintomatkan 24. 5.—8. 6. välisenä aikana reitillä Helsinki—Basel—Baden-Baden—Stuttgart—Zürich—Biel—Isère-joen voimalaitokset—Grand Dixence—Milano—Pisa—Rooma—Helsinki. Matkaan osallistui 30 teekkaria prof. *K. V. Helenelundin* toimiessa matkan johtajana.

Sähköinsinöörikilta. Killan ulkomaanekskursiolle Keski-Eurooppaan osallistui 40 ylimpien vuosikurssien opiskelijaa osastolta ja matkan johtajana toimi prof. *Tauno Pyökäri*. Reitti kierteli Tanskassa, Saksassa, Ranskassa ja Hollannissa.

Vuorimieskilta teki 4. 7.—16. 8. välisenä aikana ekskursion U.S.A:han. Kohteet sijaitsivat seuraavissa paikoissa: New York, Pittsburgh, Washington D.C., Knoxville, Denver, Salt Lake City, Butt ja Minneapolis. Matkalla tutustuttiin kaivoksiin, eri metallitehtaisiin, yliopistoihin ja useisiin alan tutkimuslaitoksiin.

X. Kotimaan ja ulkomaan harjoittelu.

Teknillisen Korkeakoulun Ylioppilaskunnan harjoittelutoimiston tehtävänä on ollut hoitaa kansainvälisen teknillisten alojen harjoittelijainvaihtojärjestön IAESTEN (The International Association for the Exchange of Students for Technical Experience) edustusta Suomessa sekä tekniikan ylioppilaiden kotimaisten harjoittelupaikkojen järjestämistä.

IAESTEN neljästoista toimintavuosi merkitsi toiminnan kaikinpuolista kehittymistä ja toimintavuoden saavutukset tilastonumeroiden valossa ovat seuraavat: Vaihtoon osallistui 7 478 (vuonna 1960 6 430) opiskelijaa 29 (26) maasta; nämä opiskelijat edustivat 569 (520) yliopistoa ja muuta ylemmää oppilaitosta sekä 45 (41) eri tiedekuntaa; teollisuus- ja muita laitoksia toimintaan osallistui 3 265 (3 036). Suomessa harjoitteli 73 (73) yrityksen palveluksessa 212 (214) ulkomaista opiskelijaa 14 (14) maasta; eniten harjoittelijoita oli Saksan Liittotasavalasta (102), seuraavina olivat itävaltalaiset (32) ja brittiläiset sekä jugoslaviaiset (16). Suomalaisia opiskelijoita oli ulkomailla 184; näistä 88 Saksan Liittotasavallassa, 38 Ruotsissa ja 13 Iso-Britanniassa. Suomalaisia opiskelijoita osallistui vaihtoon paitsi Teknillisestä Korkeakoulusta myös Åbo Akademista, Helsingin yliopistosta, Turun yliopistosta, Oulun yliopistosta, Helsingin, Tampereen ja Turun teknillisistä opistoista ja Tekniska läroverketistä.

Kuten aikaisempina vuosina järjesti harjoittelutoimisto, osittain yhdessä Suomen AIESEC-toimikunnan kanssa, Helsingin seudulla harjoitelleille ulkomaisille harjoittelijoille illanviettoja ja retkejä. Tämä sosiaalinen toiminta oli entistä vilkkaampi johtuen IAESTEN tiiviistä yhteistyöstä Helsinki International Student Club'in kanssa. Eri puolilla Suomea olevilla harjoittelijoilla oli tilaisuus osallistua tämän kansainvälisen klubin järjestämiin kiertomatkoihin eri puolille Suomea. Kuluneen kauden aikana saatiin aikaan paikallisia IAESTE-komiteoita Turussa, Tampereella ja Oulussa ja nämä komiteat järjestivät mainittujen kaupunkien seuduilla harjoitelleille ulkomaisille harjoittelijoille vaihtelevaa ohjelmaa.

Tekniikan ylioppilaiden kotimaisia harjoittelupaikkoja tarjosi 192 työnantajaa yhteensä 966. Tarjotut paikat jakautuivat eri alojen mukaan seuraavasti: tie-rakennustyöt 196, kone- ja korjauspajat 153, paperiteollisuus 106, kemiallinen puunjalostusteollisuus 90, vahvavirtateknillisiin tehtäviin 76, konerakennukseen 66, kemiallinen teollisuus 43. Paikkatarjouksia muille aloille tarjottiin yhteensä n. 200.

XI. Karsintakurssit.

Kesällä 1961 toimeenpantiin korkeakouluun pyrkiviä varten karsintakurssit 15. 6.—14. 7. välisenä aikana sekä arkkitehtiosastolla 15. 6.—22. 7. välisenä aikana. Korkeakouluun pyrkineestä 1 080 hakijasta hyväksyttiin todistusten pe-

rusteella ilman karsintakursseja 16 ja karsintakursseille 828 oppilasta. Kurssien johtajana toimi professori *S. E. Stenij*. Opettajina toimivat filosofian tohtori *Jucca Fedosow*, filosofian lisensiaatit *Harri Rikkonen* ja *Ossi Taari*, filosofian maisterit *Yngve Lehtosaari* ja *Carl G. Wolff*, filosofian kandidaatti *Pauli Sysiö*, tekniikan lisensiaatti *Eino Tunkelo* ja diplomi-insinööri *Osmo Ranta* sekä arkkitehdit *Martti Jaatinen*, *Heikki Havas* ja *Clas-Olof Lindqvist*. Assistentteina toimivat filosofian maisterit *Vilma Lavikainen*, *Alli Moilanen*, *Uolevi Lang*, *Abti Rekonen* ja *Gerhard Wendt*, filosofian kandidaatti *Matti Huovila*, tekniikan lisensiaatit *Pekka Tarjanne* ja *Jouko Virkkunen*. Yliassistenttina toimi filosofian maisteri *Erkki Rosenberg*. Karsintakurssien kansliatehtäviä hoiti valtiot. yliopp. *Marja Sillanpää*.

XII. Teknillisen korkeakoulun kirjasto lukuvuonna 1960—1961

Kirjaston kasvaessa on toiminnalle tuottanut hankaluutta varastotilojen vähyys. Maaliskuussa on jouduttu tyhjentämään Otaniemen kartanon väenrakennuksessa oleva kaukovarasto, jonka pinta-ala on 386 m² ja jossa oli varastotilaa 1 600 hyllymetriä. Sen tilalle on saatu ainoastaan pieni kellarivarasto rakennusinsinööriosastolta. Suurin osa varastossa olleista kirjoista on sijoitettu rakennusinsinööriosaston ullakolle.

Kirjavaraston kasvuun ovat vaikuttaneet ostetut, julkaisuvaihtoina ja lahjoituksina saadut teokset. Lukuvuoden lopussa on hankintaluetteloihin merkittyjen nidosten yhteismäärä 113 953. Lisäys on 7 741 nidosta (1959—60 7 337). Niistä on ostettu 3 201, julkaisuvaihtoina ja lahjoituksina on saatu 4 540 nidosta.

Korkeakoulu on ollut julkaisujen vaihdossa 127 ulkomaisen ja 25 kotimaisen, yhteensä 152 laitoksen kanssa (1959—60 145). Niiltä on saatu 1 865 ulkomaista ja 404 kotimaista, yhteensä 2 269 nidosta (1959—60 3 563). Julkaisuvaihtoina on lähetetty 1 170 nidosta (1959—60 1 197).

Lahjoituksina on saatu 969 erillistä teosta, 306 aikakauslehtivuosikertaa ja 17 492 irtonumeroa. ASLA-varojen jaossa kirjasto on saanut 2 200 dollaria kirjallisuuden hankintaa varten. Rautatiekirjakauppa Oy on lahjoittanut 100 000 mk, joka on käytetty kurssikirjojen oston. — Kirjalahjoituksia ovat tehneet mm. seuraavat laitokset: Akateeminen kirjakauppa (514 irton.), Eduskunnan kirjasto (192 erill. teosta, 1 026 irton.), Helsingin yliopiston kirjasto (464 irton.), Oy Hiilko Ab (436 irton.), Kasvatusopillisen korkeakoulun kirjasto, Jyväskylä (36 erill. teosta, 15 vuosik., 70 irton.), Oy Keskuslaboratorio Ab (12 erill. teosta, 1 400 irton.), Kulklaitosten ja yleisten töiden ministeriö, Ilmailutoimisto (545 irton.), Kungl. tekniska högskolans bibliotek, Tukholma

(13 erill. teosta, 21 vuosik., 470 irton.), Oy Machinery Ab (699 irton.), W. Rosenlew & Co. Oy, Pori (531 irton.), Oy Strömberg Ab (48 erill. teosta, 3 vuosik., 1 075 irton.), Suomen messut (605 irton.), Suomen paperi- ja puutavara-lehti (790 irton.), Suomen teknillinen seura (418 irton.), Sähkötarkastuslaitos (1 115 irton.), Technische Hochschule, Bibliothek, Graz (7 vuosik., 507 irton.), Technische Hochschule, Bibliothek, Wien (46 vuosik., 1 500 irton.), Teknillinen aikakauslehti (1 174 irton.), Tekniska föreningen i Finland (484 irton.).

Kirjasto on luovuttanut kaksoiskappalevarastostaan muille kirjastoille 50 vuosikertaa ja 1 978 irtonumeroa.

V. 1961 kirjastoon tulee 227 kotimaista ja 1 244 ulkomaista, yhteensä 1 471 aikakaus- ja sarjajulkaisua (v. 1960 1 225). Niistä saadaan ilmaiseksi 195 kotimaista ja 374 ulkomaista, yhteensä 569 julkaisua.

Lukuvuoden aikana on sidotettu 895 aikakauslehtivuosisikertaa ja 84 erillistä teosta, yhteensä 979 nidosta (1959—60 509).

Luettelokortistoihin on lisätty 14 600 korttia (1959—60 11 144). Pääluetteloon on lisätty 6 290, systemaattiseen luetteloon 3 530 ja DK-luetteloon 4 780 korttia. DK-artikkelikortistoon, jonka kortit saadaan valmiina eri laitoksista, on lisätty 8 355 korttia (1959—60 10 164). Artikkelikortisto sisältää nyt 129 422 korttia.

Kotilainaksi on annettu syyslukukaudella 9 546 teosta 11 314 nidoksena ja uudistettu 2 890 kirjallainaa. Kevätlukukaudella on annettu lainaksi 14 140 teosta 17 394 nidoksena ja uudistettu 4 349 kirjallainaa. Lukuvuoden aikana on yhteensä annettu lainaksi 23 686 teosta (1959—60 23 980) 28 708 nidoksena (1959—60 28 780) ja uudistettu 7 239 kirjallainaa (1959—60 10 028). Kaukolainoja on lähetetty syyslukukaudella 787 ja kevätlukukaudella 1 349 nidosta, yhteensä 2 136 nidosta (1959—60 1 922). Muista kirjastoista on saatu lainaksi syyslukukaudella 30 teosta 32 nidoksena ja kevätlukukaudella 94 teosta 98 nidoksena, yhteensä 124 teosta 130 nidoksena (1959—60 116 teosta 129 nidoksena).

Merkittyjä käyntejä kirjastossa on ollut syyslukukaudella 5 609 ja kevätlukukaudella 12 637, yhteensä 18 246 (1959—60 13 599).

Yhdeksästä suurimmasta käsikirjastosta on lainattu 11 610 nidosta (1959—60 8 850). Kymmenessä käsikirjastossa on ollut kävijöitä n. 27 000 (1959—60 20 214). Suurimmat lainaus- ja kävijöiden määrät ovat arkkitehtiosaston kirjastossa: lainat 3 683 nidosta, käyntejä 6 417.

Julkaisuista, joita ei ole kotimaassa, on hankittu ulkomailta artikkeleita valokopioina ja mikrofilmeinä. Syyslukukaudella on saatu 41 artikkelia (603 sivua) ja kevätlukukaudella 97 artikkelia (1 421 sivua), yhteensä 138 artikkelia (2 024 sivua) (1959—60 101 artikkelia 1 653 sivua).

Kirjaston jäljennelaitoksessa on tehty 899 työsuoritusta. Yhteensä on jäljennetty 13 689 sivua. Mikrofilmejä on tehty 3 145 ottoa ja erilaisia paperi-

kopioita 10 234 kpl. Luettelokortteja on monistettu 10 355 kpl. ja luetteloja yms. 2 125 kpl.

Kirjahankinnoista on julkaistu 12 numeroa uutuustiedotuksia. Niitä on v. 1961 lähetetty 392 yksityiselle henkilölle ja laitokselle.

Syyslukukaudella on tehty 325 ja kevätlukukaudella 704 kaukolainaustiedustelua, yhteensä 1 029 (1959—60 860). Puhelimitse on vastattu syyslukukaudella 610 ja kevätlukukaudella 970 tiedusteluun, yhteensä 1 580 tiedusteluun (1959—60 1 983). — Kotimaisia postilähetystyksiä on toimitettu syyslukukaudella 4 749, kevätlukukaudella 7 448, yhteensä 12 197 (1959—60 10 907). Ulkomaisia postilähetystyksiä on ollut syyslukukaudella 377, kevätlukukaudella 778, yhteensä 1 155 (1959—60 1 063). Lähetettyjen postilähetysten kokonaismäärä on ollut 13 352 (1959—60 11 970).

XIII. Opiskelijat ja ylioppilasyhdistykset.

1. Opiskelijain lukumäärä.

Hakuajan kuluessa keväällä 1961 pyrki korkeakouluun 1 080 uutta oppilasta, joista hyväksyttiin 510. Nämä jakautuivat eri osastojen kesken seuraavasti: teknillisen fysiikan osastoon 35, rakennusinsinööriosastoon 85, koneinsinööriosastoon 97, sähköteknilliseen osastoon 90, puunjalostusosastoon 45, kemian osastoon 45, vuoriteollisuusosastoon 30, maanmittausosastoon 28 ja arkkitehtiosastoon 55.

Korkeakoulussa opintoja harjoittavien lukumäärä oli syyslukukaudella 2 494 ja kevätlukukaudella 2 355. Tämän lisäksi ilmoittautui poissaolevana syyslukukaudella 325 korkeakoulun oppilasta vastaavan luvun ollessa keväällä 317. Näin ollen oli korkeakoulun kirjoissa olevien oppilaiden lukumäärä syyslukukaudella 2 819 ja kevätlukukaudella 2 672.

Seuraavalla sivulla oleva taulukko osoittaa oppilasmäärän jakautumisen eri osastoille.

2. Teknillisen Korkeakoulun Ylioppilaskunnan toiminta lukuvuonna 1960—1961.

Lukuvuoden 1960—61 aikana Ylioppilaskunnan päähuomio kiintyi Otaniemeen siirtymisen vaatiman rakennustyön suunnitteluun. Otaniemen ylioppilaskuntatalon tilaohjelma saatiin valmiiksi ja sen pohjalta järjestettiin keväällä 1961 yleinen arkkitehtuurikilpailu.

Vuoden 1960 Tempauksen yhteydessä valmistui syksyllä teekkarien vientijulkaisu „Made in Finland”, joka sai sekä kotimaassa että ulkomailla hyvän vastaanoton ja ilmeisesti edisti Tempauksen „Vienti Turvaa Tuotannon”-teemaa.

Teknillinen korkeakoulu lukuvuonna 1960—1961.

O s a s t o	Oppilaita kirjoissa										Suoritetut tutkinnot							
	Syyslukukausi					Kevätlukukausi					Dipl. ins. tai arkkitehtitutkinto I osa	Dipl. ins. tai arkkitehtitutkinto	Tekn. lis. tutkinto	Tekn. tohtorin arvo				
	Läsnäolevina ilmoittautuneita					Läsnäolevina ilmoittautuneita												
	Yhteensä		Poissoalevina ilmoittautuneet		Äidinkieli	Yhteensä		Poissoalevina ilmoittautuneet										
	Miehiä	Naisia	Suomi	Ruotsi		Muut kielet	Miehiä	Naisia	Suomi	Ruotsi					Muut kielet			
113	112	1	92	20	1	13	104	103	1	81	23	—	14	19	22	3	—	
Teknillisen fysiikan osasto	343	337	6	320	22	1	41	329	322	7	308	20	1	46	68	39	2	—
Rakennustieteiden osasto	92	91	1	87	4	1	8	84	83	1	79	4	1	9	15	15	—	—
Rakennustekniikka	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	80	71	2	—
Maatalouden vesirakennus	356	356	—	318	38	—	36	333	333	—	297	36	—	35	—	46	2	—
Koneinsinööri osasto	67	67	—	46	21	—	8	60	60	—	43	17	—	8	—	9	—	—
Koneenrakennus	29	29	—	24	5	—	3	28	28	—	24	4	—	5	—	5	—	—
Laivanrakennus	58	33	25	48	10	—	5	50	26	24	42	8	—	7	11	11	—	—
Lentokoneenrakennus	390	389	1	337	51	2	44	364	363	1	314	48	2	39	55	62	1	1
Tekstiilitönteollisuus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26	2	—	—
Sähkötekniikan osasto	43	43	—	40	3	—	2	40	40	—	38	2	—	3	—	5	—	—
Puunjalostus osasto	52	51	1	46	6	—	5	51	50	1	46	5	—	2	—	5	—	—
Puun mekaaninen teollisuus	67	67	—	58	9	—	14	60	60	—	52	8	—	17	—	12	—	—
Puun kemiallinen teollisuus	171	155	16	148	22	1	22	163	149	14	141	21	1	20	23	8	2	—
Paperiteollisuus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13	—	—	—
Kemian osasto	41	41	—	31	10	—	7	35	35	—	26	9	—	5	10	—	—	—
Vuoriteollisuus osasto	45	45	—	41	4	—	3	41	41	—	38	3	—	2	8	—	—	—
Kaivostekniikka	138	138	—	130	7	1	9	133	133	—	126	6	1	7	29	23	—	—
Metallurgia	421	307	114	380	35	6	31	409	297	112	370	33	6	28	59	36	—	1
Maanmittausosasto	60	60	—	55	5	—	74	67	65	2	63	4	—	70	—	—	—	—
Arkkitehtiosasto	8	8	—	4	—	4	—	4	3	1	1	—	3	—	—	—	—	—
Diplomi-ins. ja arkkitehteja	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kuuntelijoita	Yhteensä	2 494	2 329	165	2 205	272	17	325	2 355	2 191	164	2 089	251	15	317	372	316	12
Poissoalevia	325	—	—	—	—	—	—	317	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9
Oppilaita yhteensä	2 819	—	—	—	—	—	—	2 672	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Ylioppilaskunnan organisatio pysyi entisellään. TKY:n viikkolehti Nytyiset laajeni tuntuvasti ja lehdistön uudelleenjärjestely otettiin suunniteltavaksi. TKY:n aloitteesta saatiin alulle yhteistyö teknillisten alojen opiskelijajärjestöjen kesken.

Ylioppilaskunnan jäsenmäärä oli syyslukukaudella 1960 2 676, joista 2 377 eli 88.8 % kuului suomenkieliseen osakuntaan ja 299 eli 11.2 % ruotsinkieliseen osakuntaan. 253 jäsentä oli ilmoittautunut poissaolevina.

Killat ja yhdistykset.

Kertomusvuoden aikana Ylioppilaskunnan alaisena toimi 10 kiltaa: Arkkitehtikilta, Fysikkokilta, Kemistikilta, Koneinsinöörikilta, Maanmittarikilta, Puunjalostajakilta, Rakennusinsinöörikilta, Sähköinsinöörikilta, Tekstiili-insinööri- kilta ja Vuorimieskilta.

Kiltojen tärkeimpänä toimintamuotona ovat olleet ammattiin liittyvät keskustelu-, esitelmä- ym. tilaisuudet sekä koti- ja ulkomaisten opintoretkeilyjen toimeenpaneminen. Kussakin killassa on toiminut opintotoimikunta, joka käsittelee osastonsa opiskelukysymyksiä ja tekee niistä esityksiä osastokollegille sekä harjoittaa nuorten opiskelijoiden keskuudessa opintoneuvontaa.

Kiltojen ja Ylioppilaskunnan välisenä yhdyssiteenä toimi Kiltaneuvosto, johon ovat kuuluneet kiltojen puheenjohtajat ja neljä TKY:n hallituksen jäsentä sekä opintosihtööri. Kiltaneuvoston puheenjohtajana on syyslukukaudella ollut tekn.yo. *Pekka Ryttilä* ja kevätlukukaudella tekn.yo. *Seppo Aho*.

Seuraavat Ylioppilaskunnan alaiset vapaat yhdistykset ovat olleet toiminnassa kertomusvuoden aikana:

Laivanrakentajain Kerho, Maatalouden Vesirakentajat, Metallikerho, Elokuva-kerho Montaaši, Polyteknikkojen Ilmailukerho, Polyteknikkojen Kuoro, Polyteknikkojen Orkesteri, Polyteknikkojen Puhekerho, Polyteknikkojen Radiokerho, Polyteknikkojen Urheiluseura, Näytelmäkerho Ramppi, Saniteettikerho, Ristin Kilta, Teekkarien Autokerho, Teekkarien Shakkikerho, Teekkarikamerat, Teekkaripurjehtijat, Teekkarityöt ja Teekkariupseerit. Kertomusvuoden aikana on perustettu uusi yhdistys Polin Lehdistömiehet.

Ylioppilaskunta on jatkuvasti tukenut osakuntien toimintaa sekä jakanut korkeakoulun kiltojen ja yhdistysten kotimaista toimintaa varten saadut avustukset.

Ylioppilaskuntien ja osakuntien hallinto.

Ylioppilaskunnan puheenjohtajana on syyslukukaudella ollut dipl.ins. *Urpo M. Hilska* ja kevätlukukaudella dipl.ins. *Sakari Seeste*. Varapuheenjohtajina olivat syyslukukaudella arkkitehti *Kalevi Ruokosuo* ja dipl.ins. *Gustaf Mickos* sekä kevätlukukaudella dipl.insinöörit *Erkki Inkinen* ja *Robert Uhlenius*. Halli-

tuksen puheenjohtajana oli syyslukukaudella tekn.yo. *Harri Hintikka* ja varapuheenjohtajana tekn.yo. *Lars Palmgren*. Kevätlukukaudella toimi hallituksen puheenjohtajana tekn.yo. *Pekka Ryttilä* ja varapuheenjohtajana tekn.yo. *Tom-C. Lindeberg*.

Tekniikan Ylioppilaat-osakunnan inspehtorina on edelleen kertomusvuoden aikana toiminut professori *Arvo Ylinen*.

Osakunnan puheenjohtajana on syyslukukaudella toiminut arkkitehti *Kalevi Ruokosuo* ja kevätlukukaudella dipl.ins. *Erkki Inkinen*, hallituksen puheenjohtajana syyslukukaudella tekn.yo. *Harri Hintikka* ja kevätlukukaudella tekn.yo. *Pekka Ryttilä*.

Teknologföreningen-osakunnan inspehtorina on toiminut *Per-Holger Sablberg*, kuraattorina syyslukukaudella dipl.ins. *Börje Juselius* ja kevätlukukaudella arkkitehti *Lars Hedman*. Hallituksen puheenjohtajana oli syyslukukaudella tekn.yo. *Ronald Backman* ja kevätlukukaudella tekn.yo. *Torolf Laxén*.

Toimintavuoden aikana on TKY:n edustajisto kokoontunut 4 kertaa käsittelemään sääntömääräisiä sekä taloustoimikunnan ja hallituksen sille esittämiä asioita.

Ylioppilaskunnan hallitus on kertomusvuoden aikana kokoontunut 30 kertaa. Lisäksi ovat eri valiokunnat kokoontuneet tarpeen vaatiessa päättämään alansa käytännöllistä laatua olevista asioista tai valmistelemaan niitä hallituksen kokouksia varten.

Virkailijat.

Ylioppilaskunnan toiminnanjohtajana on kertomusvuoden aikana ollut dipl. ins. *Antero Salmenkivi*, taloussihteerinä maist. *Reino Tattari*, syyslukukaudella kokoussihteerinä on ollut tekn.yo. *Juha Komsa* ja kevätlukukaudella TKY:n sihteerin toimesta tekn.yo. *Pertti Kottila*, opintosihteerinä tekn.yo. *Veikko Vuorikari*, harjoittelusihteerinä tekn.yo. *Erik Jakowleff* ja toimistosihteerinä *Ritva Aiomies*.

Teekkarikylän johtajana on edelleen ollut *Ossi Törrönen*.

Opintojen tukeminen.

Ylioppilaskunta on jakanut jäsenilleen Teekkarirahastosta 8 kpl ylioppilastoimintastipendejä suuruudeltaan 30 000 mk, 10 kpl opintostipendejä suuruu-

deltaan 50 000 mk ja 3 kpl tutkimusstipendejä suuruudeltaan 53 000 mk. Lisäksi Ylioppilaskunta on toiminut toisena takaajana jäseniensä Ylioppilaiden Opintolainarahastosta ottamissa lainoissa.

Ylioppilaskuntaa on Ylioppilaiden Opintolainarahaston neuvottelukunnassa lukuvuoden aikana edustanut tekn.yo. *Alpo Pajunen*. Teknillisen Korkeakoulun stipendilautakunnassa ovat Ylioppilaskunnan edustajina olleet syyslukukaudella tekn.ylioppilaat *Martti Aho* ja *Markku Hyytiäinen* ja kevätlukukaudella tekn.ylioppilaat *Kari Ebeling* ja *Stig-Olof Londen*.

Ylioppilaskunnan talous.

Taloudelliselta kannalta suurin ja tärkein toimintamuoto lähitulevaisuudessa on Otaniemen uuden ylioppilaskuntatalon, DIPOLin sekä uusien oppilasasuntoloiden rakentaminen. Näiden rakennushankkeiden osalta on käynnissä suunnitteluvaihe. DIPOLin osalta se on tapahtunut yleisenä arkkitehtuurikilpailuna.

Jo tässä vaiheessa ennen varsinaisia rakennustöitä on myös hankkeiden rahoitus saatava järjestetyksi. Sitä varten onkin jo aloitettu lähinnä teollisuuteen suunnattu keräystoiminta, ja jälleen on heti alkuun saatu varsin hyviä tuloksia, mikä osoittaa lämmintä ystävyyttä teekkareita kohtaan. Myös valtiovalta on suhtautunut myönteisesti esitykseemme DIPOLin ravintolaosan rahoittamiseksi valtion varoilla.

Ylioppilaskunnan jatkuvan käyttötalouden vakiintuminen ja eri toimintamuotojen tuottojen suotuisa kehitys ovat niin ikään omiaan luomaan hyvää pohjaa edessä olevien suurien rakennustehtävien toteuttamiselle.

XIV. Otaniemen suunnittelu- ja rakennustyöt.

Valtion rakennusohjelmatoimikunnan hyväksyttyä päärakennuksen lisäluen-
tosalien huonetilaohjelman 26. 10. 1960, tulee päärakennuksen tilavuudeksi n.
116 000 m³. Maankaivu- ja louhintatyöt, jotka aloitettiin erillisenä urakkana
18. 4. 1961, saatiin suoritettua loppuun lukuvuoden aikana. Kaikki yksityiskoh-
taiset suunnitelmat olivat valmiit lukuvuoden lopussa varsinaista rakennustyötä
varten. Työt päästäneen aloittamaan joulukuussa 1961. Tarkoitusta varten on
rahaa saatu 925 milj. mk sekä v. 1962 menoarvioon ehdotettu 700 milj. mk.

Vuoriteollisuusosaston 11 000 m³ suunnittelu on ollut käynnissä koko luku-
vuoden. Rakennustöitä varten on jo rahaa 75 milj. mk ja vuoden 1962 meno-
arvioon on ehdotettu 90 milj. mk.

Koneinsinööriosastosta on päätetty rakentaa ensimmäiseksi n. 10 500 m³
suuruinen konepajateknillinen laboratorio. Sen huonetilaohjelma on jo valmis ja
rakentamista varten on vuoden 1962 menoarvioon esitetty 90 milj. mk.

Puun kemiallisen teknologian laboratoriota varten on vuoden 1962 meno-
arvioon esitetty 100 milj. mk. Rakennuksen tilavuus on n. 25 000 m³.

Puun mekaanisen teknologian laboratorio n. 4 300 m³ on päätetty rakentaa
yhdessä Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen vastaavan laboratorion kanssa
vuonna 1963. Tarkoitukseen on jo varoja 60 milj. mk.

Edellämäinittujen lisäksi Korkeakoulu on suorittanut Otaniemen rakenta-
miseen liittyviä selvittely- ja valmistelutehtäviä sekä antanut lausuntoja Valtion
teknillisen tutkimuslaitoksen huonetilaohjelmista ja piirustuksista.

XV. Diplomityöt.

Lukuvuoden aikana on eri osastoilla hyväksytty seuraavat diplomityöt (luettelossa
mainitaan diplomityön tekijä, sen aihe ja opettaja, jonka johdolla työ on tehty):

Teknillisen fysiikan osasto.

Biese, Fritz, „Ett instrument för mätning av täthet med γ -strålning”; prof. Laurila.
Byckling, Eero Arvi, „Nesteiden olotilanyhtälön teoreettisesta määrittämisestä”, „oivalli-
sesti” prof. Jauho.

Castrén, Jaakko, „Transistoroidut reaktorin säätö- ja valvontajärjestelmät”; prof.
Laurila.

Duncker, Joachim, „Puhelinkaapelin tarkastusmittausten automatisointi”; prof. Laurila.

Finne, Ralf, „Analys av servosystem med matematikmaskiner”; prof. Laurila.

Graeffe, Ralf, „Förändringar i de elektriska egenskaperna hos några halvledarelement
vid röntgenbestrålning”; prof. Laurila.

Harmoinen, Martti, „Wolframmin vyöhykesulatuksesta tyhjässä Floating Zone-menetel-
mää ja elektronipommitusta käyttäen”; prof. Laurila.

Himanen, Esko, „Hall-generaattorien käyttö pienten magneettikenttien mittauksissa”;
prof. Laurila.

Honkavaara, Timo, „Puhelinkaapelin tarkastusmittausten automatisointi”; prof. Laurila.

Kanerva, Matti, „Tilastomatemattisia tutkimuksia metallirahojen painotarkkuudesta
Suomen rahapajalla”; prof. Lokki.

Kuusinen, Heikki Herman, „Wolframkarbidipulverin pinta-alan määrittämisestä kalori-
metrisesti”; prof. Tikkanen.

Leiponen, Matti Olavi, „Röntgenfluoresenssiin perustuva analysaattori”; prof. Laurila.

Mononen, Aarne, „Gradienttimagnetometri ja sen merkityksestä magneettisten malmi-
esiintymien tutkimisessa”; prof. Laurila.

Mäki, Pentti Olavi, „Elinaikamittauksia germaniumissa K-alueen mikroaalloilla”; prof.
Laurila.

Nygren, Paul, „Hanasaaaren höyryvoimalaitoksen kattilan ja turbiinin säätö”, prof.
Laurila.

Paasikoski, Iikka, „Jaksollisen avonapaisen magneettikentän aikaansaaminen kesto-
magneetilla”; prof. Laurila.

Potinkara, Jyrki Heikki Tapani, „Tutkimus absorptiojäähdytyskojeen tehokertoimen
parantamismahdollisuuksista”, prof. Laurila.

Repo, Eino, „Erään yksinkertaisen elementin lämmönsiirto- ja virtausominaisuudet”; prof. Laurila.

Suominen, Esko Mikael, „Jauhemaisten aineen magneettisen permeabiliteetin riippuvuus ferromagneettisen aineosan määrästä”; prof. Laurila.

Turunen, Olof, „Eräitä transistorin termisiä ominaisuuksia”; prof. Laurila.

Varsila, Kari, „Plutoniumkonversion vaikutus Trigan reaktiivisuuden nopeaan lämpötilakertoimeen”; prof. Jauho.

Viitaniemi, Timo, „Kokeita raskaan veden rikastamiseksi katalyyttisen rekombinaation avulla”; prof. Laurila.

Rakennusinsinööri-osasto:

Arimo, Atri Kalevi, „Aikaohjattujen liikennevalojen suunnittelu”; prof. Savolainen.

Bogason, Benedikt, „Om Björnträsk's reglering”; prof. Kaitera.

Castrén, Seppo Ilmari, „Kuljetuskustannusten vertailua eri kuorma-autotyyppien välillä akselipainojen vaihdellessa”; prof. Savolainen.

Eklund, Pertti Juhani, „Kitkamaalajien leikkauslujuuteen vaikuttavat tekijät”; prof. Helenelund.

Frostell, Hans Henrik, „Ett preliminärt förslag till reglering av Kiiminge älv med huvudvikten lagd på hydrologin”; prof. Kaitera.

Hellman, Martti Johan-Vilhelm, „Vesisäiliön suunnittelu ja konstruointi”; prof. Kuuskoski.

Hevonoja, Reino Kalervo, „Teräsbetoninen maantiesilta”; prof. Kivisalo.

Himanen, Arvo Veli Ensio, „Leppävaaran eritasoristeyksen alustava suunnitelma”; prof. Savolainen.

Häkkinen, Heikki Ilmari, „Pilareille tuettu laatta”; prof. Kuuskoski.

Hämäläinen, Martti Antero, „Joensuun kaupungin tulotiet”; prof. Savolainen.

Högman, Jukka Valdemar, „Kalajoen rakennuskaava-alueen liikenneväylien yleissuunnitelma”; prof. Savolainen.

Isotalo, Mauri Olavi, „Tehdashallin suunnittelu esijännitettyä betonirunkoa käyttäen”; prof. Kuuskoski.

Juslén, Erkki Ilmari, „Lastusiilorakennuksen lujuuslaskelmat ja rakennepiirustukset”; prof. Kuuskoski.

Juvonen, Lasse Kalevi, „Tutkimus paikallevaletun ja elementeistä rakennetun välipohjan käytöstä asuinrakennuksissa”; prof. Kuuskoski.

Jäntti, Esko Olavi, „Pengerryssuunnitelma”; prof. Kaitera.

Kaksonen, Arvo Antero, „Sorateiden kulutuskerroksen sidonta öljyllä”; prof. Savolainen.

Kelhu, Pentti Juhani, „Vesisäiliö esijännitetystä betonista”; prof. Kuuskoski.

Kiikka, Maija Lyidia, „Teräsbetoninen maantiesilta”; prof. Kivisalo.

Kinnunen, Pekka Juhani, „Kalkkistabilisoinnin vaikutus maalajiemme geoteknillisiin ominaisuuksiin”; prof. Helenelund.

Komulainen, Matti Aatto, „Hiipuman ja kutistumisen vaikutus kehärakenteissa”; prof. Kuuskoski.

Korhonen, Kalle Tapani, „Uljuanojan järjestelysuunnitelma”; prof. Kaitera.

Koskinen, Pertti Kalervo, „Hallirakennus esijännitetyn kattopalkein”; prof. Kuuskoski.

Lahtinen, Aage Altis, „Riippusilta”; prof. Kivisalo.

Laikari, Hannu Tapani, „Sulamiskauden valunnasta Huhti- ja Latosuon vesistöhavaintoalueilla”; prof. Kaitera.

- Laine, Väinö Olavi, „Jännebetonitehtaan suunnittelu”; prof. Kuuskoski.
- Lausas, Veijo Ilmari, „Viemärivereden biologisen puhdistuslaitoksen suunnittelu”; dipl. ins. Erkola ja prof. Castrén.
- Lehtinen, Eero Kustaa Johannes, „Eri maiden pohjarakennusnormien vertailua”; prof. Helenelund.
- Leppänen, Paavo Kalevi, „Kaavinvaunut maa- ja vesirakennustöissä suomalaisissa olosuhteissa”; prof. Kaitera.
- Lindmark, Ben Runar Matias, „Den kontinuerliga armerade betongbalkens statiska lösning medelst olika teorier”; prof. Ylinen.
- Loikkanen, Pentti Juhani, „Jatkuvan, V-jalkaisen kehäsillan staattinen tutkimus”; prof. Ylinen.
- Lyly, Veli Sulevi Johannes, „Liikenneturvallisuus maantien ja rautatien tasoristeyksessä”; prof. Savolainen.
- Markkula, Veli Sakari, „Asfalttipäällysteiden stabiilisuus”; prof. Savolainen.
- Mikkola, Martti Juhani, „Kimmoisella alustalla olevan palkin vertailu Winklerin ja Wieghardtin teoriaan perusteella”; prof. Ylinen.
- Murole, Pentti Ilmari, „Kaupunkimoottoriteiden ja eritasoristeysten liikenneteknillinen suunnittelu”; prof. Savolainen.
- Nissinen, Pekka Lauri Antero, „Tuloputken välppähäviöt”; prof. Castrén.
- Nylander, Matti Olavi, „Kaltimon uittosulun käyttötutkimus”; prof. Castrén.
- Oinonen, Seppo Johannes, „Raudan ja mangaanin poistaminen pohjavesistä koetulosten valossa”; dipl.ins. Erkola ja prof. Castrén.
- Ollila, Heino Ylermi, „Liittopalkkirakenteinen maantiesilta”; prof. Kivisalo.
- Paavolainen, Rauno, „Tutkimuksia pulteihin ja bulldog-liittimiin koostetuista yhdistetyistä puupalkeista”; tri Niskanen ja prof. Ylinen.
- Pakarinen, Kauko Juho Kalevi, „Veden hankinta Kokkolaan Perhonjoesta”; prof. Kaitera.
- Pietarila, Paavo Martti, „Pohjavesistön ja vesihuollon järjestelystä Hämeenkyrön kunnassa”; prof. Kaitera.
- Puonti, Erkki Antamo Rauni, „Asemakaavoitettavan alueen maaperätutkimus ja laadittun asemakaavaluonnoksen tarkastelu”; prof. Helenelund.
- Rouvinen, Teuvo Severi, „Järvenlaskusuunnitelma”; prof. Kaitera.
- Saario, Veli Tapani, „Esijännitettujen palkkien kannattaman kuorikaton konstruktio”; prof. Kuuskoski.
- Saari, Vilho Kalevi, „Helsingin itäosien vedenjakelusuunnitelma”; dipl.ins. Erkola ja prof. Castrén.
- Salmivaara, Heikki Kalervo, „Liikenne-ennusteiden käytöstä katuverkon suunnittelussa”; prof. Savolainen.
- Sirén, Aarne Sakari, „Tekojärven maapatosuunnitelma”; prof. Helenelund.
- Slunga, Eero Leo, „Kolmiakselikoetekniikka ja maan huokospainevakioiden määrittäminen”; prof. Helenelund.
- Suutari, Unto Aulis, „Maarakennuskoneiden työmenetelmät”; prof. Savolainen.
- Taskinen, Matti Veli Juhani, „Alaveden vaikutus segmenttiluukulla suljettavan tulva-aukon purkautumiskykyyn”; prof. Castrén.
- Vesander, Kaapo Johannes, „Painumien huomioonottaminen pientalojen suunnittelussa heikosti kantavalle maapohjalle”; prof. Helenelund.
- Vettenranta, Ilpo Veli, „Tornionjoen hydrologiaa koskevia tutkimuksia”; prof. Kaitera.
- Vuorjoki, Jyrki Pekka, „Höyryvoima-aseman rakennusrungon vakavuuden tutkiminen”; prof. Kuuskoski.
- Yrjänä, Mikko Kaarlo Iisakki, „Kuivatusalueiden painumisesta”; prof. Helenelund.

Koneinsinööriosa:

Arola, Yrjö Antero, „Suunnitelma työntutkimusten hyväksikäyttämisen parantamisesta suurehkoissa konepajassa”; prof. Niini.

Bengtsson, Leif William, „Projektering av matarvattenförvärmare för drift medels överhettad avtappningsånga från turbinen”; prof. Sahlberg.

Castrén, Tuomas Kaarlo Alarik, „Eri maiden laivavakavuusmääräysten vertailu”; tekn.tri Jansson.

Collin, Jorma Johannes Pellervo, „Kuljetusteknillinen tutkimus sataman laajentamista varten”; dipl.ins. Sormaala.

Degener, Erkki Carolus, „Lautasen pohjan kuperuuden tutkiminen tilastollisen koesuunnittelun avulla”; prof. Lokki.

Fagerholm, Nils-Erik, „Faktorer som inverkar på värmebehovet i oljetankar på en isbrytare”; prof. Ryti.

Gustafsson, Viking Johannes, „Matematisk definition av isbrytares linjer”; tekn.tri Jansson.

Halla-Seppälä, Ilkka Joh., „Kappaleen mielivaltaisen kerroksen röntgenkuvausmenetelmän kehittäminen”, fil.tri Salokangas.

Hanhimäki, Pentti Heikki, „Vertaileva tutkimus karstahahtuvan laatuun ja jätemääriin vaikuttavista tekijöistä eräässä puuvillakehräämössä tietyllä raaka-aineseokituksella”; prof. Häyrynen.

Hedström, Kurt Ivar, „Kalkylering av markeffektarkoster”; prof. Linnaluoto.

Hellsten, Bengt Bernhard, „Fartygslastbomsystem för effektivisering av lasthantering med kopplade bommar”; tekn.tri Jansson.

Hietarinta, Kai Harri, (ekonomi), „Kätehuoltolaskennan käyttömahdollisuudet tarjousten edullisuusvertailuun eräässä sekatuotantoisessa konepajassa”; prof. Niini.

Huotari, Toivo Antero, „Vääntömuokkauksen vaikutus niukkaohituksen teräksen lujuusominaisuuksiin”; fil.tri Salokangas.

Häkkinen, Olavi Taisto (ins.), „Lähtöainevalikoiman suunnittelu tiettyä peltirasiatiedasta varten”; prof. Niini.

Hämäläinen, Pauli Olavi, „Tutkimus vaununpyörien päällehitsauksesta paljaslanka- ja jauhemenetelmää käyttäen”; prof. Eiro.

Hänninen, Pekka Timo, „Nykykaikaisen erikoissairaalan kiinteiden saniteettitekniillisten sairaalalaitteiden valinta ja mitoitus kiinnittäen erikoisesti huomiota niiden lämpö- ja saniteettitekniillisiin ominaisuuksiin”; dipl.ins. Ebeling.

Ihanainen, Eero Antero, „Tutkimus kuitujen mekaanisesta vahingoittumisesta villakarstalankakehruun työvaiheiden aikana”; prof. Häyrynen.

Kaakinen, Matti Jaakko, „Tutkimus suuren konepajan tavarain lajimerkeistä siirryttäessä reikäkorttikoneiden käyttöön”; prof. Niini.

Kantamaa, Veli Rauno Tapio, „Tutkimus työkalukustannusten käsittelystä ja kohdistamisesta suoraan tuotteille suuressa sähkökonetehtaassa”; prof. Niini.

Karhunen, Jorma Untamo, „Kaivoksen poratankojen kierteen murtumien syiden tutkiminen”; fil.tri Salokangas.

Karsten, Per-Olof, „Principerna vid industriföretagets produkturval och utvecklingen av detsamma”; prof. Niini.

Kivioja, Toivo Sakari, „Nopeakäyntisen konesahan elimien suunnittelu”; prof. Wuolijoki.

Kurkinen, Reima Vihtori, „Eräiden alieutektoidisten nuorrutusterästen pehmeäsihekkutuksen tutkiminen”; prof. Miekk-oja.

Lagerstam, Jorma Antero, „Saumasukkakoneen silmukanmuodostamiselimien kulumisen ja häiriöiden vaikutuksesta koneen tuotantokykyyn”; tekn.lis. Vuorio.

Lapinleimu, Ilkka Juhani, „Tutkimus takomuottien valmistukseen soveltuvista menetelmistä eräässä konepajassa”; prof. Serlachius.

Lindström, Lars Torsten, „Tutkimuksia vedyn esiintymisestä teräksen sulatuksessa”; tri-ins. Asanti.

Lähteinen, Heimo Matti, „Teräspintojen liekkipuhdistusmenetelmä ja sen soveltaminen laivanrakennuksessa”; dipl.ins. Tuomisto.

Manner, Aarno Arthur Juh., „Sirkulaatioteorian soveltaminen potkureihin”; fil.tri Niskanen.

Mattila, Asko Juhani, „Tutkimus paperikonesalin ilmanvaihtoon liittyvän lamellilämmonsiiirtimen mitoitusperusteista”; dipl.ins. Ebeling.

Multimäki, Jaakko Aapeli, „Erään laipioikäryälaskumenetelmän tutkiminen”; tekn.tri Jansson.

Mustila, Aarno Juhani, „Suurmeijerin kylmäntarve ja laitoksen suunnittelu”; dipl.ins. Lehto.

Määttänen, Esko, „200 kW:n tehoinen, kierrosluvulla 20 000 r/min toimivan ilman aksiaalihtimen suunnittelu”; prof. Sahlberg.

Niinen, Matti Johannes, „Eräiden jousiterästen nuorrutus rautatiekaluston levyjousien valmistamisen kannalta”; prof. Miekk-oja.

Nikula, Auvo Eino Rainer, „Säkipaperikoneen (170 t/vrk) kuivausosan höyrytalouden kokeellinen ja teoreettinen tutkiminen”; prof. Sahlberg.

Norvasto, Osmo Aleksis, „Ratakiskoterästen transitilämpötilatutkimuksia”; prof. Miekk-oja.

Numelin, Carl-Johan, „Planering av installationen samt installation och provkörning i laboratorium av en 2-takts V-6 dieselmotor”; prof. Verkkola.

Nurmi, Martti Kari Osk., „Saavutusarvo- ja rakennemuutostutkimus sekä kannattavaisuusarvio Douglas DC-3 tyyppisen liikennelentokoneen muuttamiseksi yksinomaiseen rahtikäyttöön”; prof. Ylinen.

Ojames, Timo Väinämö, „Väsymyslujuustutkimuksia suurtaajuuspulsaattorilla”; fil.tri Salokangas.

Pallasvirta, Jaakko Tapani, „Kirjannitomiskoneen mekanismien suunnittelu”; prof. Wuolijoki.

Palmgren, Lars, „Olika stabilitetsfaktorers inverkan på projektering av medelstora passagerarfartyg och bilfärjor”; tekn.tri Jansson.

Perkkiö, Valto Mikael, „Betoniterästen kaasupuristushitsaus”; prof. Eiro.

Ranta, Matti Aarne, „Raketin lento-ominaisuuksien tutkiminen”; prof. Ylinen.

Reijonen, Yrjö Paavo E. T., „Tutkimuksia valkometallien valamisesta teräskuoristen liukulaakerien valmistuksessa”; tri-ins. Asanti.

Rinamo, Rauno Sakari, „Rikin vaikutuksesta teräksen kulumiskestävyyteen”; tri-ins. Asanti.

Roos, Tom Olof M., „Utformning och dimensionering av överhettaren för en ångpanna med kombinerad olje-, sulfitalvut- och vedeldning”; dipl.ins. Gahmberg.

Rouhiainen, Pentti Olavi, „Uuden vastapaineturbiinin hankintaan liittyvät tutkimukset eräässä tehdaslaitoksessa”; dipl.ins. Rask.

Rumpunen, Heimo K. E., „Tutkimus veturimoottorien korjaustarpeeseen vaikuttavista tekijöistä”; prof. Verkkola.

Ruotsalainen, Toivo Ilmari, „Tutkimus eri hitsauspuikkojen käytön taloudellisuudesta tietyissä töissä”; prof. Eiro.

Salminen, Reijo Kalervo, „Pallografiittitaudan ominaisuuksien määraamisestä ultra-äänellä sulassa tilassa”; filtri Salokangas.

Sarahete, Riitta Maija, „Tutkimuksia eri tekijöiden vaikutuksesta interlockneulosten kutistuvuuteen”; tekn.lis. Vuorio.

Savolainen, Kari H. O., „Tutkielma nykyaikaisten suihkuliikennekoneiden saavutus-arvoista ja taloudellisuudesta”; prof. Linnaluoto.

Savolainen, Veijo Alarik, „Tutkimuksia eräiden mäntyöljyn tisleiden soveltuvuudesta dieselmoottorin polttoaineeksi”; prof. Verkkola.

Selin, Anja Esteri, „Tutkimus eräässä trikootehtaassa suoritettun laadun merkitystä tähdentävän informaation ja työntekijäin suorittaman työnsä laaduntarkkailun vaikutuksesta tuotteiden laatuun”; prof. Oksala.

Seppälä, Simo Kalervo, „Virallisten määräysten vaikutus pienempien kuivalastialusten konstruktion”; tekn.tri Jansson.

Setälä, Jukka Antero, „Austeniittisen ruostumattoman teräksen rekristallisaatio”; prof. Miekk-oja.

Sillanpää, Pekka Edv., „Eräiden automaattihitsauslaitteiden käyttö konepajassa”; prof. Eiro.

Sopanen, Ilpo Kalervo, „Taloudellisimman patterin määrittäminen puutavarakuivaa-moa varten”; dipl.ins. Ebeling.

Ståhlberg, Erik Arvo, „Villa-terylene-sekoitelangan kehruusta ja sen optimiedellytysten määrittelystä eräässä kampalankakehräämössä”; prof. Häyrinen.

Sucksdorff, Harry, „Tutkimus erään karstalankakehräämön laadunvalvonnasta ja sen uudelleen järjestelystä”; prof. Häyrinen.

Suokannas, Aulis Uolevi, „Tutkimus synteettisten kuitujen, erikoisesti polyesteriden, fikseroimisolosuhteiden määraamisestä”; dipl.ins. Brax.

Suonsivu, Erkki Juhani, „Laivan rungon matematisoinnin tutkiminen”; tekn.tri Jansson.

Söderlund, Juhani Kalevi, „Se-210 Caravellen taloudellisuuden parantaminen mootto-rinvaihdon avulla”; prof. Linnaluoto.

Talonen, Pentti Kalevi, „Dimensioporrastuksen tutkiminen standardisoimisproblee-mana”; prof. Niini.

Tiitola, Jaakko Antti J., „Runsashiilisen ratakiskoteräksen soveltuvuus hitsaamalla jat-kettaviin kiskoihin”; prof. Miekk-oja.

Tupola, Raimo Aulis, „Tutkimus kaukolämmityksen lämpökeskusten taloudellisesta koosta”; dipl.ins. Ebeling.

Wallenius, Reino Juhani, „Auton pyörien suuntauskojeitten mittaustarkkuuden tutki-minen”; dipl.ins. Viitasalo.

Vanhala, Jaakko Ilpo, „Tutkimus metalliteollisuuden konekannan ryhmittelymahdolli-suuksista standardin aikaansaamiseksi kuormitus suunnittelua varten”; prof. Serlachius.

Vesa, Ossi Antero, „Viimeistelykäsittelyjen vaikutuksesta eräiden villakankaiden kutis-tuvuuteen”; tekn.lis. Vuorio.

Vuorela, Eero Sakari, „Muovien käyttö liukulaakereissa”; prof. Wuolijoki.

Vähä, Esko Kalevi, „Selvitys eri alojen ja erikokoisten yritysten kustannusten raken-netta kuvaavista suhdeluvuista”; prof. Niini.

Yrjölä, Arvo Yrjö, „Pienehkön lauhdutusvoimalaitoksen lämpöteknillinen suunnittelu ja päämittojen määraaminen”; dipl.ins. Rask.

Säbkköteknillinen osasto:

Ahola, Jorma Ensio, „Paperinpituusleikkurin hyötyjarrutus ja hyötyjarrutuksen talou-dellisuus”; dipl.ins. Laakso.

Aronen, Pentti Veikko, „Suuren lieriökattilan tärkeimmät säätöpiirit”; dipl.ins. Rask.
 Arponen, Osmo Kalevi, „Nollaus vai erillinen suojamaadoitus eristämättömässä puhe-
 linriippukaapelissa, kun pienjänniteavojohto ja puhelinkaapeli ovat samoissa pylväissä”;
 prof. Paavola.

Aura, Lauri Tapio, „Epätahtimoottorin jättämätehoa käyttävän tasavirtamoottorin
 käyttö teollisuudessa esiintyvissä nopeudenasettelutehtävissä”; dipl.ins. Laakso.

Bärlund, Lars-Christian, „Jakelumuuntajien taloudellisten valintaperusteiden selvittä-
 minen”; prof. Pyökäri.

Demisse, Shemalis, „Purkauslamppujen sytytysmenetelmistä sekä tutkimuksia sytytyk-
 sen laadun vaikutuksesta lamppujen toimintaan”; prof. Paavola.

Eloholma, Ossi Aarre Armas, „Triodin käyttö mikroaalto-oskillaattorina ja erään täl-
 laisen oskillaattorin mittaukset”; dipl.ins. Kytöniemi.

Ericsson, Paavo Ensio, „Praktisk tillämpning av homogena graderingar”; dos. Karlsson.

Eulenberger, Jorma Karl, „Kuopion kaupungin sähkölaitoksen verkostotutkimuksia
 verkkomallilla. Pienjännitejakeluverkon vahvistaminen ja sen käyttäytyminen vikatapauk-
 sissa sekä suurjännitesyöttöverkon kehittäminen tulevaisuutta varten”; dos. Saraoja.

Halonen, Aarne Aleks, „Suunnitellaan rataosan liikennepaikkojen valmistuslukkojen
 selektiivinen valvontajärjestelmä, jossa viestilinja avojohtoparia myöten äänitaajuuslaittein
 valvotaan avainten lukitus sekä sopivin menetelmin vapautetaan avaimet”; prof. Jau-
 hiainen.

Hangasmaa, Sauli Iisakki, „Ferriittien käyttö erotuselimissä mikroaaltoalueella”; dipl.
 ins. Kytöniemi.

Huttunen, Veikko Reijo, „Täystransistoroidun normaaliset yleisradioaaltoalueet käsit-
 tävän matkaradiovastaanottimen radioteknillinen ja valmistusteknillinen suunnittelu huo-
 mioonottaen siviilipuolustustehtäviin sopivan, vain ULA-aaltoalueella varustetun muun-
 noksen valmistusmahdollisuuden”; dipl.ins. Kytöniemi.

Härkönen, Esko Juhani, „Decca-rt. tulenjohtotutkan (424 C A) seurannan automati-
 sointi”; prof. Blomberg.

Höglund, Börje Arne, „En teoretisk och experimentell undersökning av kommuteringen
 hos små lik- och växelströmsmotorer”; prof. Pyökäri.

Ikonen, Raimo Tapani, „Magneettisen kuvantalletuksen nykyinen taso”; dipl.ins. Kytö-
 niemi.

Jägermalm, Ove William, „Ilmailuradioliikenteeseen sopivan, mahdollisimman pitkälle
 transistorisoidun, pientehoisen VHF-lähettimen konstruointi ja mittaukset”; dipl.ins. Kytö-
 niemi.

Järvi, Pekka Ilmari, „Eräs tuotteen paksuudenmittaukseen perustuva nopeudensäätö
 tasavirtakäytössä”; dipl.ins. Laakso.

Järvinen, Kauko Kalervo, „Tutkittava koordinaattipiirturin käyttömahdollisuuksia epä-
 tahtimoottorin ympyrädiagrammin piirtämiseen”; prof. Pyökäri.

Karlsson, Lars Arnold, „Jämförelse mellan uppmätt och beräknad spärrning i grupp-
 väljarsteg vid koordinatväljarsystem”; prof. Jauhiainen.

Kihlberg, Matti Petteri, „Suurten tasavirtojen tarkkuusmittaus erityisesti Hall-gene-
 raattoria käyttäen”; prof. Voipio.

Kokkonen, Olli Timi Petteri, „Voimansiirron staattisen stabiilisuuden kriteeriot”; prof.
 Paavola.

Koponen, Pentti Antero, „Sisäisten ylijännitteiden ja jännitekokeiden keskinäisen vas-
 taavaisuuden selvittely. Erityisesti on kiinnitettävä huomiota eristysten jännitelujuuteen”;
 prof. Paavola.

Kumpula, Erkki Seppo, „Monikanavaisilla kaapelikantaaaltoilaitteilla aikaansaattujen

kaukopuhelinjohtojen jännösvaimennuksen vaihtelut ja niiden vaikutus yhteyksien stabiili-suuteen"; prof. Jauhiainen.

Kuusisto, Timo Heikki, „Kaksifunktio- ja ohjelmoitujen epälineaaristen säätöjärjestelmien tutkiminen teoreettisesti ja analogialaskimella"; prof. Blomberg.

Leppänen, Otso Ora Juhani, „Pyörivän koneen käämilämpötilan määrittäminen käynnin aikana"; prof. Pyökäri.

Leppänen, Pentti Olavi, „Hidastetun alijännitelaukaisun vaikutus tahtimoottorin toimintaan"; prof. Paavola.

Leskinen, Sulo Ilmari, „Tasoilmaavälillä varustetun oikosulkumoottorin teoreettinen tutkiminen"; prof. Pyökäri.

Lind, Mikko Antero, „Impedanssityyppisen, tahtityyppisen ja epätahtityyppisen kuormituksen käyttäytyminen häiriötiloissa"; prof. Paavola.

Lindholm, Tauno Seppo Ilmari, „Nopeuseromittauksen suorittaminen paperikoneikäytössä"; dipl.ins. Laakso.

Luukkonlahti, Reijo Matti, „Erilaisten maadoitusrakenteiden laskentamenetelmät"; prof. Paavola.

Maijanen, Verner Helge Hemminki, „Kaukopuhelinkaapelien välivahvistimien kaukosyöttö koaksiaalikaapeleja silmällä pitäen"; prof. Jauhiainen.

Matikainen, Keijo Erkki, „Hohtopurkausten vaikutus muovieristeisten voimakaapelien jännitekestoisuuteen ja elinikään"; prof. Paavola.

Melavaara, Matti Jalmari, „Kivihiihden lämpöenergian jakaantuminen sähköntuoton ja kaukolämmityksen kesken"; dipl.ins. Rask.

Miettinen, Reino Urho Julius, „Elektronisen videojännitevaihtokytkimen suunnittelu, kokeilu ja mittaukset"; dipl.ins. Kytöniemi.

Mustamo, Eino Juhani, „Hall-generaattorin käyttö sähkökoneiden koetuksessa"; prof. Pyökäri.

Mäkelä, Olavi Aarne, „Jarrukoneen nopeudensäätöjärjestelmän tutkiminen"; prof. Blomberg.

Mäkipää, Juha Onni, „Suuren konepajan tuotannon valvonnan suunnittelu elektronisen tietojenkäsittelykoneen avulla suoritettavaksi"; prof. Niini.

Mäntynen, Risto Antero, „Vesivoimalaitosketjun käyttö vuorokausisäätöön"; dipl.ins. Rask.

Mörsky, Jorma Niilo, „Voimansiirtoverkoston kokonaishäviöiden laskentamenetelmät"; prof. Paavola.

Nieminen, Pekka Juhani, „On konstruoitava kytkentäkaavio, jossa on elektronisia kytkentäkomponentteja niiden sähkömekaanisten kytkentäkomponenttien sijasta, joita käytetään tekn.lisensiaatti Hämeen-Anttilan rakentamassa puhelinliikennekoneessa"; tekn.tri Karlsson.

Nokka, Ilmo Tapio, „Selektiivisesti heijastavien kilpien ja heijastusnauhojen tutkiminen"; prof. Paavola.

Paasikivi, Antti Ilmari, „Kompensaatiokondensaattorien käyttäytyminen tasasuuntaajilla kuormitetuissa verkoissa"; prof. Paavola.

Pitkänen, Kalevi Tapio, „Helsingin kaupungin sähkölaitoksen verkkojen ja laitteiden 10 kV suurjännitejakoverkkoa syöttäville 110/10 kV muuntajille asettamat vaatimukset"; prof. Paavola.

Rahko, Kauko Johan Samuel, „EMD-valitsijoilla rakennetun automaattikeskuksen releistä kokoonpannun ohjaimen (Einstellsatz) korvaaminen puoli- tai kokoelektronisilla piireillä"; dos. Karlsson.

Rajakari, Seppo Olavi, „Hanasaaren voimalaitoksen kattilan ja turbiinin kuormituksen säädön tutkiminen ja arvostelu"; prof. Blomberg.

Ranta, Martti Olavi, „50 Hz:n sähkörata valtakunnanverkon kuormittajana”; prof. Paavola.

Rautiala, Esko Sakari, „Erään magneettivahvistimilla säädetyn vakiojännitetasasuuntaajan stabilisuuden tutkiminen”; prof. Blomberg.

Rickman, Seppo Uolevi, „Aikafunktioiden kuvaus s-tasossa”; prof. Blomberg.

Roivainen, Eemil Olavi, „Savon Voima Oy:n tulevaa maakunnallista runkoverkkoa koskeva teknillistaloudellinen selvitys”; prof. Paavola.

Salomaa, Pentti Arvid, „Puuhiomakoneen käytön asettamat vaatimukset puiden syöttölaitteen ohjaukselle ja käytännössä esiintyvät tärkeimmät sovellutukset huomioonottaen erikoisesti sähkökäyttöiset syöttölaitteet”; dipl.ins. Laakso.

Sihvonen, Pentti Olavi, „Superpositioperiaatteen soveltaminen sähkökoneen lämpenemisen laskemiseen erilaisissa käyttötiloissa”; prof. Pyökäri.

Siitonen, Veijo, „Vaarajännitteet sähköradoilla”; prof. Paavola.

Suhonen, Pekka Herman, „Valaistusmittarien ominaisuuksien tutkiminen ja vertailu”; prof. Paavola.

Talvinen, Timo Yrjö Antero, „Automaattisen rekisteröintivastaanottimen konstruointi kantoaaltopulssin taajuuden mittaamiseksi”; dipl.ins. Kytöniemi.

Teräsvuo, Kalevi Ilmari, „Kuvaortikontyyppiset televisiokameraputket, niiden ominaisuudet ja käyttö”; dipl.ins. Kytöniemi.

Timonen, Esko Ilmari, „Röntgenlaitteiden ja televisiovastaanottimien sähköverkon jännitteelle asettamat vaatimukset”; prof. Paavola.

Torikka, Felix, „Desimetriaaltoalueen vastaanottimen esivahvistimeksi sopivan ontelo-parametrivahvistimen suunnittelu ja ominaisuuksien tutkiminen”; dipl.ins. Kytöniemi.

Verkasalo, Olli Elias, „Röntgendiagnostiikkakoneiden tehokatkaisijoiden kytkentä- ja katkaisuhetken sekä kytkentäajan säätölaitteiden korvaaminen täysin elektronisella järjestelmällä”; prof. Paavola.

Vapaa, Jorma Aatos, „Lämpötilaeron säätöjärjestelmän kehittäminen, joka pitää Poengenlaitteen kuumalevyn keskusta- ja reuna-alueen lämpötilaeron miniminä”; prof. Blomberg.

Vihersalo, Matti Eero Juhani, „Kolmivaiheisen urakäämityksen otsajohtojen reaktanssin teoreettinen ja kokeellinen tutkiminen”; prof. Pyökäri.

Voutilainen, Anssi Pärttyli, „Suurtaajuusspektrin 3...30 MHz analysointilaitteen konstruointi ja mittaukset”; dipl.ins. Kytöniemi.

Vähämaa, Reijo Jaakko, „Vaihevääristymän tutkiminen televisiokuvan siirtoketjussa, lähinnä vastaanottimessa, kun lähetintä ei ole varustettu lisälaitteilla vastaanottimessa syntyvän vaihevääristymän kumoamiseksi”; dipl.ins. Kytöniemi.

Puunjalostusosasto:

Halonen, Veikko Juhani, „Kaasutuksissa esiintyvien haitallisten aineitten vaikutus viskoosiselluloosan valmistukseen ja viskoosin suotautuvuuteen”; prof. Murto.

Hämäläinen, Tauno Sakari, „Laho- ja termiittisuojatun vanerin valmistus”; dos. Siimes.

v. Koskull, Peter Wilhelm Teodor, „Planering av finpapprets konditionering på Tervakoski pappersbruk”; prof. Pellinen.

Kunnas, Kai Esko, „Voimamassan jauhatuksen trimmaus”; prof. Pellinen ja dos. Aaltio.

Kuuppo, Pentti Rauno, „Tutkimuksia meesakalkin regeneroinnista ja uunien yhteyteen asennetusta Imatra-venturista”; prof. Murto.

Kvist, Lars Ingvar, „Korkea-alfapitoisen selluloosan valmistus männystä vesiesihydrolyysisulfaattimenetelmällä”; prof. Murto.

Lähepelto, Jaakko Olavi, „Tutkimuksia voimapaperin kiiltoon ja pintakitkaan vaikuttavista tekijöistä”; prof. Pellinen.

Norkio, Asko Onni Olavi, „Yleisoksaaisuudesta ja vuosiluston paksuudesta kuusitukeilla”; dos. Siimes.

Ollikainen, Kalevi Antero, „Natriumsulfiitti-koivukuidun soveltuvuus sanomalehtipaperin raaka-aineeksi saantoalueella 80—87 %”; prof. Murto.

Paasi, Vesa-Väinö, „Massan zeta-potentiaalin vaikutus hartsiliimauksessa”; prof. Pellinen.

Pojanluoma, Jurkka Tapio, „Sahauskokeita uudella sahakoneella”; prof. Kivimaa.

Rajala, Reijo Aulis, „Eräiden tärkkelyksen ohella käytettävien sideaineiden vaikutus päällystetyn paperin ominaisuuksiin”; prof. Pellinen.

Rautiainen, Rauno Elias Olavi, „Furfuraalitutkimuksia koivupuusta”; dos. Perilä.

Reenpää, Kari Olli, „Tutkimuksia syväpainon painojäljestä”; prof. Pellinen.

Sandelin, Kaj Alexander, „Tutkimus jauhetun pergamiinimassan ominaisuuksista”; prof. Pellinen.

Tammi, Tapio Veli, „Tutkimuksia raaka-aineen merkityksestä lastulevyn valmistuksessa”; dos. Siimes ja tekn.lis. Liiri.

Tanninen, Markku Alpo, „Kondensaattoripaperimassojen jauhatusominaisuudet”; prof. Pellinen.

Toivanen, Pentti Johannes, „Nykyaikaiset painopaperit”; prof. Pellinen.

Viertiö, Eero Johannes, „Täyteaineet paperin opasiteetin antajina”; prof. Pellinen.

Virtain, Matti Elon, „Sanomalehtipaperitehtaan massa- ja vesikierto”; prof. Pellinen.

Yli-Paavola, Antti Juhani, „Erään kotimaisen metsätalousalueen puunjalostusteollisuuden kehitysmahdollisuuksista”; prof. Murto.

Kemian osasto:

Kahanpää, Heikki, „Sikuna-alkoholien muodostuminen etanolikäymisen yhteydessä”; prof. Tikka.

Karlsson, Kaj, „Undersökning av vattenfria natriumpolysulfider”; prof. Erämetsä.

Lehtinen, Timo, „Allo-osimeenin polymerointi”; prof. Harva.

Linnahalmé, Turo, „Tutkimuksia aerobisen ja anaerobisen liotuksen vaikutuksesta ohramaltaan laatuun ja saaliiseen”; prof. Tikka.

Luonteri, Antti, „Tutkimuksia furfuralasetonin hartsautumisesta ja hartsautumistuotteiden ominaisuuksista”; prof. Nyman.

Mäkimattila, Ilkka, „Tutkimuksia fosfaattilannoitteiden valmistuskustannuksista eri valmistusmenetelmiä sovellettaessa”; prof. Niini.

Peltola, Pentti, „Tutkimuksia mäntyöljystä saadusta sterolirikasteesta”; tekn.tri Kajanne.

Rihtniemi, Sakari, „Hiivan tiäminipitoisuuden muutoksista leivontahiivan teollisen kasvatuksen aikana”; prof. Tikka.

Vuorio, Väinö, „Tutkimuksia, jotka koskettelevat lyijydioksidin α - ja β -kidemuotojen hapen ylijännitettä”; prof. Kivalo.

Yrjälä, Ilmo, „Tutkimuksia sulfaattilipeän polttoreaktioista”; prof. Erämetsä.

Vuoriteollisuusosasto:

Eerola, Paavo Ilmari, „Tutkimus sähkömagneettisen tärysekoittimen tuottaman sekoi-
tuksen tehokkuudesta”; prof. Hukki.

Freund, Otto Tapani, „Raakun vaikutuksen ennustaminen rikastamon syötteestä näytteenoton perusteella Otanmäen kaivoksella”; prof. Mikkola.

Heikkilä, Lauri Väinö Kalevi, „Tutkimus raappa- ja sykiloniluokittelusta Keretin rikastamossa”; prof. Hukki.

Henrichson, Olle, „Keramiska oxiders inverkan på nickel och kopolt oxiders reduktionskinetik”; prof. Tikkanen.

Häkkä, Mikko Juhani, „Tutkimus oksidiseosten $\text{NiO}-\text{Al}_2\text{O}_3$ ja $\text{NiO}-\text{CaO}$ soveltuvuudesta kerametallien valmistusmateriaaleiksi”; prof. Tikkanen.

Kangas, Timo Antero, „Seismisessä refraktioliuotauksessa esiintyvistä virhelähteistä”; prof. Mikkola.

Kangas, Veli Juhani, „Nousunajo Alimak- ja pitkäreikämenetelmillä”; prof. Järvinen.

Kekki, Kimmo Kullervo, „Suunnitelma uudelleenjärjestelyistä Ruokojärven kalkkikivi-kaivoksilla”; prof. Järvinen.

Kerola, Pentti Juhani, „Tutkimus syväkairausreiän taipumisesta”; prof. Järvinen.

Kirvesniemi, Aapo, „Tutkimuksia kuumalujan $\text{Ni}-\text{Cr}$ -seoksen valmistamisesta dispersiolujittamalla”; prof. Tikkanen.

Lundström, Kurt Edvin, „Undersökning av Ni - och Co -pulvers sintring samt av keramiska oxiders inverkan på denna”; prof. Tikkanen.

Moisio, Tapani Jouko Ilmari, „Kranaatin johtorengasmateriaalin ja sen rakenteen vaikutuksesta johtorengaaseen liepeilyyn”; prof. Miekko-oja.

Peura, Esa, „ $\text{NiO}-\text{TiO}_2-\text{Cr}_2\text{O}_3$ ja $\text{CoO}-\text{TiO}_2-\text{Cr}_2\text{O}_3$ oksidiyhdisteiden pelkistämisestä”; prof. Tikkanen.

Raike, Pentti Johannes, „Vertaileva tutkimus perän- ja nousunajosta uusilla aukaisumenetelmillä Outokummun kaivoksella”; prof. Järvinen.

Rapeli, Hannu Antero, „Nikkelin selektiivinen rikkihappoliuotus nikkelihienokivestä”; prof. Tikkanen.

Selänne, Pertti Olavi, „Näytteenotto porasoihasta Outokummun kaivoksella”; prof. Mikkola.

Tuisku, Tapani, „Sähköisen vastusluotauksen käytöstä maaperätutkimuksissa”; prof. Mikkola.

Tuovinen, Frans Heikki, „Tutkimus kuumalujan $\text{Co}-\text{Cr}$ -seoksen valmistamiseksi dispersiolujittamalla”; prof. Tikkanen.

Maanmittausosasto:

Haapamäki, Seppo Ilmari, „Mallikolmioinnin tarkkuuden tutkiminen Autografi A8:lla erilaisia siirtopisteryhmiä käyttäen”; prof. Halonen.

Hakalin, Pentti Kalevi, „Universaaliteodoliitti Wild T4:n lukematarkkuuden tutkiminen”; apul.prof. Härmälä.

Hiekka, Martti Väinö, „Tutkimus yksityisten teiden suhteellisesta paljoudesta peruskarttojen mukaan”; prof. Wiiala.

Hintikka, Paavo Samuel, „Tutkimus metsäusjaon kannattavuudesta”; prof. Wiiala.

Jokinen, Matti Sakari, „Kiinteistörakenteelliset tekijät maatalouslaskennan valossa”; prof. Wiiala.

Jouhikainen, Mauno Raimo Elias, „Lempäälän yleiskaava”; prof. Kivinen.

Jäntti, Vesa Matti Tapio, „Maatilojen sisäisen liikenteen kustannuksista Viitasaaren kunnassa”; prof. Wiiala.

Karsta, Jouko Juhani, „Havaintoja arvioimisesta ja sen perusteista v:n 1927 tielain mukaisissa pakkolunastustoimituksissa Oulun läänissä”; prof. Wiiala.

Keränen, Hannes Ensio, „Havaintoja tiluskuvioiden muotoon, suuruuteen ja rajoittamiseen vaikuttavista tekijöistä tilusten erottelussa”; prof. Wiiala.

Koivisto, Kaarlo Oskari, „Kallistuskomponenttien määrääminen horisonttikamera Wild HC i:n kuvista”; prof. Halonen.

Koivumäki, Martti Sakari, „Väri-ilmakuvat metsien kuvatulkinnassa”; ins.ev. Löfström.

Kulmala, Pertti Raimo, „Kahden maantiesuunnan liikennetaloudellinen vertailu eräässä kunnassa”; prof. Wiiala.

Kuosmanen, Eero Eljas Olavi, „Maa- ja metsätalous seutusuunnittelussa”; prof. Wiiala.

Kuusisto, Aarre Olavi, „Valonsäteen taipumisen vaikutus pystylattaa käytävillä optisilla etäisyysmittareilla tehtyihin havaintoihin”; apul.prof. Härmälä.

Lähde, Heikki Kalevi, „Tutkimus vireilläolevien tiesuunnitelmien vaikutuksesta kiinteistöjen rakenteeseen”; prof. Wiiala.

Meuronen, Väinö Juhani, „Kiinteistörakenteesta kirjanpitoluostosten valossa Länsi-Karjalan maanviljelysseuran alueella”; prof. Wiiala.

Oksanen, Jouko Matias, „Teodoliittien testauksesta”; apul.prof. Härmälä.

Ollaranta, Jaakko Juhani, „Tutkimus kiinteistörungon muotoilusta ja ojitustavan vaikutuksesta tuotantolohkolla tapahtuvan liikenteen kustannuksiin”; prof. Wiiala.

Pitkänen, Teuvo Veikko, „Järjestelyn aiheuttaman arvonnousun osittelusta”; prof. Wiiala.

Ruhanen, Viljo Olavi, „Osittelusta poikkeamisesta ja sen tilityksestä”; prof. Wiiala.

Utela, Jouko Antero, „Maatalouskiinteistöjen verotus mittateknillisenä kysymyksenä”; prof. Halonen.

Westergård, Arne Ingvald, „Om metodiken vid jordöverbältselser och dess betydelse ur fastighetsbildningssynpunkt”; prof. Wiiala.

Yli-Pietilä, Martti Onni, „Uusjaon vaikutuksesta jaetun alueen maidontuotantoon”; prof. Wiiala.

Arkkitehtiosasto:

Aalto, Liisa, „Taideteollisuusyhdistyksen museo”; prof. Ekelund.

Adlercreutz, Eric, „Helsingfors' observatorium”; prof. Blomstedt.

Eskelinen, Antti, „Kirjastotalo Kemiin”; prof. Blomstedt.

Gardberg, Jan Sverker, „Semesterhotell vid Korpoström”; prof. Ekelund.

Heloma, Erkki, „Teatteritalo Tampereelle”; prof. Blomstedt.

Ilonen, Arvi, „Kymenlaakson museo, Kotka”; prof. Blomstedt.

Juvonen, Leena, „Vanhainkoti”; prof. Ekelund.

Kaarlehto, Risto, „Raahen city”; prof. Kivinen.

Kallio-Mannila, Raimo, „Yli-Venetmäki. Talouskeskuksen suunnittelu n. 50 peltohehtaarin tilalle ja ratkaisun taloudelliset perusteet”; prof. Suhonen ja arkk. Luostarinen.

Kervinen, Jarmo, „Autokorjaamorakennusten taloudellinen suunnittelu”; prof. Jarle ja arkk. Ruusuvaori.

Koivuniemi, Esa, „Teknillinen tutkimuslaitos”; prof. Blomstedt.

Kolehmainen, Jukka, „Jyväskylän kasvatustieteellisen korkeakoulun ylioppilaskunnan talo”; prof. Blomstedt.

v. Konow, Ossian, „Japansk legation i Helsingfors”; prof. Blomstedt.

Lehti, Esko, „Ylioppilasteatteri”; prof. Blomstedt.

Lehtinen, Martti, „Tampereen kirjastotalo”; prof. Blomstedt.

Lehtosuo, Ritva, „Norjan suurlähetystö Kaivopuistoon”; prof. Blomstedt.

Leppänen, Rauno, „Retkeily- ja virkistyskeskus”; prof. Kivinen ja prof. Suhonen.

Markelin, Antero, „Helsingin Merisatama sekä Eiran ja Hernesaaren ranta-alueiden yleissuunnitelma”; prof. Kivinen.

Murto, Olavi, „Taidemuseo Vaasaan”; prof. Blomstedt.

Nieminen, Jetto, „Pihlajamäen liikekeskus”; prof. Suhonen.

Nykänen, Pertti, „Koli/Hotelli”; prof. Ekelund.

Penttilä, Marikki, „Seutumuseo Naantaliin”; prof. Blomstedt.

Pärssinen, Kari, „Turun keskustan asemakaavallinen järjestely”; prof. Kivinen.

Rantanen, Jaakko, „Merimuseo, Turku”; prof. Blomstedt.

Raunio, Ilpo, „Puistoravintola”; prof. Blomstedt.

Salokari, Jukka, „Taidekirjasto”; prof. Blomstedt.

Savela, Arno, „Yhtenäiskoulu Tapiolan pohjoiseen asumälähiöön”; prof. Blomstedt.

Sipinen, Arto, „Puutarhakaupunki”; prof. Kivinen.

Sormunen, Yrjö, „Kappeli ja seurakuntatalo, Lehtisaari”; prof. Blomstedt.

Suuronen, Matti, „Hämeenlinnan kaupunginkirjasto”; prof. Blomstedt.

Tegelman, Heikki, „Tavaratalo Hakaniemeen”; prof. Blomstedt.

Tilus, Risto, „Pursisatama, Kokkola”; prof. Blomstedt.

Tiula, Martti, „Elokuvatalo, Turku”; prof. Blomstedt.

Wahlberg, Anja, „Merenkulkukeskus Maarianhaminaan”; prof. Blomstedt.

Vikkula, Olli, „Teatterikoulu”; prof. Blomstedt.

Väänänen, Eero, „Kelujärven kyläsuunnitelma”; prof. Kivinen ja arkk. Luostarinen.

XVI. Selvitys teknillisen korkeakoulun opettajien toiminnasta.

Seuraavat teknillisen korkeakoulun professorit, dosentit ja lehtorit ovat ilmoittaneet toiminnastaan lukuvuoden 1960—61 aikana.

Blomberg, Hans Georg, teoreettisen sähkötekniikan professori. (vaihtuva ruotsinkielinen professuuri). Sääätötekniikka ja teoreettinen sähkötekniikka. Sähkötekniillisen osaston osastonjohtaja. Toiminut opettajana „Stiftelsen Tekniska Läroverket i Helsingfors”-nimisessä teknillisessä opistossa. Jäsen Suomen sähköinsinööriiliitossa, Tekniska Föreningen i Finland, Svenska Tekniska Vetenskapsakademien i Finland, Suomen Sääätötekniillisessä seurassa, IFAC:in teoriakomiteassa. Korkeakoulun edustajana URSI:n Suomen Kansalliskomiteassa.

Castrén, Viljo Veli, vesirakennusopin professori. Luennoinut vesirakennusoppi I—III. Kulkulaitosministeriön määräämä Inarinjärven säännöstelyn tarkastaja. Valtion vesivoimatoimikunnan, uittokomitean ja vesihallintokomitean jäsen. Helsingin kaupungin vesihuoltotoimikunnan jäsen. Kristillis-yhteiskunnallisen työkeskusliiton puheenjohtaja, Kristillisen kulttuurin liiton varapuheenjohtaja. STS:n Rakennusinsinööriyhdistyksen, Suurpadot ry Suomen osaston, Kansantaloudellisen yhdistyksen, Suomen maantieteellisen seuran jäsen, Suomen vesivoimayhdistyksen hallituksen jäsen. Osallistunut TTK:n koulukassan stipendillä Schweizerischer Wasserwirtschaftsverband'in järjestämään retkeilyyn Sveitsin vesivoimalaitoksille ja Zürichin vesirakennuslaboratorioon 14.—23. 6. 1961. Julkaissut: „Vesistöjen säännöstelyn tekniikka”, TTK:n moniste n:o 168, 212 siv., Helsinki 1961; „Padot”, Suuri tietokirja 6, 3 s., Helsinki 1961. Suorittanut Yhtyneet Paperitehtaat Oy:lle Valkeakosken voimalaitoksen vedenkäytön valvonnan, Kajaani Oy:lle suunnitelmat Leppikosken voimalaitoksen alakanavan ja patoaukkojen mitoittamisesta ja Iijärven—Ristijärven altaan padotuskorkeudesta.

Erämetsä, Kurt Heikki Olavi, epäorgaanisen kemian professori. Epäorg. kemia II:n luentoja syyslukukaudella 2 t., ja kevätlukukaudella 4 t. Epäorg. kemia III:n luentoja

kevätlukukaudella 2 t. Kirjastovaliokunnan jäsen. Väitöskirjojen ennakotarkastusta suorittavan toimikunnan jäsen. TKK:n edustaja valokuvauksen säätiössä. Jäsen Teknillisten tieteiden akatemiassa, Suomalaisessa tiedeakatemiassa, Suomen kemistiseurassa, Vuorimiesyhdistyksessä, Suomen teknillisessä seurassa, Mikrobiologisessa seurassa, Suomen maantieteellisessä seurassa ym. Julkaissut: „A Modification of the Ion Characteristic to the Glass Theory and the Glasses Coloured with Lanthanons”, *Acta Polytechnica Scandinavica* Ch 12 (290/1960) 22 s.; „The Crystal Chemistry of some Sodium Polysulphides”, *Acta Polytechnica Scandinavica* Ch 15 (301/1961) 18 s.; „Alkuaineiden synty”, *Teekkari* 5/1960.

Halonen, Reino Sakari, fotogrammetrian professori. Luennoinut ohjelman mukaisesti fotogrammetriaa maanmittaus- ja rakennusinsinööriosastoilla sekä valvonut ja ohjannut opetukseen kuuluvia harjoituksia ja tutkintotehtäviä. 1. 8. 1961 lähtien maanmittausosaston johtaja. Korkeakoulun edustaja Suomen Teknillisen Seuran täydennyskoulutus-toiminnan neuvottelukunnassa. Pitänyt virkaanastujaisesityksen 11. 11. 1961 aiheesta „Fotogrammetriset kartoituskojeet”. 1. 5.—16. 5. 1961 maanmittausosaston ylioppilaiden Euroopan-exkursiion johtaja. Suomen teknillisen seuran valtuuston jäsen ja hallituksen varapuheenjohtaja, Otaniemen Urheilusäätiön hallituksen puheenjohtaja, Suomen Fotogrammetrisen seuran puheenjohtaja, Oy Tesvisio Ab:n hallituksen varapuheenjohtaja, Valokuvaus- ja elokuvausammattien edistämissäätiön hallituksen puheenjohtaja, Töölön Pojat-säätiön hallituksen jäsen, „Maanmittaus”-lehden julkaisutoimikunnan jäsen, Kansainvälisen Fotogrammetrisen Seuran VI:n komission puheenjohtaja. Saaanut korkeakoulun apurahan osallistumista varten Kansainvälisen Fotogrammetrisen seuran kokoukseen Lontoossa syksyllä 1960. Oppilasekursiion yhteydessä keväällä 1961 opintomatkat Wieniin ja Roomaan. Julkaissut: „Fotogrammetriset kojeet”, *Teknillinen Aikakauslehti* 23/1960, s. 706—713; Iso Tietosanakirja-teoksen fotogrammetrian alan kirjoittaja. Asian-tuntijatehtäviä, esitelmää.

Harva, Olavi Johannes, orgaanisen kemian teknologian professori. Luennoinut ohjelman mukaisesti sekä valvonut harjoitustöitä ja tutkintotehtäviä. Jäsen komiteassa, joka valmisti teknillisen korkeakoulun lausuntoa valtion teknillisen tutkimuslaitoksen organisoimiskomitean 30. 6. 60 päivätyistä mietinnöistä. Toiminut kemistikillan opintoretkielyn johtajana marraskuussa 1960. Osallistunut teknillisen korkeakoulun edustajana Nordfor-kin kokoukseen Oslolla 27.—28. 4. 61. Osallistunut Kemian keskusliiton järjestämään opintomatkkaan Englantiin 20.—29. 3. 61. Toiminut Neste Oy:n tieteellisenä neuvonantajana. Teknillisen kemian aikakauslehden toimitusvaliokunnan jäsen. Suomen teknillisen seuran, Suomalaisen kemistien seuran ja Finska kemistsamfundet'in jäsen. Julkaissut: „Säteilytyskemian teollisista soveltamismahdollisuuksista”, *Tekn. kemian aikakauslehti* 17 (1960) 337; „Bitumin viskositeetista”, *Tekn. kemian aikakauslehti* 17 (1960) 259; „Bitumin parafiinipitoisuuden määrittäminen”, *VTT, julkaisu N:o 59, Helsinki 1960* (yhdessä P. Kanniston ja Airi Laihon kanssa).

Helenelund, Karl Vilhelm, pohjarakennuksen ja maarakennusmekaniikan professori. Luennoinut ohjelman mukaisesti. Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen geoteknillisen osaston johtaja. Maa- ja vesiteknillisen tutkimussäätiön hallituksen puheenjohtaja. Suomen geoteknillisen yhdistyksen puheenjohtaja. Teknillisten tieteiden akatemian ja Svenska tekniska vetenskapsakademi'n jäsen. Maa- ja vesirakennusinsinöörien yhdistyksen, Suomen teknillisen seuran, Tekniska föreningen i Finland'in sekä Nordenskiöldsamfundet'in jäsen. Toiminut asiantuntijana Norjan teknillisen korkeakoulun geotekniikan ja perustamisopin professorinviran täyttämässä. Osallistunut International Society of Soil Mechanics and

Foundation Engineering-nimisen liiton järjestämään 5. kansainväliseen maarakennusmekaniikan ja pohjarakennuksen kongressiin Pariisissa 17. 7.—22. 7. 1961. Julkaissut: „Pientalojen perustamisesta”, Vesitalous N:o 1/1960, 5 s.; „Savipohjalle perustettavien rakennusten perustamistavoista ja rakennusvaurioista”, Valtion teknillinen tutkimuslaitos, Geoteknillinen laboratorio, Helsinki 1961 (moniste). 70 s.

Tekstiilimiesten liiton hallituksen ym. jäsen. Opintomatkat Sveitsiin ja Hollantiin (kongressi).

Häyrinen, Tauno Erkki, tekstiiliteknologian professori. Kehruu- ja kutomateknologian luennot ohjelman mukaisesti. Tarkastanut TKK:n koulukassan ja rahastojen tilit. Toiminut VTT:n tekstiililaboratorion johtajana. Antanut erillisiä asiantuntijalausuntoja. Toiminut SOK:n Helsingin tehtaiden isännöitsijänä. Suomen teknillisen seuran, Suomen Tekstiilimiesten liiton hallituksen ym. jäsen. Opintomatkat Sveitsiin ja Hollantiin (kongressi).

Jansson, Jan-Erik, hoitanut laivanrakennusopin professorinvirkaa. Luennot, harjoitustyöt ja diplomityöt opetusohjelman mukaisesti. Laivanrakennusalan asiantuntijatehtäviä. Aikakauslehden Tekniskt Forum — Tekniska Föreningens i Finland Förhandlingar päätoimittaja. Julkaissut: „Matematikmaskinerna blir allt mångsidigare” ja „Bestämning av fartygs egenskaper till sjöss”, Tekniskt Forum N:o 15 ja 16, 1960. Arvosteluja, katsauksia, kannanottoja. Esitelmiä laiva-alalta. Suomen edustaja Pariisissa 8.—16. 9. 1960 pidetyssä laivahydrodynamiikan kongressissa „Ninth International Towing Tank Conference” ja sen yhteydessä opintokäyntejä ranskalaisilla laivatelakoilla. Toiminut korkeakoulun laivanrakennusopiskelijoiden opintomatkan johtajana 16. 5.—3. 6. 1961 Englannin laivatelakoille, tutkimuslaitoksiin ja korkeakouluihin. Laivateknillinen opintomatka Ruotsiin 25. 2.—1. 3. 61. Opintokäynti 29. 9. 61 Norjan valtion teknillisessä tutkimuslaitoksessa. Aikakauslehden „European Shipbuilding” toimitusvaliokunnan jäsen. Suomen laivateknillisen komitean varapuheenjohtaja. Seuraavien tieteellisten seurojen jäsen: The Society of Naval Architects and Marine Engineers, New York; The Royal Institution of Naval Architects, London; North East Coast Institution of Engineers and Shipbuilders, Newcastle; Schiffbautechnische Gesellschaft, Hamburg; Svenska Tekniska Vetenskapsakademierna i Finland.

Jaaho, Pekka Antti Olavi, ydinfysiikan professori. Luennoinut ydinfysiikkaa 2 vt. syys- ja kevätlukukaudella, reaktorifysiikkaa 2 vt. syys- ja kevätlukukaudella, seminaariharjoituksia 1 vt. syys- ja kevätlukukaudella. Vapaaehtoinen luentosarja kvanttimekaniikkaa 2 vt. kevätlukukaudella. Teknillisen fysiikan osaston johtaja. Atomienergianeuvoittelukunnan tieteellis-teknillisen jaoston jäsen, Oulun yliopiston va. konsistorin jäsen, atomivastuukomitean jäsen, Pohjoismaiden teoreettisen atomifysiikanlaitoksen johtokunnan jäsen. Suomen fyysikkoseuran jäsen ja puheenjohtaja 13. 2. 1961 saakka. Teknillisten tieteiden akatemian jäsen. Reaktoritoimikunnan jäsen ja puheenjohtaja. Atomienergian käyttömahdollisuuksia Suomessa selvittäneen kansainvälisen tutkimusryhmän jäsen.

Järvinen, Kauko Nestor, kaivostekniikan professori. Luennot: III kurssilla: paineilma ja louhinta, IV kurssilla: nostokoneet ja vaakasuorakuljetus. Otanmäki Oy:n teknillinen asiantuntija. Opintomatka Ruotsiin Kiirunan ja Malmbergetin kaivoksille. Toinen matka Norjaan Titanian kaivoksille ja Ruotsiin Vassbon kaivokselle. Julkaissut: „Maailman rautamalmimarkkinat ja Lapin malmit”, Lapin tutkimusseuran vuosikirja II 1961, 15 s. Rovaniemi 1961. Otanmäen, Kärvasvaaran ja Raajärven kaivoksiin liittyviä suunnitelmia ja teknillisiä uudistuksia.

Kajamaa, Mauno Daniel, kartografian dosentti ja kartografisen laitoksen esimies. Kartografian luentosarja (807) 2 vt. sekä syyslukukaudella 2 vt. harjoituksia. Tentti-kuulusteluja, dipl. töiden tarkastuksia ja kartografisen laitoksen esimiehen toimesta aiheu-

tuvia tehtäviä. Maanmittaushallituksen yli-insinööri, topografisen toimiston ja karttapainon johtaja. Jäsen ja jaoston puheenjohtaja valtioneuvoston asettamassa kartastokomiteassa, jossa ominaisuudessa mm. huolehtinut sisäasiainministeriön 25. 10. 1960 hyväksymien ja maanmittaushallituksen kartanmyynnin kustantamien julkaisujen „Kaavojen pohjakarttojen kuvausteknilliset ohjeet 1: 500 ... 1: 2000; 1: 4000, 1: 5000; 1: 10000, 1: 20000” (3 julkaisua) toimittamisesta. Suomen Kartografisen Seuran puheenjohtaja. Suomen Maantieteellisen Seuran työntekijän ja kartastotoimikunnan jäsen. Maanmittausaikakauskirjan julkaisutoimikunnan jäsen. Bibliotheca Cartographica - julkaisun suomal. avustaja. Maanmittausinsinöörien Liiton ulkoasiainvaliokunnan puheenjohtajana. Saanut Suomen Leijonan ritarikunnan komentajamerkin 6. 12. 1960. Saanut Teknillisen korkeakoulun dosenttistipendin. Suomen edustajana kansainvälisen kartografisen seuran I yleiskokouksessa Pariisissa 29. 5.—3. 6. 1961 (opetusministeriön apuraha). Julkaissut: „Kartastojen koordinoimisesta”, 4 s., Helsinki 1960, Maanmittausinsinööri N:o 8; „Allmänna kartverksarbeten i Finland”, 4 s., Helsinki 1960; „Nionde Nordiska Lantmätaremötet i Köpenhamn 27.—29. 6. 1960 varten laadittu karttaliitein varustettu selonteko. Johtanut maan peruskartoitus- ja kartanpainatustöitä, sekä teoksen „Suomen Kartasto 1960” kartografisteknillisiä töitä.

Kivalo, Pekka, fyysikaalisen kemian professori. Luennoinut ohjelman mukaisesti fyysikaalista kemiaa ja valvonut siihen kuuluvia harjoitustöitä ja tutkintotehtäviä. Kemian osaston säteilysuojauksen valvoja. Kemian osaston opetusohjelmakomitean jäsen. A. Kordelinin Säätiön hallituksen varajäsen. British Council'in ja Suomalais-amerikkalaisen stipendilautakunnan jäsen. Suomalaisen Kemistien Seuran jäsen, Suomen Teknillisen Seuran ja sen kemistikillan hallituksen jäsen. Saanut varttuneiden tieteenharjoittajien apurahan sekä Tekniikan edistämissäätiön ja Valtion luonnontieteellisen toimikunnan apurahan apulaisen palkkaamista varten. Osallistunut IUPAC:n kongressiin Montrealissa 2.—11. 8. 1961 sekä tutustunut USA:ssa eräisiin uusimpiin yliopistollisiin kemian laitoksiin 12.—30. 8. 1961. Julkaissut: „Teknillisen korkeakoulun kemian osaston opetusohjelma teknillistyy”, *Kemisti — Kemisten* n:o 3, 1961; „Teknillisen korkeakoulun kemian osaston uusi opetusohjelma” *Suomen Kemistilehti* n:o 7—8, 1961. Antanut asiantuntijalausunnot Ins.toimisto Murto & Pöyrylle sekä Outokumpu Oy:lle.

Kivisalo, Bruno, sillanrakennusopin professori. Luennoinut opetusohjelman mukaisesti sillanrakennusoppia ja staattisesti määrättyjen siltaristikoiden teoriaa. Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen hallituksen varajäsen ja rakennusalan tutkimusneuvottelukunnan jäsen. Suorittanut rakennushallituksen pyynnöstä tutustumismatkan eräisiin Keski-Euroopan tutkimuslaitoksiin ja laatinut ehdotuksen sillanrakennus- ja staattisen laboratorion huonetilaohjelmaksi. Valtion rakennushankkeiden suunnittelutyötoimikunnan jäsen. Teknillisten tieteiden akatemian jäsen. Suomen Betoniyhdistyksen jäsen sekä yhdistyksen hallituksen, teknillisen valiokunnan ja A-betonivaltuuksia käsittelevän komitean jäsen. Betoninormikomitean yleisen jaoston jäsen ja teräsjaoston puheenjohtaja. Suomen teknillisen seuran, Suomen tieyhdistyksen ja Rakennusinsinööriyhdistyksen jäsen. IVBH:n jäsen, sen pysyvän valiokunnan Suomen osaston jäsen sekä yhdistyksen teräsrakenteita koskevan työkomission jäsen. Fédération Internationale de la Précontrainte'n jäsen. Rakennusinsinööriyhdistyksen kilpailusääntöehdotusta laatimaan asetetun toimikunnan puheenjohtaja. Laatinut Tietokirjaan artikkelin silloista (Werner Söderström Oy:lle). Saattanut tie- ja vesirakennushallituksen tilaaman Rungonsalmen riippusillan suunnittelutyön päätökseen. Toiminut Helsingin kaupungin toimeksiannosta Lapinlahden sillan suunnittelutyön teknillisinä asiantuntijana ja alustavan ehdotuksen tarkastajana.

Korhonen, Unto Kalervo, fysiikan professori. Luennot: syys- ja kevätlukukaudella 4 vt. fysiikka I, 2 vt. fysiikka II. Röntgen- ja materiaalfysiikkaa 3 vt. syyslukukaudella.

Fysiikan laboratorion prefekti. Fysiikan dosentti Helsingin yliopistossa. Julkaissut: „On the rearrangement of physics courses in higher technical education”, 3 s., International Conference on Physics Education, Paris 1960, Paper n:o 31; „Fysiikan opetuksen uudelleen järjestämisestä insinöörikoulutuksessa”, 3 s., Arkhimedes N:o 2, 1960, Helsinki.

Kuuskoski, Viljo Nikolai, huoneenrakennustekniikan professori. Luennot, harjoitukset ja betoniteknologian kurssi pidetty ohjelman mukaisesti. Kevätlukukaudella pidetty 2 vt. ylim. harjoituksia sellaisia yleiskursseja seuranneita ylioppilaita varten, jotka eivät syyslukukaudella olleet saaneet harjoitustöitään valmiiksi. Rakennusinsinööriosaston johtaja. Teknillisen korkeakoulun rakennustoimikunnan jäsen, edustaja Otaniemen Asuntosäätiön hallituksessa. Virallisenä vastaväittäjänä tekn.lis. A. I. Putkosen ja tekn.lis. Lauri Mehdon väitöstilaisuuksissa 5. 4. 1961 ja 8. 4. 1961. Otaniemen neuvottelukunnan ja hoitokunnan jäsen. Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen hallituksen ja sen työvaliokunnan jäsen, betoni-tekniillisen laboratorion neuvottelukunnan jäsen, rakennusryhmän laboratoriodien neuvottelukunnan jäsen. Oulun yliopiston va. konsistorin jäsen. Etelä-Espoon Yhteiskoulun vanhempainneuvoston puheenjohtaja. Toiminut neuvottelevana insinöörinä. RAKEVA:n hallintoneuvoston jäsen. Helsingin Puhelinyhdistyksen edustajainkokouksen jäsen. Antanut asiantuntijalausannon Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen betoniteknillisen laboratorion johtajanviran hakijoista. Osallistunut 11.—20. 1. 1961 Comité Européen du Béton'in kongressiin Monacossa Tekniikan Edistämissäätiön apurahan turvin. Osallistunut Pohjoismaiden teknillisten korkeakoulujen rakennusinsinööriosastojen professoreiden kokoukseen Helsingissä 12.—13. 5. 1961.

Laasonen, Veikko Pentti Johannes, lujuusopin professori. Ohjelman mukaisesti pitänyt lujuusopin kurssien 042—45 luennot sekä matematiikka VI:n luennot osittaisdifferentiaaliyhtälöistä. Teknillisen korkeakoulun matematiikkakoneen hankintaa ja käyttöä suunnittelevan toimikunnan jäsen. Hoitanut puolta Helsingin Yliopiston sovelletun matematiikan professorinvirasta. Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen matemaatikko. Jäsen Ylioppilaiden opintolainarahaston hallituksessa sekä Valtion opintotakauslautakunnan hallituksessa. Tietojenkäsittelyalan kansallisen komitean puheenjohtaja sekä Suomen edustaja vastaavassa kansainvälisessä federaatiossa. Arkhimedes-lehden toimituskunnan jäsen. Suomalaisen tiedeakatemian, Teknillisten tieteiden akatemian, Suomen teknillisen seuran, Matemaattisen yhdistyksen sekä seurojen „Gesellschaft für angewandte Mathematik und Mechanik” ja „Österreichische Mathematische Gesellschaft” jäsen. Osallistunut syyskuussa valtion stipendin avuin matemaattisiin kongresseihin Innsbruckissa ja Roomassa. Julkaissut: „Die Größenordnung des Fehlers beim Differenzenverfahren elliptischer Gleichungen”, V österr. Mathem. Congr., Innsbruck 1960; „Tietojenkäsittelyn alueen kartoitusta”, STS:n täydennyskoulutuskurssin julkaisu n:o 28. Erilaisia lujuusopillisia tutkimuksia.

Linnaluoto, Veikko Viktori, lentotekniikan professori. Luennoinut sovellettua aerodynamiikkaa, lentokonerakennuksen statiikkaa ja lentokonerakennusta. Luentoja ja harjoituksia Sotakorkeakoulussa, 27 tuntia kevätlukukaudella 1961 aiheesta „lentomekaniikka”. Suomen Teknillisen Seuran jäsen. Kunniamerkkejä sodan ajoilta. Virtauslaboratorioita koskeva opintomatka Ruotsiin kesäkuussa 1961. Julkaissut: Virkaanastujaisesityelmä „Lentokaluston hankinta”, 4 s., Teknillinen Aikakauslehti n:o 22, 1960. Tehnyt valmisteltavaa tutkimustyötä Otaniemeen suunniteltua virtauslaboratoriota varten.

Manner, Eero Johannes, maa- ja vesioikeuden dosentti. Luennot: vesioikeus (Talousoikeus IV) sl. ja kl.

Miekk-oja, Heikki Malakias, metalliopin professori. Luennot: Metalliooppi (671) syys- ja kevätlukukaudella 4 vt., metalliraaka-aineoppi I (201) syyslukukaudella 3 vt., ja kevätlukukaudella 2 vt. Vuoriteollisuusosaston johtaja heinäkuun 1 päivästä. Elektromikroskopian laitoksen johtokunnan jäsen. Suomalaisen Tiedeakatemian, Teknillisten Tieteiden Akatemian, Fyysikkoseuran, Vuorimiesyhdistyksen ja Konepajainsinööriyhdistyksen jäsen, Institute of Metals'in kirjeenvaihtojäsen. Saaanut valtion apurahan varttuneille tieteenharjoittajille sekä apurahat apulaisten palkkaamiseen Valtion luonnontieteelliseltä toimikunnalta ja Atomiennergianeuvottelukunnalta. Julkaisut: „Metalliooppi”, 669 s., Helsinki.

Mikkola, Aimo Kustaa, mineralogian ja geologian professori. Luennoinut ohjelman mukaisesti geologia II:ta, malmigeologiaa ja kaivosgeologiaa. Ohjannut harjoitus- ja diplomitoita. Stipendilautakunnan ja opintotakauslautakunnan puheenjohtaja. Vuorimieskillan USA:han 3. 7.—16. 8. 61 tekemän kaivos- ja metallurgiekskursioiden johtaja. Geologisen tutkimuslaitoksen neuvottelukunnan jäsen, Suomen luonnonvarain tutkimussäätiön hallituksen varajäsen, Outokumpu Oy:n Säätiön hallituksen varajäsen. Suomen Geologisen seuran varapuheenjohtaja 1961, Maantieteellisen seuran, Vuorimiesyhdistyksen, Geologiska Föreningen i Stockholm'in, American Institute of Mining, Metallurgical and Petroleum Engineers'n sekä Society of Economic Geologists'n jäsen. Nauttinut varttuneiden tieteenharjoittajien apuraha. Julkaisut: „Vihannin malmiesiintymän mineralisaatiosta”, Geologi n:o 9—10, 1960; „Sovelletun geologian opetuksen tehostaminen”, Geologi n:o 1, 1961. Asiantuntijalausuntoja kaivosgeologian alalta.

Murto, Jaakko Olavi, puun kemiallisen teknologian professori. Ohjelman mukaiset luentosarjat, harjoitus- ja diplomitoiden johtamisia. Teknillisen korkeakoulun edustaja Suomen Luonnonvarain Säätiön hallituksessa. Toiminut neuvottelevana insinöörinä selluloosa-, paperi- ja kartonkitehdasalalla. Johtanut Puunjalostajakillan oltermannina kaksi kotimaista ekskursiota ja avustanut kiltää ranskalaisten paperi-insinöörien tehdasretkeilyjen ym. järjestelyissä.

Niini, Eino Markus, teollisuustalouden professori, koneinsinööriostasoson johtaja. Luennoinut ohjelman mukaisesti teollisuustalouden tuotannollisen (2 vt.) ja kaupallisen (2 vt.) jatkokurssin sekä ohjannut näihin kuuluvat harjoitus- ja tutkintotehtävät. Korkeakoulun kielitutkintolautakunnan jäsen suomenkielen tutkintoja varten. Korkeakoulun edustaja Tehokkaan Tuotannon Tutkimussäätiön täydennyskoulutusvaliokunnassa. Ammatillääketieteen säätiön hallituksen jäsen. Helsingin kaupungin työtehoneuvottelukunnan jäsen. Teknillisten tieteiden akatemian jäsen. Varttuneiden tieteenharjoittajien apuraha. Julkaisut: „Kuka suorittaa standardisoimistyötä” 1 s., Tehostaja n:o 4/1961; „Standardisoinnin käsite talouden kannalta” 3 s., Teknillinen Aikakauslehti N:o 10/1961, „The Economic Aspect of the Standardization Concept” 5 s., ISO Bulletin, Helsinki 1961. Eri-tyisen toimikunnan jäsenenä osallistunut valtion rautateiden sähköistysuunnitelman arvos- teluun.

Niinivaara, Kauko Sakari, maatalouden vesirakennuksen dosentti. Luennot: vesien- suojelu ja hydrologia. Vesiensuojelun toimistopäällikkö, vesiensuojelun neuvottelukunnan asiantuntijajäsen. Suomen teknillisen seuran, Maa- ja vesirakennusinsinöörien yhdistyk- sen, Föreningen för Vattenhygien i Sverige'n jäsen. Maa- ja vesiteknillisen tutkimus- säätiön stipendi kesäk. 1961 Ruotsiin vesiensuojelukysymysten tutkimista varten. Julkais- sut: „Vesiensuojelusta Englannissa”, Vesitalous 1/1960, Helsinki; „Vapaaehtoisen vesien- suojelutyön merkityksestä”, Vesitalous 3/1960, Helsinki.

Nikkilä, Olavi Elis, biokemian ja elintarvikekemian dosentti. Elintarvikekemian opetusta (luentoja ja ekskursioita), diplomitöiden ohjausta. Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen Elintarviketeollisuuslaboratorion johtaja. Antanut Helsingin yliopistossa biokemian opiskelijoille syyslukukaudella kurssin elintarvikkeiden laadun arvostelusta ja tarkastuksesta. Jäsen elintarvikeneuvottelukunnassa, viljantutkimustoimikunnassa, Helsingin kaupunginhallituksen asettamassa vesihuoltotoimikunnassa, Valtioneuvoston asettamassa vointarkastuslaitoskomiteassa, margariinilakikomiteassa, säteilysuojausasiain neuvottelukunnassa. Elintarviketutkimussäätiön hallituksen varapuheenjohtaja, Pohjoismaisen rasvanhärskiintymissymposiumin yhdysmies, Panimolaboratorion hallituksen jäsen. Jäsen Suomalaisen Kemistien Seurassa, Elintarviketutkijain Seurassa, Suomen Kylmäteknillis-taloudellisessa Yhdistyksessä, Viljateknikkojen Seurassa, Meijeritieteellisessä Seurassa, Institute of Food Technologist'ssa, Societas Biochemica'ssa, Biophysica et Microbiologica Fenniae'ssa, Societas Genetica Fennica'ssa (perustajajäsen). Tutustunut pohjoismaisiin elintarviketutkimuslaitoksiin sekä Detmoldin viljantutkimuslaitokseen Saksassa. Osallistunut neljenteen kansainväliseen säilykekongressiin Berliinissä, viidenteen kansainväliseen vesikongressiin ja näyttelyyn Berliinissä ja pohjoismaiseen rasvanhärskiintymissymposiumiin Norjassa. Julkaissut: „The radio-activity of milk collected from various localities in Finland”, The State Institute for Technical Research, Finland, Tiedotus, sarja IV—29, Helsinki 1960 (yhdessä J. Rajamaan ja A. Vuorisen kanssa); „Elintarvikkeiden ennakkovalvonnan tehostaminen ja kehittäminen kiireellistä”, Terveyttä kohti 1, s. 6—7, 1960; „Kunnallinen elintarvikkeiden tarkastus kaipaa keskittämistä ja tehostamista”, Suomen Kemistilehti 5, s. 174—175, 1960; „Elintarvikkeet tutkimuksen kohteena”, Myyjä ja Myymälä 4, s. 4—7, 1960; „Vitamiinivillitys”, Kuva-Posti 31, s. 24—25, 1960.

Oksala, Ohto Antero Kaarle, työpsykologian ja työnjohto-opin professori. Luennoinut ja pitänyt harjoitukset ohjelman mukaisesti. Järjestänyt arkkitehtiosaston oppilaisiksi pyrkivien karsintakurssiin sisältyvän taipumustestauksen. — Korkeakoulun edustajana Suomen Ylioppilaskuntien Liiton Terveystieteiden valtuuskunnassa. Työterveyslaitoksen psykologisen osaston johtaja (osapäivätyö). Suomalaisen kirjallisuuden edistämisvarain valtuuskunnan jäsen. Suomen Teknillisen Seuran jäsen. Tuottavuusmiesten Killan kiltavaari. Filosofisen Yhdistyksen hallituksen jäsen. Kasvatusopillisen Tutkijaneuvoston jäsen. Suomen Psykologisen Seuran puheenjohtaja. Suomen Teollisuuslääketieteellisen Yhdistyksen jäsen. International Association on Occupational Health'in Permanent Committee'n jäsen. Association Internationale de Psychologie Appliquée'n Comité Directeur'in jäsen. American Psychological Association'in foreign affiliate. Osallistunut kansainväliseen sovelletun psykologian kongressiin Kööpenhaminassa elok. 1961 pitäen siellä esitelmän sekä kansainväliseen bioteknologiseen kongressiin Tukholmassa elok. 1961. Julkaissut tutkielman „Testprüfungen der mathematisch-technischen Begabung und ihre Bewährung in einer technischen Hochschule”, Bericht über den 22. Kongress der Deutschen Gesellschaft für Psychologie in Heidelberg 1959, Göttingen 1960, ynnä kaksi muuta suomenkielistä lyhyempää artikkelia psykologian alalta.

Paavola, Martti Johannes, sähkölaitosten professori. Luennoinut sähkölaitosten suunnittelua. Korkeakoulun edustaja Suomen Sähkölaitosyhdistyksen Tutkimusosaston neuvottelukunnassa ja Ammattinedistämislaitoksen hallituksessa. Toiminut kustoksena tekn. Viljo Immosen väitöskirjan tarkastustilaisuudessa. Kauppa- ja teollisuusministeriön määräämä jäsen Sähkötarkastuslaitoksen hallituksessa ja työvaliokunnassa. Kauppa- ja teollisuusministeriön asettaman sähkölautakunnan puheenjohtaja. Valtion teknillistieteellisen toimikunnan jäsen. Valtionrautateiden sähköistysuunnitelmien arvostelutoimikunnan jäsen. Imatran Voima Oy:n hallintoneuvoston jäsen. Valtion teknillisen tutkimuslaitok-

sen sähköteknillisen laboratorion johtaja. Aikakauslehtien Voima ja Valo ja Kraft och Ljus päätoimittaja. Helsingin Puhelinyhdistyksen edustajiston jäsen. Sähköinsinööriliikan oltermanni. Teknillisten tieteiden akatemian, Suomen teknillisen seuran, Suomen sähköinsinööriliiton, Suomen fyysikkoseuran, Suomen valoteknillisen seuran ja kansainvälisen suurjännitejärjestön Cigrén jäsen sekä Insinööriliiton kunniajäsen. Valoteknillisten järjestöjen Svenska Belysningsällskapet (Ruotsi), Selskapet för Lyskultur (Norja) ja Lys-teknisk Selskab (Tanska) kirjeenvaihtajajäsen. Tehnyt opintomatkan Ruotsiin, Länsi-Saksaan ja Sveitsiin Otaniemen suurjännitelaboratorioasiassa. Vierailut Saksan demokraattisen tasavallan korkeakouluissa teknillisen korkeakoulun edustajana.

Pyökäri, Tauno Olavi, sähkötekniikan professori, opetuslana sähkökoneet. Luennoinut opetusohjelman mukaisesti sähkökoneopin peruskurssin (Sähkökoneet I) ja jatkokurssin (Sähkökoneet II). Erilaisten toimikuntien jäsen. Valtioneuvoston 20. 4. 61 asettaman ylioppilastutkintokomitean jäsen. Itä-Suomen kulttuurikomitean asiantuntija. Invaliidsäätiön Ammattikoulun johtokunnan puheenjohtaja. Walter Ahlströmin Säätiön hallituksen jäsen. Suomen Sähköinsinööriliitto ry:n, Suomalaisten teknikkojen seuran, Yleinen Insinööriyhdistys ry:n, Reserviupseeriliitto ry:n, American Institute of El. engineerin ym. jäsen. STS:n valtuuston jäsen. Teknillisten Tieteiden Akatemian jäsen. Saaanut vartuneiden tutkijain apurahan. Opintomatka Tanskaan, Saksaan, Ranskaan, Belgiaan ja Hollantiin 15. 5.—16. 6. 61. „Muuntajien taloudellinen valinta”, Voima ja Valo 4/1961, Helsinki (yhdessä dipl.ins. L.-Chr. Bärlundin kanssa); „Onko insinöörien koulutusjärjestelmämme vanhentunut?”, Insinööriuutiset — Ingenjörssnytt 11/1961. Suorittanut tasomottoa koskevia tutkimuksia.

Ryti, Karl Johan Henrik, lämpötekniikan ja koneopin professori. Luennoinut opetusohjelman mukaan (jatkokurssi 212. II käsitti lämmön siirtymistä konvektion, johtumisen ja säteilyn kautta). Toiminut K. J. Gummerus Oy:n kustantaman „Tekniikan Käsikirjan” päätoimittajana. 7. osa ilmestyi huhtikuussa 1961. Suomalaisten teknikkojen seuran jäsen. Julkaissut: Moniste n:o 151 „Termodynamiikka” uudistettu ja laajennettu 282-sivuisiksi; moniste n:o 121 „Besselin funktiot”, 47 s. (TKK:n monistustoimisto).

Saraoja, Eero Kustaa, sähkötekniikan dosentti. Ei pidetty luentoja. Diplomi- ja lisen-siaattitöiden sekä seminaariesitelmien ohjausta. Päätoimi Suomen Sähkölaitosyhdistyksen tutkimusosastolla. Osallistuminen komiteoihin: Sähköenergian laatua tutkiva pohjoismai-nen komitea (puheenjohtaja), Varmuusmääräyskomitean suurjännitejaos (puheenjohtaja), Suomen Sähköteknillisen Standardisoimiskomitean eristinjaosto ja eristinkoukkujaosto, Viesti- ja vahvavirtalaitosten vaarajännitevaliokunta, UNIPEDE (Union Internationale des Producteurs et Distributeurs d'Énergie Élektrique), atomivoimakysymyksiä käsittelevä komitea, 9 eri teknillistä komiteaa Suomen IEC-toimikunnassa. Jäsen seuraavissa seu-roissa: Suomen teknillinen seura, Suomen Sähköinsinööriliitto, Suomen Vesivoimayhdistys, Suomen lahosuojayhdistys, Teknillisten tieteiden akademia. Osallistunut pohjoismaiseen sähköenergian laatua tutkivan komitean kokoukseen Tukholmassa 6.—7. 4. 61. Osallis-tunut kansainväliseen ukkossuojaukongressiin Italiassa (Trieste) ja Jugoslaviassa (Opa-tija) 22.—27. 5. 61 sekä tutustunut Sveitsissä (Luganon lähellä) sijaitseviin ukkostut-kimusasemiin. Julkaissut: „Results from lightning counter measurements in Sweden, Norway and Finland”, CIGRÉ 1960/Nr 330 (yhdessä D. Müller-Hillebrandin ja O. Johan-senin kanssa); „Eristävät vesiputkiliitokset”, Tietoja sähköliiton toiminnasta 1960 n:o 2; „6. ukkossuojaukongressi Triestessä ja Opatijassa 22.—27. 5. 1961”, tietoja sähkölaitos-yhdistyksen toiminnasta 1961 n:o 1; „Ukkonen ja salama”, Sähköurakoitsija 1961 n:o 4.

Savolainen, Kalervo Johannes, rautatienrakennuksen sekä maa- ja tienrakennuksen professori. Luennot: harjoitus- sekä diplomi- ja lisensiaattityöt ohjelman mukaisesti. Koulukassan, erillisten rahastojen sekä monistustoimiston tilien tarkastaja. Valtionrautateiden sähköistämisuunnitelmia tarkastamaan asetetun toimikunnan puheenjohtaja, samoin valtionrautateiden hallintoa ja hankintoja tutkimaan asetetun komitean jäsen. Suomen teknillisen seuran, Rakennusinsinööriyhdistyksen, Pohjoismaiden tieteknillisen liiton sekä Suomen tieyhdistyksen jäsen, viimeksimainitun hallituksen jäsen, Lumiauratoimikunnan jäsen. Opintomatka Ruotsiin, Tanskaan, Saksaan ja Hollantiin, missä tutustunut tielaboratorioiden tutkimustoimintaan ja järjestelyyn. Varttuneiden tutkijain stipendi. Aikakauslehtikirjoituksia, esitelmiä.

Subonen, Esko Sakari, arkkitehtuuri II:n (Nykyaikainen rakennustaide, asuinrakennukset) professori. Ohjelman mukaiset luennot (4 vt.) ja harjoitukset (9 vt.) arkkitehtiasaston III vuosikurssin ja sitä vanhemmille oppilaille. Stipendi- ja opintolainautakuntien jäsen. Teknillisen korkeakoulun Otaniemen päärakennuksen kustannusarvion tarkistamistoimikunnan puheenjohtaja. Rakennusasetuskomitean, lisätyn rakennushallituksen asema-kaavajaoston, maaseudun rakennustutkimusneuvottelukunnan ja Olavinlinnan entistämistoimikunnan jäsen. Helsingin rakennusjärjestyskomitean, Helsingin rakennustarkastusviraston organisoimiskomitean, Asuntosäätiön valtuuskunnan, Suomen Rakennustaiteen Museon hallituksen ja Maatalousseurojen Keskusliiton rakennusvaliokunnan jäsen. Kulku-laitos- ja yleisten töiden ministeriön asettamien Asuntosäätiön, Kotitalouskeskuksen ja Maatalousseurojen Keskusliiton alaisina toimivien tutkimustoimikuntien jäsen sekä Asuntosäätiön kerrostalotutkimuksen johtaja ja suorittaja. Suomen Arkkitehtiliiton, Suomen Rakennustaiteen Seuran, Suomen Museoliiton ja Ehrensverd-seuran jäsen. Opintomatkvoja Ruotsiin, Sveitsiin ja Italiaan, viimeksimainittuun saanut TKK:n apurahan. Asuntoalaa koskevia esitelmiä eri yhteyksissä ja 4 luentoa Jyväskylän kulttuuripäivillä asutosuunnittelun uusista virtauksista. Artikkeleita mm. Arkkitehti-lehdessä, Teknillisessä Aikakauslehdessä ja Rakennustaidossa. Omassa arkkitehtitoimistossa suunnitellut asuinrakennus- ja liiketalokiinteistöjä Helsinkiin (Tehtaankatu 36 a, Paatsamantie 5), Poriin (Satakunnankatu 12 ja 17, Tasavallankatu 5) ja Toijalaan (Toja Oy).

Suomalainen, Heikki, biokemian ja elintarvikekemian dosentti. Luennoinut käymisteollisuuden biokemiallisista perusteista tehdaskäynteineen. Johtanut diplomi- ja lisensiaattitöitä. Oy Alkoholiliike Ab:n teollisuustoimen sekä kemiallisen tutkimustoiminnan johtaja, Helsingin Yliopiston dosentti, Väkijuomakysymyksen Tutkimussäätiön hallituksen jäsen, Suomen Hiivatehtaitten Myyntiyhdistyksen hallituksen puheenjohtaja. Elintarvike-tutkijain seuran (1961—) ja Suomen Kirjallisuuspalvelun seuran (1959—) hallituksen jäsen. Suomen Fysiologiyhdistyksen perustajajäsen sekä hallituksen jäsen (1961—), Kansainvälisen puhtaan ja sovelletun kemian unionin (IUPAC) käymiskemian jaoston jäsen (1959—) ja sihteeri (1961—). Osallistunut kutsuttuna 101. Versammlung der Gesellschaft Deutscher Naturforscher und Ärzte Hannoverissa syyskuussa 1960. Luennoinut Kemian Päivillä 60 Helsingissä marraskuussa 1960. Esitelmöinyt ja toiminut jaoston puheenjohtajana V. Kansainvälisessä Biokemistikongressissa Moskovassa elokuussa 1961. Järjestänyt IUPAC:in käymiskemian jaoston työryhmän kokouksen Helsingissä elokuussa 1961 ja esitelmöinyt siinä. Julkaissut: „Alkoholifysiologisen tutkimuksen nykynäkymiä”, Teknillisen Kemian Aikakauslehti 17 (1960) 779—783; „Vitaminerschöpfung bei Alkoholgenuss”, 26th International Congress on Alcohol and Alcoholism, Stockholm 1960, Abstracts 514—515; „Anthocyanine in Nordischen und in einigen anderen Beerenfrüchten”, Zeitschrift für Lebensmittel-Untersuchung und -Forschung 112 (1960) 197—212 (yhdessä Christine Erikssonin kanssa); „Anthocyanins of arctic bramble *Rubus arcticus* L.”, Suo-

men Kemistilehti 33 B (1960) 155—158 (yhdessä A. J. A. Keräsen kanssa); „Determination of the carbohydrate fractions of baker's yeast”, Suomen Kemistilehti 33 B (1960) 61—65 (yhdessä Samuel Pfäfflin kanssa); „Oxydation des Äthylalkohols in isolierter Leber und isoliertem Hinterkörper der Ratte”, Hoppe-Seyler's Zeitschrift für physiologische Chemie 318 (1960) 1—5 (yhdessä Olof Forsanderin ja Niels Räihän kanssa); „Biologisesta alkoholitutkimuksesta Alkon piirissä”, Alkoholipolitiikka 25 (1960) 103—111, 151—152; „Biologisk alkoholforskning inom Alko”, Alkoholpolitik 23 (1960) 57—65; „On biological alcohol research sponsored by Alko”, Alkoholpolitik 23 (1960) 89—96 (yhdessä Olof Forsanderin ja Henrik Wallgrenin kanssa); „Changes in the phosphatase activity of baker's yeast during the growth phase and location of the phosphatases in the yeast cell”, Biochimica et Biophysica Acta 37 (1960) 482—490 (yhdessä Matti Lingon ja Erkki Ouran kanssa); „The saccharase activity of baker's yeast in relation to its mannan content”, Suomen Kemistilehti 33 B (1960) 205 (yhdessä Samuel Pfäfflin ja Erkki Ouran kanssa); „Humalavaikutus ja kemiallinen rakenne”, Väki-juomakysymyksen Tutkimussäätiön julkaisuja n:o 10, Ihminen ja Alkoholi, Helsinki 1960, s. 129—139 (yhdessä Henrik Wallgrenin ja Kaj Aejmelaeuksen kanssa); „Aliphatische Aldehyde des Sulfite- und Getreidesprits”, Zeitschrift für Lebensmittel-Untersuchung und -Forschung 113 (1960) 134—143 (yhdessä Päiviö Pihan, Marja Kitusen ja Ann-Marie Holmbergin kanssa); „Karl Myrbäck 60-vuotias”, Suomen Kemistilehti 33 A (1960) 157—158; „Professori Juho Jännes 60-vuotias”, Suomen Kemistilehti 33 A (1960) 169.

Tikkanen, Matti Haakon August, metallurgian professori. Luennot: metallurgia II ja III. Hoitanut ins. Sneckin kanssa epäorgaanisen kemian teknologian opetusta syys- ja kevätlukukaudella, edellisellä puoliksi, jälkimmäisellä 5/6 professuurista. Toiminut VTT:n metallurgian laboratorion johtajana 1. 1. 61, jolloin eronnut omasta pyynnöstä. Jäsen seuraavissa yhdistyksissä: ACS, AIME, (USA), IVA, Metallografföreningen (Ruotsi), Teknillisten Tieteiden Akatemia, Suomalaisten Kemistien Seura (puh.joht.), Vuorimiesyhdistys (metallurgisen jaoston puheenjoht.), Suomen Teknillinen Seura, Tekn. Föreningen i Finland, Valimomiesyhdistys, Kemian Keskusliitto (hallituksen jäsen). Esi- telmöinyt 12.—17. 4. -61 Lontoossa „First Int. Corrosion Congress” aiheesta: Investigation of Corrosion Causes. Matkaa varten saanut apurahan opetusministeriöstä. Saanut 500 000:— Kulttuurirahastosta tutkimuksiin, jotka koskevat kiinteiden aineiden reaktioita. Tutkimuksia: Ruostumattoman teräksen hapettuminen. Koboltti- ja nikkelioksidien pelkistymisen kinetiikka, lyijyn valmistus autogeenisesti, nikkelielektrolyysin tutkimus, teräksen rikkikorroosio, suuri määrä erilaisia korroosiotutkimuksia.

Verkkola, Torsti Rafael, polttomootoritekniikan professori. Ohjelmanmukaiset luennot ja harjoitukset polttomootoritekniikassa. Konelaboratorion prefekti. Polttomootorilaboratorion esimies. Valmet Oy:n hallintoneuvoston jäsen. Suomen Diesel-liiton varapuheenjohtaja. Teknillisten tieteiden akatemian, Suomen teknillisen seuran, Konepajainsinööriyhdistyksen, American Society of Mechanical Engineers'n, Society of Automotive Engineers'n ym. jäsen. Tutkimuksia dieselmootorin korvikelpoista alalta.

Wickberg, Nils-Erik, rakennustaiteen historian ja tyyliopin professori. Luennot: Rakennustaiteen historia I: antiikin rakennustaide. Rakennustaiteen historia II: keskiajan ja uuden ajan rakennustaide. Suomen ja pohjoismaiden rakennustaide. Kirjastolautakunnan ja kielitutkintolautakunnan jäsen. Valtion Rakennustaidelautakunnan puheenjohtaja. Turun linnan korjaustöiden valtuuskunnan jäsen. Helsingin sivistyks. rakennushuoltoa valvovan toimikunnan jäsen. Helsingin kaupungin museolautakunnan varapuheenjohtaja. Suomen Arkkitehtiliiton äänenkannattajan „Arkkitehti — Arkitekten”-lehden toimitus- ja

talousvaliokunnan puheenjohtaja. Suomen Arkkitehtiiliiton kirjastovaliokunnan jäsen ja sen puheenjohtaja 1961. Rakennustaiteen Seuran hallituksen jäsen. Suomen Rakennustaiteen Museon johtokunnan jäsen. Tekniska Föreningen i Finland'in jäsen. Svenska Tekniska Vetenskapsakademiens i Finland'in jäsen. Suomen Taideyhdistyksen jäsen. Suomen Muinaismuistoyhdistyksen jäsen. Ehrensvärd-Seuran jäsen. Finlands Svenska Publicistförbund'in jäsen. Opintomatka Istanbuliin, Kreikkaan, Itävaltaan ja Etelä-Saksaan. Julkaissut: „Uusrenessanssin kohtalo, Nyrenässansens öde”, Arkkitehti — Arkitekten 1960 ss. 109—114; „Värmedöd hotar vår smakkultur”, Hufvudstadsbladet 1960 n:o 65; „Uusklassillisuus Suomen rakennustaiteessa”, Oma maa IX, s. 48—69 (1961).

Wiiala, Arvid Konstantin, maanjako-opin professori. Luennoinut ohjelman mukaisesti maanjako-oppia ja valvonut siihen kuuluvia harjoituksia. Toiminut maanjakoteknillisen laitoksen esimiehenä. Kutsusta luennoinut Tukholman teknillisessä korkeakoulussa huhtikuussa 1961. Suorittanut valmisteluja Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen yhteyteen perustetun maanjakoteknillisen tutkimuslaboratorion toiminnan aloittamiseksi. Toiminut Maanmittaustieteiden Seuran puheenjohtajana. Jäsenenä myös Maanmittausinsinöörien liitossa ja Suomen Teknillisessä seurassa. Julkaissut: „Regionplanering med tyngdpunkten på jord- och skogsbruket samt fastighetsindelningen. Norsk tidskrift for jordskifte og landmåling”, 1961, ss. 306—321.

Voipio, Erkki, teoreettisen sähkötekniikan professori. Luennot: teoreettinen sähkötekniikka I, II, III (aineet 311—313) ja sähkömittaustekniikka (aine 316). Pitänyt vierailuluennon Chalmers'in teknillisessä korkeakoulussa, 3 t. kaikkiaan. Sähkötekniillisen laboratorion prefekti. Erikoistehtävissä Imatran Voima Osakeyhtiössä. Suomen Teknillisen Seuran (sähkökerhon puheenjohtaja), Suomen Sähköinsinööriliiton, Suomen Säädoteknillisen Seuran ja Svenska Teknologföreningen'in jäsen. Ottanut osaa skandinaaviseen voimaansiirtokonferenssiin Tukholmassa ja CIGRÉ:n alakomitean N:o 13 kokoukseen Leningradissa ja Moskovassa.

Wuolijoki, Jaakko Robert, koneenrakennusopin (kone-elimet) professori. Pitänyt kone-elimien (054), (205), luennot ja harjoitukset ohjelman mukaisesti. Ohjannut diplomitoita. Väitöskirjaksi aiottujen käsikirjoitusten tarkastuskomitean jäsen. Teknillisen korkeakoulun tieteellisen julkaisusarjan toimikunnan jäsen. Monistustoimiston ohjesääntötoimikunnan jäsen. Opintolainautakunnan varajäsen. Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen hallituksen varajäsen. Walter Ahlströmin Säätiön hallituksen jäsen. Teknillisen Aikakauslehden päätoimittaja. Otavan Ison Tietosanakirjan toimituskunnan jäsen. Suomen Kirjallisuuspalvelun Seuran hallituksen jäsen. Teknillisten Tieteiden Akatemian sihteeri. Suomen Teknillisen Seuran valtuuston jäsen. Osallistunut pohjoismaiseen tilaustutkimuskonferenssiin Oslossa 24.—26. 4. Opintomatka Tukholman teknillisen korkeakoulun kone-elinopin laitokseen 5.—7. 6. Julkaissut: „Laakerinjoustopon vaikutus taivutusakselin kriittiseen pyörimisnopeuteen”, Teknillinen Aikakauslehti 51 (1961), 9, ss. 303—309 (yhd. Olavi Lehdon kanssa); „Laakerien suunnittelun uusimmasta kehityksestä”, Konepajamies 14 (1961), 6—7, ss. 253—257.

Ylinen, Arvo Albin Johannes, rakennusstaatiikan professori. Luennot: Rakennusstaatiikka I, II. Ollut kustoksena tekn.lis. A. J. Putkosen väitöstilaisuudessa 5. 4. 1961 ja toisena vastaväittäjänä tekn.lis. L. Mehdon väitöstilaisuudessa 8. 4. 1961. Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen hallituksen puheenjohtaja. Valtion Luonnontieteellisen toimikunnan jäsen, Maanpuolustuksen tieteellistä neuvottelukuntaa käsittelemään asetetun valtion komitean jäsen, Koivulahden lento-onnettomuutta tutkimaan asetetun valtion komi-

tean jäsen, Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen edustaja Comité Européen du Béton'in kokouksessa Monacossa 11.—20. 1. 1961 ja RILEM'in pysyvän komitean kokouksessa Prahassa 27.—31. 7. 1961. Suomalaisen Tiedeakatemian, Ruotsin Insinööritiedeakatemian, Teknillisten Tieteiden Akatemian jäsen ja viimeksi mainitun esimies. Suomen teknillisen seuran, Suomen Metsätieteellisen seuran ja Suomen Sotatieteellisen seuran jäsen.

Helsingissä helmikuussa 1962.

Jaakko Rahola
rehtori

Martti Liesto
sihteeri

